

**POROČILO O IZIDU NATEČAJA ZA IDEJNO
PROJEKTNO REŠITEV IVKC V LJUBLJANI**

Poročilo o izidu natečaja za idejno projektno rešitev IVKC v Ljubljani:

Ocenjevalna komisija v sestavi

Predsednik: prof. Janez Koželj, univ.dipl.ing.arh, podžupan Mestne občine Ljubljana

Podpredsednik: dr. Nedžad Grabus, Mufti, Islamska skupnost v RS

Člani/ce: mag. Miran Gajšek, univ.dipl.ing.arh., načelnik Oddelka za urejanje prostora MOL,
Darja Pergovnik, univ.dipl.ing.kraj.arh., ZVKDS, OE Ljubljana,
Matevž Čelik, univ.dipl.inž.arh., direktor Muzeja za arhitekturo in oblikovanje,
prof. mag. Peter Gabrijelčič, univ.dipl.inž.arh., dekan Fakultete za arhitekturo v LJ,
prof. dr. Ahmet Hadrović, dipl.ing.arh., dekan Fakultete za arhitekturo v Sarajevu,
dr. Stojan Pelko, doktor soc. znanost, ~~državni sekretar na Ministrstvu za kulturo RS~~,
Nevzet Porić, tajnik Islamske skupnosti v Republiki Sloveniji
dr. Ahmed M. Almeraikhi, direktor oddelka za mednarodni razvoj Države Qatar,
svetovalec po sklepu komisije

, je dne 17.11.2011, ob 13:00 uri soglasno sprejela naslednje odločitve o izidu natečaja:

Prvo nagrado dobi projektna rešitev pod šifro DAIMS.

Izbrana projektna rešitev je v največji meri zadovoljila ciljem natečaja, natečajni nalogi in postavljenim merilom. Projektna rešitev izkazuje največ možnosti, da se v skladu s priporočili komisije in željami investitorja razvije v končni projekt za izvedbo.

Projekt predstavlja najustreznejšo sintezo dveh kulturnih vidikov in vključuje največ dobrih delnih rešitev sorodnih projektov.

Ocenjevalna komisija avtorjem in investitorju podaja naslednja priporočila za nadaljnji razvoj projekta :

- da se v minaret ob šarefetu vključi tudi primerno oblikovan alem;
- da se bolj poudari oz. poglobi mihrab;
- da se preoblikuje fasadne mreže tako, da se omehča vtis zaprtosti, zlasti z drugačnim geometrijskim vzorcem in/ali spremembo površine.

Drugo nagrado se podeli projektu pod šifro NELEZ.

Tretjo nagrado se podeli projektu pod šifro SABAH.

VSE NAGRADE SO BILE PODELJENE SOGLASNO.

Ocenjevalna komisija je za odkup izbrala naslednje rešitve:

Projektna rešitev pod šifro QURAN

Projektna rešitev pod šifro ANNUR

Projektna rešitev pod šifro FJDBX

VSI ODKUPI SO BILI IZBRANI SOGLASNO.

Vsa ostala določila natečaja ostanejo v veljavi do zaključka natečaja.

prof. Janez Koželj, univ.dipl.ing.arh, podžupan Mestne občine Ljubljana

dr. Nedžad Grabus, Mufti, Islamska skupnost v RS

Člani/ce:

mag. Miran Gajšek, univ.dipl.ing.arh., načelnik Oddelka za urejanje prostora MOL,

Darja Pergovnik, univ.dipl.ing.kraj.arh., ZVKDS, OE Ljubljana,

Matevž Čelik, univ.dipl.inž.arh., direktor Muzeja za arhitekturo in oblikovanje,

prof. mag. Peter Gabrijelčič, univ.dipl.inž.arh., dekan Fakultete za arhitekturo v LJ,

prof. dr. Ahmet Hadrović, dipl.ing.arh., dekan Fakultete za arhitekturo v Sarajevu,

dr. Stojan Pelko, doktor soc. znanost, državni sekretar na Ministrstvu za kulturo RS

Nevzet Porić, tajnik Islamske skupnosti v Republiki Sloveniji

dr. Ahmed M. Almeraikhi, direktor oddelka za mednarodni razvoj Države Qatar, svetovalec po sklepu komisije

The right side of the document contains several handwritten signatures and initials in black ink. These include a signature that appears to be 'Grabus' with a checkmark, a signature that looks like 'Gajšek', a signature that looks like 'Pergovnik', a signature that looks like 'Čelik', a signature that looks like 'Gabrijelčič', a signature that looks like 'Hadrović', a signature that looks like 'Pelko', and a signature that looks like 'Porić'. There are also some initials and scribbles, including a large '21' at the bottom right.

POROČILO O NAGRAJENIH IN ODKUPLJENIH ELABORATIH

Elaborat pod šifro **DAIMS**

Avtorji ugotavljajo, da je posebnost lokacije novega islamskega versko kulturnega centra v Ljubljani prav v njeni »neposebnosti«. Lokacija v bližini centra Ljubljane, v spreminjajoči se industrijsko-železniški 'krajini', je brez pravih urbanih kvalitete. To je prostor, ki je istočasno na robu in v centru, ki je pomemben in nepomemben hkrati, katerega kvalitete je potrebno šele ustvariti. To je mogoče predvsem s premišljeno in precizno arhitekturno artikulacijo džamije, da bi lahko postala ne le novo kulturno in versko središče, ampak tudi pozitivna gonilna sila za razvijajoči se del mesta. Zato želijo avtorji ustvariti takšen prostor novega centra, ki bo vsakdanji in življenjski, a hkrati tudi sakralen in poseben.

Celoten kompleks je dvignjen nad okoliški teren za 70 cm, da postane s tem nekakšen mali urbani 'otok', ki je hkrati ločen in povezan z okolico. Dvig mu da status posebnega, izbori mu prostor, ki se zapira vase, a se hkrati na ključnih mestih spusti in poveže z mestom. Z domišljeno 'mikro geografijo' 'vsakdanjih' programov, kot so stanovanja, pisarne, šola, kavarna, ki so kot ograja postavljeni po robu parcele je ustvarjen notranji trg, v katerega je domiselno umeščen objekt nove mošeje, ki je srce in duhovni center celotnega kompleksa in ikona prostora, a hkrati tudi del mesta in lokalne skupnosti. Mošeja stoji samostojno, kot idealno postavljen kubus, orientiran proti Meki. S spuščanjem nivoja predvidenega trikotnega parka na severni strani parcele se odpre kletni nivo, na katerega so orientirani manj pomembni programi centra. Novi kompleks IVKC predstavlja na ta način nekakšno mesto v malem, kjer so vsi programi samostojni, a med seboj povezani z odprtim zunanjim prostorom. Džamija je najbolj dominanten objekt novega centra in njegova duhovna ter arhitekturna ikona. Njena arhitektura ne ponavlja zgodovinskih vzorov in ne poskuša ustvariti direktne povezave z ikoničnimi oblikami iz tradicije islama. V svojo obliko poskuša raje prenesti 'izkušnjo' islama, njegovo zgodovinsko bit, upošteva bistva islamske sakralnosti prostora, kot so centralnost, svetlost, dvig v višino, orientacija, jasnost zasnove, odprtost proti zunanjemu prostoru, ritem struktur, itd. Kupola, simbolno najbolj očiten in potreben element, je vstavljena v stekleno, strukturno oblikovano kocko kot velika, viseča tekstilna konstrukcija modre barve, da je vidna in razpoznavna tako od blizu kot od daleč. V duhu nomadov, ki ima v islamu globoko tradicijo (molitvena preproga, ki vernik nosi s seboj in jo usmerja proti Meki, je le eden od elementov te dolge zgodovine) je navidezna 'efemnost' predlagane kupole, njena ne-materialnost, njena istočasna pomembnost in pomen ter navidezna nepomembnost toliko bolj močna prav zaradi materiala, iz katerega je izdelana. Minaret je ločen od glavnega objekta molilnice in raste iz tal kot tlak, ki se iz horizontale povzdigne v vertikalno dimenzijo in vzpne na višino 40 metrov.

Natečajna komisija je ugotovila, da projektna rešitev v največji meri zadovoljuje in izpolnjuje cilje natečaja, natečajno nalogo in odgovarja vsem postavljenim merilom. Projektna rešitev izkazuje največ možnosti, da se v skladu s priporočili komisije in željami investitorja razvije v končni projekt za izvedbo. Projekt predstavlja najustreznejšo sintezo dveh kulturnih vidikov oblikovanja sporočilne arhitekture in vključuje največ dobrih delnih rešitev sorodnih projektov, zato je avtorjem natečajne rešitve pod šifro DAIMS soglasno podelila prvo nagrado.

Ocenjevalna komisija podaja avtorjem in investitorju naslednja priporočila za nadaljnji razvoj projekta :

da se v minaret ob šarefetu vključi tudi primerno oblikovan alem;

da se bolj poudari oziroma poglobi mihrab;

da se preoblikuje fasadne mreže tako, da se omehča vtis zaprtosti, zlasti z drugačnim geometrijskim vzorcem in/ali spremembo površine.

Elaborat pod šifro NELEZ

Izročilo islamskega oblikovanja so avtorji prepoznali kot pomembno za ustvarjanje kulturne identitete in jih preoblikovali v nov, drugačen likovni izraz. Ta je skladnejši s sodobnimi pristopi, materiali in tehnologijami, ki pa kljub temu nedvoumno ohranjajo prepoznavnost in simbolne vrednosti izvirne tipologije. Na teh izhodiščih sta oblikovana oba osnovna arhetipa islamske sakralne arhitekture, kupolo in minaret, kot tudi drugi arhitekturni elementi, kot so stebri, pergole in vodni motivi. Navdih za prostorsko in detajlno oblikovanje so bila tudi nekatera tradicionalna pravila oblikovanja odprtih prostorov, kot so osna zasnova, štiri delna delitev, geometrijsko oblikovanje in konstrukcija vzorcev tlakov in fasad. Center je zasnovan večplastno, tako v prostorskem kot tudi vsebinskem smislu, še posebej glede odnosov med javnim, poljavnim ter zasebnim. Džamija je nivojsko dvignjena nad sosednja območja, vendar se z večdelno vsebinsko in prostorsko organizacijo prostora smiselno odpira in navezuje tudi na širše območje. Bogata islamska tradicija oblikovanja vrtov in odnosa do zelenih površin je povezana z značajem zelenega klina mesta. Tega krajinska ureditev vsaj delno rekonstruira z oblikovanjem bogato razčlenjenih odprtih prostorov znotraj kompleksa in s povezavo parkovnih površin v širšo zasnovo ureditve. Posebnost zasnove sta dva trga, pokriti »vsakdanji« in zgornji »sveti«, ki tako vertikalno kot horizontalno povezujeta vse dele arhitekturnega ansambla IVKC. Med seboj sta simbolno in prostorsko povezana z vertikalnim vodnim motivom ter z drevesi, ki iz spodnjega trga rastejo v gornjega. Prav oblikovanje različnih tipov trgov predstavlja pomemben del celotne zasnove IVKC. Umeščeni so v osrčje kompleksa, medsebojno povezani, a nivojsko ločeni in členjeni s pergolami in drevesi. Sekvenčno so razporejeni od pritličja do nivoja vhoda v džamijo in tako skupaj ustvarjajo poseben prostor dostopanja in doživetij. Izrazit in simbolno pomemben povezovalni motiv predstavlja voda, ki se, v različnih oblikah, pojavlja v celotni dolžini motiva. Oblikovne značilnosti ustvarjajo tudi različni vzorci tlakov, ki izhajajo iz tradicionalnega islamskega načina geometrijske konstrukcije vzorca. Pokriti, »vsakdanji trg« je umeščen v pritličju in se neposredno navezuje na nivo ulice in drugega okoliškega prostora, Njegov namen je večnamenski: od zagotavljanja pokritih, nivojskih povezav do različnih delov kompleksa IVKC, do možnosti organiziranja različnih javnih dogodkov in dodatnih vsebin, kot je na primer bazar, V pritličnih delih objektov so proti ulici predvideni javni programi, zanimivi za vse obiskovalce.

Zgornji, »sveti trg« je zasnovan na nivoju prvega nadstropje in glavnega vhoda v džamijo. Predstavlja območje očiščenja pred vstopom v džamijo in obrača prostor vstopanja v smer Meke, Na tem nivoju je dostopen in zasnovan tudi poslovilni objekt, stanovanjski del pa se od trga ločuje z zaprtim notranjim hodnikom. Džamija je dostopna z gornjega, obrednega trga ter preko internega stopnišča tudi s spodnjega, pokritega trga. Za primere zelo velike obiskanosti in interne dostope je predviden tudi stranski dostop, preko katerega je zelo kratka povezava tudi do kabineta muftija in knjižnice s čitalnico. Objekt mošeje ustvarja s svojo posebno in čisto krožno zasnovo tlorisa in veliko kupolo, identiteto ljubljanske džamije kot objekta-skulpture. Tradicionalna osmanska kupola je preoblikovana tako, da je sestavljena iz dveh polovic, manjše in večje kupole. Na liniji njune združitve se ustvarja veliko okno v obliki polmeseca, ki zagotavlja velik del naravne osvetlitve molitvenega prostora. Notranjost je zasnovana skromno in asketsko.

Zaradi svoje značilne krožne oblike in kupole, je objekt poseben že sam po sebi, zato je oblikovanje fasade lahko bolj zadržano. Tradicionalna oblika minareta je preoblikovana in učinkuje kot urbana skulptura, ki še močno spominja na tradicionalni otomanski arhetip. Predlagana zasnova po mnenju natečajne komisije v največji meri sledi ikonografsko zapovedanim oblikam tradicionalne džamije, kakršna je blizu predstavam islamske skupnosti. Zaradi teh kvalitiet je natečajna komisija soglasno odločila, da avtorjem natečajne rešitve pod šifro NELEZ podeli drugo nagrado.

Elaborat pod šifro **SABAH**

Projekt odlikuje širok razmislek o umestitvi arhitekture v širši urbanistični kontekst Ljubljane ter o pomembnih dolgoročnih spremembah in pridobitvah, ki bi jih versko kulturni center prinesel v ta del mesta. Orientacijo džamije proti Meki, ki na dani lokaciji pomeni, da se svetišče proti ulici obrača s hrbtno stranjo, so avtorji izkoristili za temeljito prostorsko reorganizacijo lokacije in problem spretno obrnili v prid projektu. Okolica IVKC je zasnovana kot introvertiran park, katerega glavna os teče v smeri sever-jug po zahodni strani lokacije in vodi na trg pred džamijo. S tem trg dobi ustrezen pomen osrednjega prostora znotraj kompleksa in obenem zadrži intimo sakralnega predprostora.

Arhitekturo oblikovanje kompleksa IVKC gradi na odnosih med odprtimi in zaprtimi prostori ter na hierarhičnem stopnjevanju stavbnih struktur od nizkih vrtnih zidov, preko nižjih stavbnih kril s kulturnim in družabnim programom, do molilnice in minareta, ki znotraj kompleksa tako funkcionalno kot kompozicijsko zavzemata osrednjo pozicijo. Gostinski, bivalni, izobraževalni in sakralni programi so razporejeni v smiselnih funkcionalnih sklopih in odgovarjajočih volumnih, ki jih povezujejo pokriti prehodi/ulice.

Notranji ustroj kompleksa IVKC, ki naj bi odražal značilnosti mesta, projektu daje posebno vrednost, saj izpostavlja pomen odprtih prostorov in njihovega stopnjevanja od večjih, skupnih, odprtih; do poljavnih in povsem intimnih, zaprtih, sakralnih.

Molilnica in minaret se v geometrijskih razmerjih in postavitvi naslanjata na tradicionalno zanovo s centralnim prostorom v obliki kocke in minaretom na bočni strani. Kupola je v prostoru zarisana samo s svetili.

Osnovno izhodišče projekta, da se je potrebno pri arhitekturi novega islamskega verskega in kulturnega centra (IVKC) odpovedati kakršnikoli sodobni ali historični ikonografiji ter se osredotočiti na oblikovanje prostora, ki vabi k spoznavanju in srečevanju. Avtorji so ta izhodišča dosledno in uspešno prevedli tako v prostorsko zasnovo kot v arhitekturno oblikovanje.

Zaradi temeljite obravnave prostorske celote in subtilne interpretacije islamske arhitekture v specifičnem kontekstu ljubljanskega mestnega središča je ocenjevalna komisija avtorjem natečajne rešitve pod šifro SABAH podelila 3. nagrado.

Elaborat pod šifro **ANNUR**

Projekt si z novim odkrivanjem arhetipskih arhitekturnih elementov tradicionalnega islama v srednjeevropskem prostoru zadaja vprašanja verskega in kulturnega sožitja in nanje na zanimiv način odgovarja z vzporejanjem nasprotij. Po eni strani s popolno odprtostjo v mesto, po drugi pa z negovanjem ostrih hierarhičnih odnosov v prostoru in postavljanjem nasprotujočih si elementov bok ob bok, znotraj hibridne zasnove IVKC.

Projekt izstopa zaradi izrazite arhitekturne variabilnosti, ki jo uveljavlja tako pri prostorski organizaciji kot pri arhitekturnem oblikovanju. Posvetni del je izrazito ekstrovertiran, medtem ko je sakralni popolnoma introvertiran. Pojavnost posvetnega programa IVKC sledi pojavnosti racionalne infrastrukture, molilnica in minaret pa zaznamujeta prostor s svojo masivnostjo, močnimi arhitekturnimi poudarki, ki se nanašajo na historične in iracionalnimi preskoki v konstrukciji. Molilnica ima obliko pravilne kocke, ki navzven kaže nepravilni ritem strukture armiranobetonskih obokov v dvorani. Minaret v obliki slokega stolpa s trapeznim tlorisom stoji ob klančini, ki teče po desnem boku molilnice in se z nišo za muzejina ozira proti jugo-vzhodu.

Posvetni del IVKC je zasnovan kot privzdignjen trg, ki objema molilnico in se na južni strani s široko klančino spusti dve nadstropji nižje do ulice. Trg je streha, ki prekriva celoten spremljajoči program IVKC, umeščen v pritličju in nadstropju. Umestitev gostinskega, športnega in izobraževalnega programa po obodu v pritličje omogoča, da je IVKC odprt v mesto kot moderna, lahka in transparentna arhitektura, njegova okolica pa je zasnovana kot park.

Prav tako kot v zunanosti novega IVKC, se tudi v notranosti nadaljuje dialog arhitekturnih nasprotij. Notranje dvorišče na eni strani obkroža mehko ukrivljena steklena fasada spremljajočega programa, na drugi pa ga zapirajo masivne rdeče-rjave betonske stene molilnice, v katero vstopimo skozi plitev obok. Arhitektura molilnice v ornamentu, dekoraciji in geometriji konstrukcijske zasnove išče odnos z zgodovino in tradicijo, vendar je v materialih in obravnavi površin tudi avtentična in sodobna.

V rešitvi, ki zgodovinska, geografska, stilska, prostorska in konceptualna nasprotja razume in obravnava kot priložnosti za novo in avtentično arhitekturo, je ocenjevalna komisija prepoznala pristop, s katerim je Ljubljana v preteklosti od baroka do Plečnika dobila najzanimivejšo in najkakovostnejšo arhitekturo. Zato je elaborat ANNUR predlagala za odkup.

Elaborat pod šifro **FJDBX**

Avtorji so svoj predlog zasnovali na zamisli o prepustnem ovoju, ki omogoča, da javni prostor teče skozi IVKC a in poveže pod skupno streho posamezne programske volumne centra. Njihova predpostavka je bila, da naj IVKC postane odprta povezovalna struktura celotne okolice, ki se bo predvidoma preoblikovala v dejaven del mesta. K temu naj bi prispevala tudi krajinska zasnova južnega parka kot večnamenske površine, žepnega zahodnega parka in večjega severnega parka, namenjenega obredom na prostem. Avtorji so oblikovali strnjeno zasnovo centra v obliki odprte kompozicije objektov molilnice, predavalnice in telovadnice, ki jih na nivoju pritličja povezuje nadstrešen javni prostor centra. S pomočjo premičnih pregrad se naj bi lahko ob velikih praznikih notranji prostori molilnice, avditorija in telovadnice povezali z zunanjimi v enoten obredni prostor preko celega pritličja. V 1. kleti so predvideli poleg garaže umivalnico, v prvem nadstropju knjižnico in izobraževalni program in v drugem nadstropju stanovanja in jedilnico, ki jih povezujejo štiri jedra vertikalnih komunikacij. Nad povezovalnimi prostori med posameznimi objekti so avtorji ob upoštevanju naših podnebnih razmer oblikovali enotno zeleno streho z dvema svetlobnikoma nad glavnim dostopom in nad predverjem molilnice, ki služita za osvetljevanje in prezračevanje.

Enostavno zasnovana konstrukcija centra je armiranobetonska z izjemo kupole iz jeklenih, predizdelanih elementov, ki sestavljajo kompleksen geometrijski vzorec svoda iz arabeske, značilne za islamsko arhitekturo. Ovoj objektov je v celoti steklen iz troslojnih okenskih mrež in steklene obloge sten. Zastekljene površine obdaja transparenten ovoj iz vertikalnih lamel po celotnem obodu centra, ki preprečujejo bleščanje in pregrevanje prostorov. Zasnova manjših stavbnih volumnov v večjem volumnu pod skupno streho, ki učinkuje kot pasivna tamponska cona za podhlajevanje, ogrevanje in prezračevanje, je energetska učinkovita rešitev. Poleg tega je tudi predlog energetskega sistema zasnovan po sodobnih načelih zagotavljanja energetske učinkovitosti z inteligentno izrabo podtalnice za gretje in hlajenje prostorov.

Prepoznavnost naj dajeta centru kupolni prostor molilnice, minaret in enotno oblikovan zaslon senčil, ki obdaja notranje volumne. Močan vtis enotnosti so dosegli z uporabo značilnega sarajevskega kamna bele barve, s katerim so tlakovane pohodne površine in izvedene lamele zaslona senčil. Parter je tako zasnovan kot preproga v obliki mozaika iz enotnega tlakovanja z vsadki različnega zelenja. Zunanji ovoj in ovoji notranjih volumnov so oblikovani izrazito transparentno in prehodno, da bi poudarili odprt značaj in notranjo povezanost centra.

Kljub drugačnim hotenjem avtorjev, ustvarja po mnenju komisije predlagana zasnova vtis utesnjenosti in zaprtosti. Obravnava obrednega dvorišča –harema kot hall-a žirije ni prepričala, saj sosledje notranjih prostorov ne more nadomestiti stopnjevanja programa centra skozi dožemanje oblik stavbnih volumnov od vhoda do molilnice. Zamisel o ponotranjenju vseh programov centra po načelu prostorov v prostoru, ki teži k prepletanju in povezovanju, sicer prinaša vrsto prednosti, ustvarja pa tudi vrsto funkcionalnih in tehničnih problemov. Prav tako transparenten zaslon, ki ovija celoten obod centra, vključno z minaretom, sicer prispeva k podobi enotno oblikovane celote, vendar kljub lahkotnemu videzu učinkuje kot pregrada, ki naj zakrije prepoznavne simbolne oblike džamije. Najbolj kakovostna prvina predloga sta po mnenju komisije zasnova in oblika notranjosti molilnice pod utopljeno kupolo, ki je čist, svetel prostor, s poudarkom na čutenju svetosti.

Komisija je predlogu pod šifro FJDBX zaradi dosledno izpeljane zasnove centra kot hiše v hiši, povezane z inovativnimi rešitvami trajnostne arhitekture, prisodila odkup.

Elaborat pod šifro **QURAN**

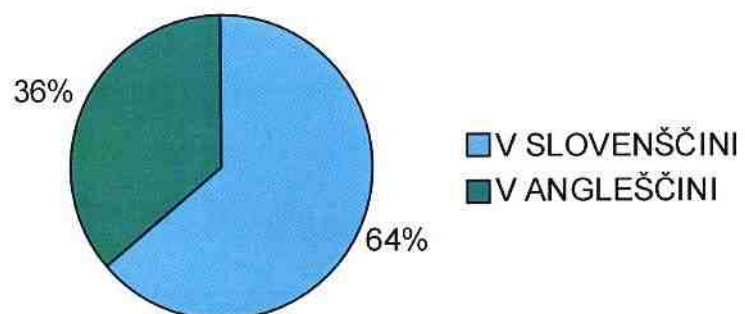
Avtorji so svoj predlog izpeljali na izhodišču, da je potrebno tradicionalne elemente arhitekture džamije kritično prevrednotiti, da bi lahko postali bolj sprejemljivi v kulturnem okolju brez islamske tradicije. Zasnova temelji na dvojnosti med obema kulturnima tradicijama, ki je interpretirana na različne načine. V tem smislu določajo kompozicijo centra smeri mestne mreže kulturnega dela in smer proti Meki, na katero so postavljeni obredni prostori centra. Prav tako tvorijo prostorsko zasnovo centra nižji prostori pokritega stebrišča in visok volumen molilnice v obliki kocke, v katero je vstavljena kupola. Zasnova tlorisa je enostavna in pregledna: v severnem delu so na pravokotni mreži organizirani prostori kulturnega centra, v južnem delu so prostori verskega centra – džamije urejeni na mreži, zasukani proti Meki. Kulturni in verski del centra tudi sicer lahko delujeta ločeno, da bi posvetni obiskovalci ne motili vernikov. Pritličje centra je odprto in prehodno v vse smeri: v obeh nadstropjih so izobraževalni in stanovanjski prostori, avditorij in telovadnica sta postavljena skozi tri kletne etaže. Na poti skozi prosto pritličje se prostor postopoma dviguje dokler se ne izteče v visok prostor molilnice. Pokrite javne prostore argumentirajo avtorji z boljšo uporabnostjo in lažjim uravnavanjem klimatskih režimov v različnih prostorih centra. Krajinska zasnova poudarja zamisel o džamiji sredi parka in se dobro sklada z zasnovo arhitekture na pravokotni mreži. Na njej temelji vzorec zasaditev in talne ureditve v obliki, ki se zgleduje po islamskih vrtovih.

Značilne prostorske oblike islamske arhitekture so abstrahirane tako, da so vstavljene v enostavne prizme, po katerih se lahko prepozna moderna arhitekturna tradicija. Od zunaj viden plašč, oblikovan v kompleksnem geometrijskem vzorcu, tako ostane dejansko edini označevalec islamske arhitekture. V kocko molilnice vstavljena kupola enake strukture bi bila vidna predvsem ponoči, ko bi osvetlitev molilnice presevala skozi dvojni plašč.

Avtorji so v želji, da čim bolj prepričljivo oblikujejo osnovni motiv arabeske, ko prepleta obod kulturnega centra, svod kupole in minareta, ustvarili podobo arhitekture, ki deluje v velikem merilu skoraj tehnicistično. To še posebej velja za minaret v obliki prostorske strukture. Komisija je bila mnenja, da ponotranjena prostorska zasnova centra pod skupno streho ne more nadomestiti doživljanja posameznih stavbnih volumnov centra, kot ga nudi pot skozi zunanje prostore med njimi. Prav tako predstavlja takšna zasnova bolj zahteven tehnološki sistem kot običajno povezovanje stavbnih teles okoli skupnega odprtega prostora. Predlog je podoben sorodnim zasnovam, pri katerih so avtorji uporabili podobno kombinacijo osnovnih elementov islamske arhitekture z abstraktnim jezikom osnovnih prostorskih oblik moderne arhitekture. Prispevek predloga je v metodi pretvorbe tradicionalnih prvin arhitekture džamije v sodobno arhitekturo v obliko, ki je bolj prilagojena našim kulturnim in podnebnim razmeram. Zaradi prepričljivih teoretskih predpostavk, ki so vodile avtorje do podobnih, vendar po mnenju komisije bolj primernih rešitev, je komisija predlogu pod šifro QURAN namenila odkup.

ODPRTI MEDNARODNI ANONIMNI ARHITEKTURNI NATEČAJ ZA IDEJNO PROJEKTNO REŠITEV
ISLAMSKEGA VERSKO KULTURNEGA CENTRA (IVKC) V LJUBLJANI

POROČILO POROČEVALKE IN PREDHODNA OCENA
44 NATEČAJNIH ELABORATOV

ELABORAT	1 – BCAAB ×	2 – DKMMS ×	3 – RETRA
	ansambel: 4 paviljoni	gnezdo: glavnik za zidom	tandem: 2 paviljona v dinamični kompoziciji
ZASNOVA	Predlog se posebej ne ukvarja z interpretacijo islamske arhitekture; ta je obravnavana dekorativno, na ravni ornamenta. Gradbeno maso centra je razdeljena na dva kubusa (molilnica s kupolo + kulturni center) ter dva eliptična paviljona.	Izhodišče je pretvorba močnega verskega simbola v gostoljuben javni prostor. Zasnova ohranja pretočen odprt prostor, ki odseva heterogen značaj okolice. Gradbena masa je razdeljena na kubično molilnico in lamele programa kulturnega centra, ki so obdani s prepustnim zidom. Notranji in zunanji prostori centra se prepletajo, parkovne ureditve v parku prežemajo s stavbno maso, javno prepleta z internim. Glavni element kompozicije je obodni zid, ki interpretira dvojnosti med (navidezno) odprtostjo in (navidezno) zaprtostjo IVKC.	Zaradi ločevanja funkcij na sakralno in profano ter želje po izrazitejšem odpiranju programa v javni prostor sta zasnovani dve ločeni stavbi pravokotnega tlorisa. Džamija je zasukana proti Meki, stavba kulturnega centra je naslonjena na ulično mrežo s krajšo stranico vzporedno z novo dovozno cesto. Stavbno telo džamije je introvertirano, stavbno telo centra ekstrovertirano.
sakralnost	Izraz sakralnosti ni izrazit.	Skromna sta tako izraz sakralnosti kot ikoničnost arhitekture.	Sakralnost je dobro izražena, ikoničnost arhitekture je umirjena.
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
KONTEKST Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	Predlog se kontekstom ne ukvarja niti na urbanistični niti na simbolni ravni.	Interpretacija islamske arhitekture je tematizirana zgolj z elementom obodnega zidu, ki oblikuje glavno fasado IVKC in ga označuje z vzorcem perforacij.	Legi in geometriji džamije upoštevata orientacijo proti Kabi, spoštovan je tradicionalni element introvertiranega obrednega dvorišča-harema. Z geometrijskim vzorcem arabeske so oblikovani perforacija fasadnega plašča in kupole džamije ter strehe kulturnega centra, ki

			zagotavlja zenitalno osvetlitev.
STRUKTURIRANJE STAVBNE MASE hierarhija / kompozicija	Kompozicijo tvorita dva glavna, skoraj enakovredna ortogonalna volumna: višja je molilnica s kupolo in minaretom, nižji je kubus kulturnega centra s pokritim svetlobnim atrijem ter dva pritlična paviljona eliptičnega tlorisa na skupni ploščadi nad vkopano garažo.	Kompozicija ne poudarja hierarhije programov centra; molilnica in spremljajoči program so strnjeno povezani v obliki glavnika, višine vseh stavbnih volumnov, vključno z obodnim zidom, so izenačene (z izjemo minareta).	Kompozicija zaprtega in odprtega stavbnega telesa izraža želeno dvojnost med obrednim in izobraževalnim kulturnim delom IVKC. Hierarhijo med njima ustvarja tudi višina in simbolni elementi molilnice (kupola, minaret). Zaradi odklona dveh geometrij okoliškega tkiva in smeri Meke se med svetim in profanim delom zaje medprostor, ki ju deli in povezuje.
orientacija	Oba kubusa sta zasnovana v geometriji ulične mreže in sta postavljena s stranicama vzporedno ob novo dovozno cesto.	Geometrija celotne kompozicije je naravnana v smeri Meke, na mestno mrežo se naslanja obodni zaslon, ki obdaja območje centra.	Sakralni objekt spoštuje smer Meke, objekt IVKC smer okoliške ulične mreže.
džamija	Tloris pritličja tvorita dve različno veliki krožnici, ki zarišeta polmesec in se srečata v točki mihraba, med tem ko je tloris v nadstropju pravilen očrtan kvadrat. Streho oblikuje kupola.	Zasnovana je pomensko nevtralen prostor pravokotne oblike, ki je s krajšo stranico obrnjen proti Kabi. Kupolo nadomešča transparenten kubus - svetlobnik. Z višino slabih 11,26 m molilnica ni posebej poudarjena.	Molilnica in spremljajoči sakralni program (v nadstropjih stanovanjski) tvori enoten kubičen volumen z vhodnim atrijem. Nad molilnico se pne plitva kupola, ki jo podpira snop lesenih stebrov drevesne strukture.
minaret	Minaret je prislonjen ob južno fasado molilnice in ima obliko stolpa kvadratnega tlorisa.	Pravokotni, relativno nizek stolp, je zašiljen proti vrhu.	Prosto stoječ in monoliten. V tlorisu kvadrat, ki se oži in rotira proti vrhu
center	Stoji severno od džamije in je organiziran strnjeno v nižjem volumnu P+2 s pokritim notranjim atrijem,	Je organiziran v treh lamelah P+2, katerih pritličja zaseda droben javen program, prehoden tudi v prečni smeri.	Kubična zasnova P+1; lesena konstrukcija in močno izraženi globoki napušči ji dajejo poseben značaj. Pritličje je javno, v nadstropju je medresa
praznina	V kompoziciji ni posebej oblikovan kot tudi ne pomensko označen javni prostor, ki je zgolj nepozidan ostanek pozidanega prostora.	Praznina je oblikovana kot negativni prostor med lamelami glavnika in predstavlja poljavni prostor, ki prehaja v interier v prečni smeri. Posebnost so prostori med	Javni prostor tvorita pokrit prostor med obema stavbama, ki se v pritličju prelije v obredni trg - vhodni atrij pred molilnico.

		obodnim zaslonom in stavbnim volumnom.	
funkcionalna zasnova			
PROGRAMSKI SKLOPI IN POVEZAVE	V pritličju centra so javni programi (knjižnica, knjigarna, restavracija), v drugem izobraževalni in administrativni ter v tretjem stanovanjski ter ločeno delovni prostori muftija. Amfiteater in poslovilni objekt sta vsak v svojem paviljonu, telovadnica v 1. in 2. kleti. Povezave so preko glavnega vhoda po dveh jedrih vertikalnih komunikacij.	Kulturni center je organiziran v treh lamelah; v pritličju so javni programi, v nadstropjih so sklopi: pisarne/kabineti, učilnice in stanovanja. Telovadnica, avditorij in mladinska soba so v prvi in drugi kleti pod molilnico.	Sakralni del obsega poleg molilnice (monospace) tudi 4 etaže programa, nanizane okrog vhodnega atrija: v pritličju so umivalnice, skupni prostori in poslovilni prostori, v nadstropjih stanovanja, muftijevi prostori in v 3 etaži administracija. Kulturni center združuje knjižnico, restavracijo, avditorij v pritličju in učilnice v nadstropju. Telovadnica je v kleti.
zunanji prostor			
HIERARHIJA	Zunanji prostor tako pomensko kot formalno ni dobro strukturiran. Sestavljajo ga severni park z vodnim elementom in otroškim igriščem, južni park z uvozno klančino in vodnim motivom ter zahodni park, ki je zunanji podaljšek vhodnega dela džamije.	Zunanja ureditev določa jasno hierarhijo med poljavnimi pasovi prostorov med lamelami, vhodnim dvoriščem na V kompleksa znotraj oboda zidu in parkom. Z dosledno uporabo geometrije pasov so značilno oblikovani vsi trije ambienti in povezani v celoto.	Parkovna ureditev ni podrobno obdelana. Več pozornost je namenjeno prostoru med obema volumnoma in atrijem pred molilnico. Prvi tvori vhodno ploščad v sakralni in profani del, med tem, ko je drugi bolj intimen prostor, namenjen druženju in po potrebi verskim obredom (pogreb, prazniki)
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Glavni vhod v džamijo je z SZ smeri nasproti mihraba, v kulturni center pa z J. Vhodi v objekte so iz tlakovane ploščadi nad streho garaže in izhajajo iz logike razporeditve programa IVKC, niso pa utemeljeni z vidika navezav na širši mestni kontekst.	Dostopi dobro rešeni; glavni dostop v IVKC z JV z ulice, sekundarnih je več vzdolž pasov s S smeri. Perforirani zaslon oboda omogoča dobro prehodnost in peš povezave z zaledjem, razen proti Z, kamor zid zapira potencialne povezave.	Postavitev obeh volumnov IVKC v nedoločen park omogoča dostop k centru od vse povesod, skladno s predvideno preobrazbo širšega območja.
ZUNANJA UREDITEV	Vodni motivi, otroško igrišče,	Pasovi so glavni element ZU, z njimi definira kvaliteto, količino in razporeditev tlakovanih, vodnih in	Vodni motiv: tekoča voda v fontani v atriju, povezana s stoječo vodo v severnem delu parka.

		zelenih površin. Ne glede na hierarhijo prostora je ZU povsod obravnavana enako.	
motorni promet			
DOSTOPI	Uvoz v podzemno garažo je na južnem delu parka	Uvoz v podzemno garažo na jugu parcele je na južnem delu parka po krožni klančini.	Uvoz v podzemno garažo je na južnem delu parka.
MIRUJOČI PROMET	Tri podzemne etaže, 457 PM	Tri kletne etaže, 429 PM	Tri kletne etaže, 342 PM
oblikovanje ovoja			
FASADA	Džamija z minaretom in kulturni centre imata različna fasadna ovoja: džamija ima polno prezračevano fasado v belem kamnu z reliefnim ornamentom, center ima generično fasado poslovno stanovanjskega objekta v ritmu polnih belih ploskev in zasteklitev, ki jih senčijo drsni ter fiksni perforirani paneli.	Glavna fasada IVKC obkroža celoten obod zazidalnega območja. To je perforiran zid, poravnan z višino stavbnega volumna, ki se od tal neenakomerno spušča in raste, kar daje istočasno občutek zaprtosti in odprtosti. Vzorec ornamenta v obliki perforacij in reliefa variira v merilu.	Džamija ima polno prezračevano fasado v belem kamnu, z reliefnim ornamentom in perforacijami na vseh petih fasadah. Stavba kulturnega centra ima stekleno fasado globoko pod napuščem in perforirano ravno streho za zenitalno osvetlitev.
SENČENJE	Drsni paneli imajo perforacijo v vzorcu arabeske	Ni posebej razvidno	Napušči (IVKC)
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	monolitna AB konstrukcija za vse sklope	AB konstrukcija, ni obdelano	Predvidena je lesena konstrukcija džamije in IVKC nad AB konstrukcijo kleti. Mreža lesenih stebrov, oblikovanih v drevesno strukturo, podpira tudi kupolo džamije.
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			
minaret do 40 m	39,8 m	ni kote, ocena cca 30 m	ni kote, ocena 40 m
molilnica do 24 m	23,9 m	11,26 m	15,12 m
objekti do 12 m	11,7 m	11,26 m	8,00 m
KAPACITETE			
nadz. del	6.207,00 m ²	4.750,00 m ²	7.474,00 m ²
podz. del (brez garaže)	1.715,00 m ²	1.380,00 m ²	2.610,00 m ²
skupaj (5.440)	7.922,00 m ²	6.130,00 m ²	10.084,00 m ²

m2)			
podz. garaža (300 PM)	12.216,00 m2	17.600,00 m2	10.090,00 m2
skupaj nadz + podz	20.138,00 m2	23.730,00 m2	neto 20.174 m2
OCENA +	Shematična, neizrazito oblikovana, slabo prepoznavna arhitektura z malo prostorskih kvalitet.	Zasnova džamije ni primerna: pravokotna oblika, nizka višina 11.26 m, slabo določena smer Meke, posledično tudi narobe orientirana galerija, glavni vhod, položaj minareta. Kljub razlikam v transparentnosti vzorca perforacij učinkuje poravnan obodni zaslon neprimerno kot ograda, ki poudarja vtis zaprtosti centra. Tudi iz vidika razvojnega potenciala območja je ta rešitev vprašljiva. V poročilu manjkata razlaga instalacij in senčenja.	Tekst je skromen in ne opiše umestitve v širši prostor, dostopnosti, programske razporeditve, zunanje ureditve, senčenja in instalacij. Sicer je projekt grafično berljiv in dovolj obdelan za razumevanje. Problem oblačenja fasadnih in streh z enotno oblikovano perforirano površino je, da se izgubi prepoznavnost sestavljenosti in notranje členitve stavbnih volumnov. Enotno prekrivno lupino je tudi tehnološko zahtevno izvesti in vzdrževati.
OCENA -			

ELABORAT	4 – ANNUR *	5 – AMNJG*	6 – POKJJ *
	tandem: podstavek in kocka	hibrid: ploščica s kupolo in minaretom	hibrid: šahovnica
ZASNOVA	Poudarjena sta osnovna stavbna volumna džamije in minareta, ki ju objema podstavek z vhodnim trgom na strehi, ki se položno dviguje od vhoda v IVKC do vhoda v molilnico. Stavbni volumni so namenoma abstraktni, džamija je kubična, brez kupole, minaret v obliki kvadratnega stolpa.	Zgoščena stavbna struktura vključuje prepoznavne elemente identifikacije (kupola, minaret) v čistih, abstrahiranih arhitekturnih oblikah. Strnjena stavbna gmota je utemeljena z želeno berljivostjo znotraj heterogene okolice, ohranjanjem zelenih površin, intenziviranjem interakcij programov IVKC in trajnostno zasnovano objekta.	Nehierarhična kompozicija brez stereotipnih elementov islamske arhitekture je sestavljena iz šestih prizem in minareta, štirih atrijev v zelenju javnega parka. Na prostorski mreži je vzpostavljen sistem izmenjav med odprtim in odprtim, polnim in praznim, svetlim in zastrtim.
sakralnost ikoničnost	Poudarjen je izraz sakralnosti, ikoničnost arhitekture Je zmerna.	Generična tipologija zmanjšuje izraz sakralnosti, arhitektura ni ikonična.	Sakralnost in ikoničnost arhitekture se izražata v motivu minareta ter v členitvi polnega in praznega
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
KONTEKST Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	Tradicija džamije je upoštevana z molilnico v obliki kocke, obrnjene proti Meki, postavitvijo minareta in z okrasjem. Z abstrakcijo gradbenih mas se vzpostavi dialog s srednjeevropskim kulturnim prostorom. Zasnova molilnice je na mreži, kot jo določata po proporcionalnem ključu kvadrat in krog, ki se odraža v vzorcu oblikovanja	Mestno okolje potencirane gostote vizualnih dražljajev je razlog za geometrično abstrakcijo prostorskih oblik islamske arhitekture. Odgovor je strnjena in nevtrarno oblikovana struktura, od katere se jasno razlikujeta glavna elementa	Predlog oblikuje za islamski prostor značilno vzdušje, mrežna zasnova IVKC se vključuje v

	tlakov, fasade, stropa, odprtin. Notranjost molilnice s križnimi vitkimi stebri, povezanimi z loki, deluje avtentično in moderno hkrati v kombinaciji z arabesko, kot jo zariše difuzna zenitalna osvetlitev.	identifikacije džamije: kupola iz minaretom. V notranjosti se naj sakralnost manifestira v tišini.	mestno tkivo. Abstraktne oblike stavbnih volumnov in ovoja so odgovor na problem komunikacije IVKC s tkivom evropskega mesta. Zasnova centra je razvita z volumetrično izpeljavo preprostega islamskega geometričnega vzorca.
STRUKTURIRANJE STAVBNE MASE hierarhija / kompozicija	Kocka molilnice in vitka prizma minareta, vstavljena v nagnjeno ravnino podstavka, ki se dvigne v trg na strehi, sta močnih in jasni prostorski obeležji. Spremljajoči programi centra so strnjeni v podstavku. Hierarhija stavbnih volumnov se sklada s hierarhijo programov.	Kompozicijo povezuje kompaktna ploščica P+2 s poudarjenima molilnico v obliki valj s kupolo in vitkim valjem minareta, ki jo z odmikom prebadata. Hierarhičnost je dosežena z vstavljanjem krožnih oblik v ortogonalno generično gmoto, ki deluje kot dvignjen podstavek.	Kompozicija teži k nehierarhičnosti in temelji na ponavljanju in razlikovanjem podobnih prostorov in stavbnih teles. Najbolj izpostavljena je molilnica, edina obrnjena stopničasta prizma, ki je tudi najvišja.
orientacija	Džamija je orientirana v smer Meke, spremljevalni program jo obkroža tako, da pot po blagem naklonu dvigajoče se strehe podstavka stopnjuje prostorsko doživetje.	Ploščica je postavljena na mestno mrežo, tlorisa molilnice in minareta sta krožna, tako da kupola deluje kot središče, okoli katerega se zavrtita smeri mestne mreže in smeri proti Meki.	Mreža kompozicije je usmerjena proti Meki.
džamija	Zasnova molilnice temelji kompozicija kvadrata in kroga v tlorisu in prerezu.	Džamija je z vrezano cezuro utopljena v kvader	Džamija je največja v

minaret	Mreža podpor se v območju strehe povezuje v loke, ki se izrisujejo na fasadi kot značilen motiv za islamsko arhitekturo, ki nadomešča kupolo.	podstavka, v katerem deluje valj pod kupolo kot središče centra in prostor skupnosti. Je in nosilka identitete kot izpeljanka izvornega arhetipa jurte.	kompoziciji šestih prizem, ki se od spremljevalnega programa loči po velikosti in po obliki stopničaste piramide.
	Prosto stoječa prizma trapeznega tlorisa prebada klančino trga na južni strani džamije.	Vitek stolp krožnega tlorisa, ki stoji v cezuri, vrezani v ploščico, je brez drugih prepoznavnih elementov minareta.	Obelisk višine 40 m je abstrakcija turškega minareta in nima stopnic.
center	Prostori kulturnega centra so strnjeni v podstavku v obliki črke L, ki se iz pritličja pne proti robovom parcele do višine P+1. Streha podstavka je urejena kot prostran dvignjen trg.	Prostori kulturnega centra so strnjeni v razpotegnjen pravokoten volumen ploščice v dveh nadstropjih. Poravnani je z geometrijo okoliške ulične mreže z glavnim vhodom z ulice. Odrezan SZ vogal ploščice poudari vhod v džamijo in v pravokotni kompoziciji zaznamuje tudi smer Kabe.	Programi kulturnega centra so razporejeni v petih prizmah višine P+2, ki se širijo navzgor, tako da se v vogalih strehe stikajo, v pritličju pa tvorijo pokrite povezave.
praznina	Med džamijo in spremljajočim programom so cevasti javni prostor, pokrito dvorišče, predprostor glavnega vhoda v molilnico. To je območje polteme, menjave senc in svetlobe.	Posebej oblikovan in pomensko označen je cezura, vrezana med cilinder džamije in ploščice spremljajočega programa. Zaznamuje ga krožno vodno zrcalo v talni ureditvi, ki predstavlja stik s sakralnim.	Kompozicija volumnov oklepa štiri atrije, ki tvorijo niz sekvenčnih prostorov, kjer skozi ozke prehode prehajamo iz enega ambienta v drugega-
funkcionalna zasnova			
PROGRAMSKI SKLOPI IN POVEZAVE	Poti moških in žensk ter slovesa od pokojnih vernikov so znotraj molilnice jasno določene in potekajo po ločenih	Molilnica je avtonomen objekt z vhodnim programom izven svojega	Vsak programski sklop je

	<p>komunikacijah. Zaradi umivalnic v kleti obred vstopanja v džamijo ni tekoč. Spremljajoči program v podstavku je organiziran v dveh etažah. V pritličju so javni in administrativni prostori, v nadstropju ločena sklopa učilnic in stanovanj.</p>	<p>volumna. Glavni vhod v IVKC in v džamijo sta iz pritličja, odkoder sta tudi dostopa do restavracije in telovadnice. V prvem nadstropju je javno dostopen program centra, v drugem so bolj interni izobraževalni, administrativni in stanovanjski prostori.</p>	<p>organiziran v svojem stavbnem volumnu, v pritličju so najbolj javni deli programskih sklopov: molilnica, stanovanjski, administrativni, javni, izobraževalni in komunikacijski del. Funkcionalno je stavba deljena po tlorisu vsake etaže in ne po prerezu.</p>
zunanji prostor			
HIERARHIJA	<p>Zunanji prostor je v celoti javen. Iz pokritega vhodnega dvorišča se odpirajo povezave odprtih prostorov proti jugu na trg proti mestu, v park na sever, v intimen vrt na zahod in ulico na vzhod. Streha služi kot razširjena molilnica ob velikih verskih praznikih.</p>	<p>Strnjena zasnova IVKC pušča dovolj prostora za oblikovanje treh ambientov: dvorišča na SZ pred glavnim vhodom v džamijo, urejeno sakralno z vodnimi motivi, park na S za druženje, in začasni vrt na J z negovano hortikulturo.</p>	<p>Preko treh atrijev na obodu kompleksa se prehaja v vse dele centra. Najintimnejši je z vseh štirih strani zaprt osrednji obredni atrij s fontano pred molilnico, kjer se srečata sakralno in posvetno.</p>
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	<p>Dostopi in povezave na vse strani navzven in v vse programe v notranjost centra so urejeni iz vhodnega dvorišča.</p>	<p>Skupni vhod v IVC je z ulice. Glavni dostop v molilnico je iz SZ z nove peš osi, ki se v izteče preko tirov na Medvedovo in Pivovarniško ulico.</p>	<p>Glavni dostop v notranje prostore IVKC je preko vhodnega atrija ob novi dovozni cesti.</p>
ZUNANJA UREDITEV	<p>Odprte prostore sestavljajo strešna ploščad, tlakovan mestni trg, park in</p>	<p>Krajinska ureditev temelji na geometrijskem vzorcu, ki</p>	<p>Streha centra je pohoden</p>

	<p>vrt. Fontana pod minaretom je povezana z vodnim zrcalom ob JV stranici molilnice v smeri Meke, da se ustvarjata motiva tekoče in stoječe vode</p>	<p>ga mehča prehajanje med različnimi tlaki iz travnih plošč in tlakovcev, motivi tekoče vode otoki za posedanje in dopolnjuje še druga oprema za različne namene.</p>	<p>dvignjen vrt, oblikovan kot sodobna interpretacija islamskega vrta. Fontana je v osrednjem atriju pred vhodom v džamijo</p>
motorni promet			
DOSTOPI	<p>Uvoz v podzemno garažo je na južnem delu parka v podaljšku Livarske ulice.</p>	<p>Uvoz v podzemno garažo je na južnem delu parka, v podaljšku Livarske; priročno parkiranje na parkirišču ob J stranici objekta</p>	<p>Uvoz v podzemno garažo je na južnem delu parka po krožni klančini; priročna PM so na parterju, na pretočnem parkirišču na S parcele ob novi cesti.</p>
MIRUJOČI PROMET	<p>Tri kletne etaže, 374 PM</p>	<p>Dve kletni etaži 444 PM + parter 22 PM</p>	<p>Tri kletne etaže, 389 PM + 51 PM v pritličju.</p>
oblikovanje ovoja			
FASADA	<p>Fasada džamije je iz rdečega betona, minaret je v naravni barvi betona. Molilnica je osvetljena le od zgoraj. Spremljajoči programi centra so zastekljeni po vsem obodu podstavka.</p>	<p>Predvideni so trije tipični fasadni ovoji: vidni beton z drobno perforacijo za kupolo in minaret, drsni perforirani kovinski paneli (mušebaki) pred zasteklitvijo ali kot zaključni sloj prezračevane fasade v 2.nadstropju in steklena strukturna fasada s polnili v conah zastrtega programa v pritličju in 1.nadstropju.</p>	<p>Konstrukcijo tvorijo jekleni Vierendelovi nosilci, naloženi stopničasto drug na drugega, ki se v vogalih, kjer so okenske odprtine, ne stikajo. Nosilci so tudi fasadni elementi, ki imajo glede na program, orientacijo in zeleno</p>

			prepustnost različne gradacije.
SENČENJE	Senčenje je predvideno z zunanjimi senčili; molilnica ne potrebuje senčenja zaradi difuznega stekla in stropnega ornamenta zenitalne osvetlitve.	Senčenje zastekljenih površin v 2. nadstropju je z drsnimi perforiranimi kovinskimi paneli, v 1.nadstropju pa z notranjimi in zunanjimi senčili.	Senčenje je potrebno le pred nosilci, ki so zastekljeni. Zagotavljajo ga fiksna kovinska senčila iz prepletajočih se krogov pred zastekljeno fasado.
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	Konstrukcijo molilnice tvorijo AB obodne stene, križni stebri, ki so pod stropom povezani v stenaste AB loke. Dvorišče pokriva AB branasta konstrukcija brez vmesnih podpor oprta na skelet spremljajočega programa in obodne stene molilnice.	Predvidena je skeletna AB konstrukcija, z vmesnimi AB stenami in jedri. Armirano betonska konstrukcija kupole se v kletnih etažah prenaša na mrežo nosilcev in AB slopov. Pritličje molilnice je brez podpor, galerija se preko vertikalnih reber nosi s kupole,	Konstrukcija džamije je sestavljena iz jeklenih Vierendelovih robnih nosilcev. Parter molilnice je brez podpor. Konstrukcijo prizem centra sestavljajo AB plošče, ulite v kasetne betonske nosilce v rastru, ki se vsako nadstropje povečajo tako, da lahko nosijo konzolne previse.
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			
minaret do 40 m	38,71 m	40,00 m	40,00 m
molilnica do 24 m	22,62 m	24,00 m	24,00 m

objekti do 12 m	8,50 m	10,95 m	12,00 m
KAPACITETE			
nadz. del	4.998,00 m ²	6.396,00 m ²	7.209,00 m ²
podz. del (brez garaže)	1.962,70 m ²		2.046,37 m ²
skupaj (5.440 m ²)	6.960,70 m ²		9.255,37 m ²
podz. garaža (300 PM)	13.343,40 m ²	12.878,00 m ²	16.749,89 m ²
skupaj nadz + podz	20.304,00 m²	bruto 19.274,00 m²	bruto 26.005,26 m²
OCENA (-)	<p>Predlog postavlja vprašanje, ali se da z dosledno uporabo geometrijskih načel in proporcionalno kompozicijo nadomestiti prostorski učinek kupole kot prispodobne nebesnega svoda. Nasproti domiselnemu oblikovanju mošeje so manj prepričljive fasade centra.</p>	<p>Prostor pred vhodom v džamijo je bolj razširjena komunikacija kot obredni trg za druženje ali molitev na prostem. Generična tipologija ne razlikuje med svetim in profanim. Arhitekturni jezik osnovnih geometrijskih teles učinkuje preveč izpraznjeno in splošno, da bi ga muslimanska skupnost sprejela za svojega, še posebej, če primerjamo predlog z arhitekturo bližnjega Gospodarskega razstavišča. Poleg tega nudi zgoščena stavbna gmota centra prostorska doživetja predvsem v notranjosti.</p>	<p>Sicer v vseh elementih inovativna zasnova centra ne daje primernih rešitev simbolne označitve džamije. Nasprotno, stopničasta piramida, ki naj bi nadomestila kupolni prostor molilnice, je neprimerna prispodoba groba, prav tako je minaret abstrahiran na zgolj vertikalo v obliki obeliska.</p>
OCENA (+)	<p>Razpoložljive površine za množično molitev na prostem ob praznikih so lahko tudi za obiskovalce posebna atrakcija. Prepoznavna mošeja za razglednico.</p>	<p>Zahtevanih 450 PM je zagotovljeno v 2 kletnih etažah, ker telovadnica ne zaseda kletnega prostora. Lep je način umestitve kupole v kompozicijo.</p>	<p>Šahovnica grajenih volumnov in praznih prostorov je primerna zasnova strnjenegega</p>

			<p>IVKC, ki omogoča vsakemu programskemu u sklopu ustrezen zunanji prostor in specifičen značaj njegove rabe. Kombinacija povezanih paviljonov in pripadajočih vrtov odgovarja duhu islamske arhitekture in načinu odvijanja dejavnosti v povezavi z zunanjim prostorom.</p>
--	--	--	--

ELABORAT	7-VATAN	8 - FJBDX *	9 - HAJRA
	tandem: obod + džamija	hibrid: volumni v volumnu pod skupno streho	gnezdo: ovito in pretočno
ZASNOVA	Zasnovo določata razporeditev programov in tematika sakralnosti. Grajeno strukturo opredeljujeta dva objekta. V zahodnem, nižjem je center, v vzhodnem, višjem je džamija. Stavba kulturnega centra predstavlja tamponsko cono med hrupno železnico in intimnejšim verskim programom na vzhodu. Vhodna ploščad v IVKC je poglobljena in oblikuje glavni obredni trg pred molilnico.	IVKC deluje kot «urbani konektor», ki programsko in prostorsko povezuje časovno spreminjajoče se prostorske kontekste. Stavba in njen parter tvorita odprto polje javnih programov; pritličje je kontinuiran javni prostor, pretočen skozi stavbo. Tlakovanje, zelenje in urbana oprema na robovih območja ustvarjajo različne stopnje prehodnosti oboda, s čimer se uvaja mehak rob s potencialom zamejevanja in/ali povezovanja s sosednjimi območji.	Izhodišče zasnove je kulturno središče, » ki naj združuje funkcionalne in oblikovne značilnosti podobnih kompleksov v svetu z oblikovno in kulturno danostjo kraja, kamor bo umeščen«. Pomenske prvine arhitekture izhajajo iz abstrahiranja simbolov in motivov islamske arhitekture. Abstrakcija omogoči možnost različnih interpretacij in sožitje svetov raznorodnega izvora. Prevladujoče oblikovalsko načelo je ovijanje.
sakralnost ikoničnost	Sakralnost je šibko izražena, arhitektura ni ikonična	Monumentalnost kupole in minareta je zadržana, vendar prepoznavna.	Sakralnost džamije je zabrisana, ikoničnost ni izražena
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
KONTEKST Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	Po vzoru islamskih verskih centrov je zasnovan glavni trg pred molilnico, kamor se stekajo programi iz javnih pritličij. Molilnica im obliko nepravilnega mnogokotnika, ki je obrnjena v smer Meke. Uporabljen je značilen vzorec v obliki perforacije zaključnega sloja fasadne obloge.	Zasnova izhaja iz tipične centralne kompozicije džamije, ki je nadgrajena z asimetrično kompozicijo s temeljnima simboloma kupole in minareta.	Zasnova se omejuje zgolj na nivo abstrakcije izbranih arhitekturnih elementov in temelji na značilni dekoraciji.
STRUKTURIRANJE	Kompozicijo določajo poglobljen vhodni trg in delitev stavbnih gmot	Osrednji in največji stavbni volumen je molilnica s	Program je strnjen v V in Z klinasto lamelo

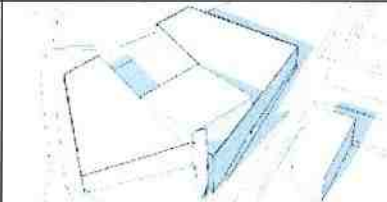

	Amorfen ovoj hibridne strukture omogoča, da se notranjost in zunanost na ključnih točkah prelivata dru v drugega.	tako da ustvarijo čim več prostora za osrednji trg in dvorišče molilnice.
Geometrija grajenih struktur nima nastavka, razen osi vhoda v molilnico v smeri Meke.	Celotna razporeditev volumnov je na pravokotni mreži 8x8m, ki je orientirani proti Meki	Molilnica je orientirana v smeri Meke, klin z lamelama pa v smeri robov parcele
Džamija je nepravilne tlorisne zasnove je pokrita s kupolo , zaslonjeno s perforiranim zaslonom v podaljšku fasadne ravnine. Med kupolo in obodnimi stenami molilnice je cezura, ki je vir zenitalne osvetlitve.	Kupola oblikuje osnovni volumen molilnice. Vidna ornamentirana jeklena konstrukcija daje močan dekorativen učinek. Parter, ki obdaja molilnico, je del mreže javnega prostora. Razmestitev ostalih večjih volumnov dopušča širitev molitvenega prostora po celi površini pritličja za 5000 vernikov.	Okoli kubusa molilnice je ovit ovoj (senčilo), ki se na S od volumna oddalji in dvigne v vertikalno poševnino minareta. Ortogonalno notranjost preglasi dekorativna kupola, oblikovana s svetili. Strop molilnice je raven z rego zenitalne svetlobe po obodu. Stene so drobno perforirane z okroglim naraščajočim rastrom.
Prosto stoječ obelisk trapeznega tlorisa je brez stopnic. Tvori ga jekleno paličje ,obdano s perforirano pločevino.	Stolp v obliki snopa iz lamel, stoji izven objekta jin predstavlja abstrahirano podobo tradicionalnih minaretov.	Simbolika ovoja izhaja iz motiva rasti , hkrati pa predstavlja povezovalni člen med geometrijo mesta in orientacijo molilnice proti Meki. Rast kulminira v prisposodbi 'minareta, ki stoji v osi Likozarjeve .
Z odmikom od džamije oblikuje grajeni rob proti železnici. Stavbni volumen višine P+2 je nepravilne tlorisne oblike, v prerezu se proti S in J zniža tako, da se njegova streha stakne s parterjem.	Hibridna programska zasnova z veliko vmesnih prostorov in komunikacij je iz funkcionalnih in klimatskih razlogov pod skupno streho.	IVKC objema osrednje dvorišče v obliki dveh sklenjenih lamel višine P+2, postavljenih na skrajni rob območja. Lameli sta v pritličju pretočni v smeri glavnih povezav ter dostopov. Vzdolžni prerez ima klinast profil s poševno streho.
Oblikovana praznina nastane s poglobitvijo dvorišča - Glavnega trga, ki oblikuje javni prostor med kulturnim centrom in molilnico.	Kompleks nima zunanjega obrednega trga; nadomeščajo ga notranje javne površine. Izhodišče projekta je naš klimatski kontekst, zato je večji del	Obodna pozidava oblikuje centralni prazen prostor, deljen v nižji osrednji trg in višje ležeče dvorišče pred molilnico.

			Lameli sta v pritličju pretočni v smeri glavnih povezav ter dostopov. Vzdolžni prerez ima klinast profil s poševno streho.
praznina	Oblikovana praznina nastane s poglobitvijo dvorišča – Glavnega trga, ki oblikuje javni prostor med kulturnim centrom in molilnico.	Kompleks nima zunanjega obrednega trga; nadomeščajo ga notranje javne površine. Izhodišče projekta je naš klimatski kontekst, zato je večji del javnih prostorov in komunikacij znotraj ovoja stavbe. Mejo med zunaj in znotraj zabriše uporaba enotnega tlaka.	Obodna pozidava oblikuje centralni prazen prostor, deljen v nižji osrednji trg in višje ležeče dvorišče pred molilnico.
funkcionalna zasnova			
PROGRAMSKI SKLOPI IN POVEZAVE	Program IVKC je razdeljen v tri sklope po stopnji zasebnosti. V pritličju je javni program amfiteatra in knjižnice, ter poljavni program telovadnice in medrese. V 1. nadstropju so družabni prostor, restavracija s teraso in administracija, v 2. nadstropju je interni stanovanjski program.	Programska delitev po prerezu je premišljena: v kleti so servisi, garaža, umivalnice, v pritličju telovadnica, molilnica, predavalnica, kavarna, prostor za mlade, v 1. nadstropju izobraževanje pisarne, knjižnica, računalnica in v 2. nadstropju stanovanja in restavracija.	Program sicer izpolnjuje zahteve iz natečajne naloge, vendar je ni povsem premišljeno razporejen po stavbi. Telovadnica je v kleti.
zunanj prostor			
HIERARHIJA	S poglobitvijo trga za 4.5 m je ustvarjena jasna členitev zunanjega prostora. Glavni trg je tlakovan, okrog džamije je oblikovano prostrano vodno zrcalo. Zelena streha nad IVKC poveže S in J park v kontinuirano zeleno površino. Mirni S park se povezuje s predvidenim parkom Železničarskega muzeja, med tem ko ima J park bolj mestni značaj.	Zunanji prostor ni hierarhično obravnavan; zunanost in notranost povezuje enotna mreža – mozaik, ki je razvita iz notranjosti kompleksa navzven v S in J park.	Površine znotraj in površine zunaj kompleksa so jasno ločene. Območji sta med seboj povezani.
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Glavni peš dostopi so predvideni z nove ceste na jugu in severu območja in vodijo na poglobljeno dvorišče, od koder vstopamo v	IVKC je v parterju prehoden iz več vhodov iz posameznih zunanjih prostorov. Glavna smer	Dostopi so jasni in hierarhično strukturirani. Glavni vhod in peš dostop je

	džamijo in IVKC.	dostopa je v podaljšku Likozarjeve. Ob vhodu je veliko vodno zrcalo z odsevom minareta	v osi Livarske os Likozarjeve se zaključijo z vhodom v J park, veduta pa z 'minaretom'. Med njima leži Zeleni vhod, ki vodi neposredno do molilnice. Vhodi v posamezne objekte so z notranjega dvorišča.
ZUNANJA EDITEV	Poudarjen element zunanje ureditve je veliko vodno zrcalo, ki obdaja molilnico.	Osnovni motiv zunanje ureditve je mozaična preproga, ki prekriva ves odprti in zaprti prostor. Vodna zrcala, tlaki, grmovne in drevesne gruče ter linije, trate, oblikujejo pestro krajino. Ta je členjena in opremljena tako, da zagotovi dobro počutje in prispeva k orientaciji v prostoru, hkrati pa ustvarja ambience za aktivnosti na prostem. Tlak je iz sarajevske hreše, v vodnem zrcalu je neretvanski prod, elementi identifikacije.	Vodnjaki so na dvorišču pred molilnico, vodno zrcalce na meji s S parkom. Drevesne zasaditve so na osrednjem trgu, ostale ureditve so običajne kot drevored ob novi ulici. Zelena stena v J parku deluje kot zastor proti železnici in industriji. Predvidena je gradacija tlakov in denivelacija trgov.
motorni promet			
DOSTOPI	Uvoz v podzemno garažo je na jugu parcele.	IVKC je dostopen preko uvozne/izvozne klančine na JV	Uvoz v garažo je na J; tudi EKO otok in TP (?)
MIRUJOČI PROMET	V dveh kletnih etažah je 453 PM	V treh kletih etažah je 481 PM (21i). Na parterju je 16 PM (C2) zaporedno z drevoredom in na J parkirišču dodatnih 69 PM (tudi BUS)	Dve garažni etaži (možnost tretje). Garaža 320 PM, zunaj ni PM
oblikovanje ovoja			
FASADA	Ni podrobneje obdelana, vendar razvidna iz prikazov	Stekleni del je troslojni termopan, neprosojni del ima finalni sloj iz samopralnega stekla.	Betonske stene so ometane, molilnica je do 6 m višine v kamnu, stekleni deli je termopan.
SENČENJE	Ni obdelano, razvidno iz prikazov. Predvidena so fiksna in pomična	Fiksna senčila so po celem obodu v obliki ovoja iz	Perforirana pločevina je zaslonjena preko

	senčila iz perforiranih pločevinastih plošč.	vertikalnih kamnitih lamel, 15% fasade je steklo z nizkim faktorjem prepuščanja sončne energije.	steklenih površin; dodatno so predvidene še zunanje žaluzije. Ovoj in senčenje molilnice je razdelan po posebnem detajlu abstrahiranega motiva stalaktitov.
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE		AB. Primarni sistem stebrov (8x8), sten in jeder povezujejo medetažne plošče. K + P + 2; etaže različnih višin. Kupola v jeklu, sestavljena iz manjših predizdelanih elementov, stoji prosto na AB podporah.	Konstrukcija treh sklopov: Klet (2E), molilnica (1E) + minaret, klinasta lamela (P+M in P+1+M). je armirano betonska. Ovoj molilnice in minareta je jekleno paličje s perforirano oblogo iz pločevine.
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			
minaret do 40 m	od poglobitve 40 m	40 m	40 m
molilnica do 24 m	absolutno 21.60 m (od poglobitve 17,00m)	cca 20 m	20 m
objekti do 12 m	absolutno 12.60 m (od poglobitve 8,00 m)	12 m	do 12 m
KAPACITETE		*kvadrature s komunikacijami	*kvadrature s komunikacijami
nadz. del	6.707,00 m ²	8.169,15 m ²	6.180,10 m ²
podz. del (brez garaže)	1.204,00 m ²	1.432,88 m ²	1.469,00 m ²
skupaj (5.440 m ²)	7.911,00 m ²	9.602,03 m²	7.649,10 m²
podz. garaža (300 PM)	12.069,00 m ²	481 PM, 31,8 m ² / PM 15.322,51 m ²	320 PM, 32,8 m ² / PM 10.501,60 m ²
skupaj nadz + podz	neto 19.980,00 m²	24.924,54 m²	18.150,70 m²
OCENA (-)	Celotna zasnova je neizrazita. Programi kulturnega centra, ki zavzemajo zahodni obod IVKC, so	Resnobnost in pomanjkanje človeškega merila. Notranji prostor ni	Poudarjen je likovni pristop k stilizaciji arhitekturnih

	odmaknjeni v ozadje in tvorijo protihrupno bariero. Prevladuje funkcionalna argumentacija. Značilne arhitekturne attribute džamije predlog plašno vnašajo v mestno silhueto. Prav tako Glavni trg ni primerno dimenzionirana obredna ploščad, ampak zgolj razširjena komunikacija.	členjen in je deluje kot mreža širokih hodnikov. Profano in sakralno nista razločena. Nadzemni del centra presega BTP po OPPN.	elementov. Izraz je zadržan do prostorskih atributov Islamske arhitekture (kupola in minaret), zato pa velikodušen pri izposoji dekorativnih elementov. Rezultat je generična arhitektura z dodanim okrasjem.
OCENA (+)	Zahtevano število 450PM je zagotovljeno v samo dveh etažah kleti.	Jasna integrirana zasnova. Dosledno izveden prenos izhodišč v projekt, argumentirane trajnostne rešitve.	Dosledno izpeljan oblikovalski princip ovijanja.

ELABORAT	10 – KHAYR *	11 – VDBSS ×	12 – SABAH *
	hibrid: metulj	hibrid: amorfen	gnezdo: srednjeveška mahala
ZASNOVA	Avtonomna struktura v obliki črke U ustvarja novo središče, ki bo r prostor srečevanja in komunikacije med verniki in meščani. Iz ideje »odprte džamije« izhaja dvojnost med introvertiranostjo (obredni prostori, interni del IVKC) in hkrati ekstrovertiranostjo (javni trgi, parki, javni del IVKC) grajenih in odprtih prostorov centra.	Izhodišče projekta je ustvarjanje kvalitetnih, tematskih zunanjih prostorov z oblikovanjem in izvotljenjem stavbnega volumna. Rezultat prilagajanja kontekstu je hibridna zasnova organske oblike s centralno kupolo. Poleg meandra so uporabljena osnovna geometrijska telesa, ki imajo simbolni pomen.	Zasnova IVKC je interpretacija srednjeveške mestne četrti, vstavljene v zelenje. Izraz posamezne stavbe ni pomemben, pomembno je njeno stapljanje s kontekstom prostora in časa ter občutljivo tolmačenje arhitekturnih prvin, ki osmišljajo tradicijo islama. Nastala arhitektura ne izziva s svojo obliki, temveč vabi k spoznavanju in srečevanju.
sakralnost ikoničnost	Sakralnost ni izražena, stavba ni prepoznaven znak.	Sakralnost je izražena, ikonografija nadomešča ikonično arhitekturo.	Sakralnost je umirjena, arhitektura je anti-ikona
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
KONTEKST Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	Kontekst z islamsko arhitekturo povzemajo uporaba arabeske, ki se pojavi kot perforacija zunanjega ovoja, molitveni trg in arkadni hodnik okoli njega, smer proti Meki, in osno simetrična kompozicija IVKC.	Povzeti so elementi islamske arhitekture dobesedno na način lepljenke arhitekturnih členov.	Avtorji se naslanjajo na tradicionalno arhitekturo BiH in Sandžaka, zglede iščejo v mestnem tkivu Sarajeva in v tamkajšnjih džamijah.
STRUKTURIRANJE STAVBNE MASE hierarhija / kompozicija	Iz treh delov sestavljena hibridna oblika stavbnega volumna z višinsko poudarjeno molilnico in prosto stoječim	Hibridna zasnova je sestavljena iz jasno izoblikovanega meandra, vanj utopljenih kupole in minareta ter perforirane	Kompleks je zasnovan kot stavbni otok v širši parkovni potezi. Območje je oblikovano v obliki

orientacija	minaretom, ki izstopa iz osno simetrične zasnove.	strehe nad privzdignjenem molilnim trgom. Iz perspektive je videti razpotegnjena horizontala meandra, nad katero se pmeta kupola in minaret v obliki spirale.	mestne četrti za obzidjem, ki je na ključnih mestih prekinjeno. Stavbe IVKC so med seboj povezane v skupek enotne višine P+2, iz katerega izstopata kubus molilnice in vertikala minareta.
	Cel kompleks je orientiran proti Meki.	Meander lomljenih stenskih ploskev nima izrazite orientacije niti smeri, molilnica je pravilno orientirana proti Meki.	V stavbno gmoto je odtisnjena osnovna smer proti Meki, ki opredeli smer molilnice, pred katero je kvadratni trg, na vzhodu pa rajski vrt. Ti trije prostori so izhodišče prostorske mreže odprtih javnih in poljavnih komunikacij.
džamija	Kubus molilnice na sredi kompozicije ima kvadraten tloris. Prizma molilnice ima poševno streho , nagnjeno proti molitvenemu trgu. Po obodu stropa je rega za zenitalno osvetlitev.	Molilnica je postavljena v sredo grajenega oboda. Kupola je transformirana v $\frac{3}{4}$ kroglo . Tla v molilnici so nivojsko strukturirana v smeri proti <i>mihrabu</i> , <i>nad njimi so</i> tri galerije. Stena molilnice je drobno perforirana, obod je v prerezu z zenitalno rego ločen od kubusa.	Džamija kvadratne oblike je z vhodom orientirana na trg. V bel kubičen prostor z zenitalno svetlobo je vstavljen dekorativni presevajóči valj . Skozi ozko talno okno se prostor odpira v rajski vrt ob molilnici.
minaret	Je samo prostostoječ obelisk z ovojem brez stopnic.	Minaret je vtopljen v meander, iz katerega se pne kot spiralna konična vrtenina s stopniščem.	Minaret je kubična vrtenina z notranjim stopniščem, ki se na JV vogalu molilnice izrašča iz obodnega zidu.
center	S in J od molilnice stojita dva enaka, v pritličju na določenih točkah prehodna objekta. V 2 in 3 etaži so vertikalnimi preboji za atrij, teraso oziroma ložo.	Meander je v pritličju mestoma prehodan, v nadstropju je sklenjen okoli kupole.	Središče kompozicije je molilnica s trgom ,okoli katerega so na S in J nanizane manjše stavbe. Na JV je šola, na JZ uprava in vkopana dvorana s kongresnim centrom . Knjižnica s knjigarno je v ločeni stavbi na

praznina			SZ, restavracija meji na islamski vrt, bivalni prostori v nadstropju pa na S.
	Najočitnejšo praznino predstavlja molitveni trg pred vhodom v džamijo.	Projekt gradi na konceptu vstavljanja zunanjih prostorov v obliki zalivov, ki so radialno razporejeni navzven proti sosednjim območjem.	Glavni odprti prostor centra je dobro dostopen SZ trg, ki vzpostavi zeleno vez med islamsko kulturo in mestom. Kompleks vsebuje še večje islamski vrt, rajski vrt in vrt medrese ter manjša restavracijski vrt in atrij medrese.
funkcionalna zasnova			
PROGRAMSKI SKLOPI IN POVEZAVE	Program je razdeljen na javni, pol javni in zasebni del. V tlorisu je coniran centralno glede na dostopnost, v prerezu je coniran linearno in po nadstropjih glede na stopnjo zasebnosti. V kleti so telovadnica in poslovilni prostori ter garaža v 3 etažah.	Po prerezu je program razmeščen od javnega v pritličju do internega v 2.nadstropju. Telovadnica je pol vkopana, v kleti so poslovilni prostori in 3 etaže garaž.	Program je razporejen v 5 sklopov, ki so med seboj funkcionalno smiselno usklajeni. Telovadnica je vkopana pod glavni trg, avditorij je deloma vkopan in dostopen iz parterja, ostali programi so nad terenom. Predvidena je možnost gradnje IVC v 4 fazah.
zunanji prostor			
HIERARHIJA	Zunanji prostor je hierarhično organiziran. Osrednji molilni trg je dobro povezan z ostalimi javnimi prostori, ki funkcionalno podpirajo programsko organizacijo stavbe v parterju. To so še doživljajski in vertikalni trg, poslovilni atrij ter mestni in zeleni park.	ZP je hierarhično organiziran in jasno določen. Dobra je povezanost s sosednjimi območji, predvideva se podhod proti Šiški in zelena promenada iz V smeri ob Ž. Večje peš komunikacije razdelijo prostor na fragmentiran skupek večjih in manjših zelenih površin. Kompoziciji daje poudarek velik molilni trg z nadstrešnico.	Avtorji obravnavajo celotno območje kot prostorsko entiteto, obdano s poroznim obodom. Grajeno strukturo členijo odprti javni, poljavni in interni zunanji prostori (atriji, trgi, vrtovi) z jasno izraženo tematiko in podobo. Grajeni in prazni prostori so enakovredni, med tem ko je hierarhija zunanjih prostorov jasno določena

DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Glavna dostopa do molilnice sta speljana skozi prehoda v pritličju, ostali dostopi so po obodu območja ob železnici in skozi zeleni park na S. Predviden je izven nivojski dostop z Z preko gorenjske železnice.	Glavni dostop do molilnice iz smeri Bežigrada je preko poroznega P ob C2 in iz Z neposredno iz podhoda pod Ž. Vhodi v posamezne programe so iz javnih površin vezanih na intenzivnejše peš povezave.	Za dostop do IVKC sta predvidena 2 podhoda pod železnico iz centra in Šiške. Vhodi v posamezne programske sklope so ločeni po objektih. Predvidena je možnost nočnega zapiranja kompleksa. Obdelani so različni scenariji odvijanja obredov kot so: namaz, pogreb, <i>bajram</i> ,...
ZUNANJA UREDITEV	Tlakovane, zelene površine, drevesne zasaditve, vodni elementi so brez posebnosti.	Krajinska ureditev je generična. Vsebuje elemente tlakovanih in zelenih površin, drevesnih zasaditev (parafraza stebrov), ulične opreme (klopi, kolesarnica) ter vodnih elementov – vodomet.	Tlakovane in zelene površine, drevesne zasaditve (topoli, cvetoče drevje), sistem vodnjakov.
motorni promet			
DOSTOPI	Po cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu območja.	Po cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu območja.	Po mestni cestni mreži do C2; uvozna in izvozna klančina sta na V območja vzporedno z cesto C2
MIRUJOČI PROMET	V treh kletnih etažah je 327 PM (19i). Na parterju je 10 PM zaporedno brez drevoreda	V treh garažnih kletih je 300 PM. Na parterju je zarisano območje začasnega parkirišča v rezervatu trase drugega tira) ; druga zunanja parkirišča niso predvidena	V treh garažnih kletih z zamaknjeno medetažo je 309 PM, na parterju ni predvidenih parkirišč.
oblikovanje ovoja			
FASADA	Perforiran ovoj (Corian™) obdaja celoten objekt. V pritličju ovoj meandrira po višini, da nakazuje vhode in prehode v notranjost. Primarna fasada je prosojna (troslojni termopan), neprosojni del so ALU plošče (ALUCOBOND)	Večji del fasade je iz bele glazirane fasadne opeke, položene v prostorskem vzorcu ćilima- preproge oz. tradicionalne islamske arhitekture. Izolativni del fasade sestavljajo prosojni velikostenski montažni paneli (SCOBATHERM)	Obodni zid je zgrajen iz rjave opeke ali peščenjaka z glaziranimi elementi tako, da je horizontalen format položen na preklap s perforacijo, ki po vertikali prehaja v polno steno. Lesene so obloge napuščev in

			pol-prosojne stenske mreže.
SENČENJE	Pasivno s perforiranim ovojem, velikost odprtih je prilagojena programu in orientaciji. Arkadni hodnik okoli molilnega trga in izvlečna ponjava senčijo odprti prostor. V notranjosti so dodatna aktivna senčila – screen rolo.	Okna so osenčena s screen senčili	Steklene površine so senčene pasivno in aktivno s pomočjo fiksnih in pomičnih lesenih mrež - mušebakov. Senčenje trga ob poletni pripeki je predvideno s pomično platneno streho.
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	Nadzemni del konstrukcije sestavljajo AB stene, slopi in stebri, togo povezani z medetažnimi ploščami (P+2). Streha je klasična ravna streha. Klet je kad z močnimi stenami na temeljni plošči. Kletne plošče podpira mreža AB sten in slopov.	Osnovni konstrukcijski sistem je AB skelet na mreži 8x8m, dopolnjen s stenami, ploščami in vertikalnimi komunikacijskimi jedri. Kupola je AB lupina s premerom 32m. Nadzemni in podzemni del imata po 3 etaže. .	AB konstrukcija je monolitna, ki jo sestavljajo deloma stene, deloma stebri, vertikalna jedra in plošče. Konstrukcijsko so ločeni posvetni programi višine P+2 in visok kubus džamije. Pod celotnim kompleksom so v 3 kletnih etažah garaža, telovadnica in avditorij
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			
minaret do 40 m	ocena cca 40 m	40 m	32,00 m
molilnica do 24 m	ocena cca 20 m	24 m	18,00 m
objekti do 12 m	12 m	12 m	9,10 m
KAPACITETE	*kvadrature s komunikacijami		*kvadrature brez komunikacij
nadz. del	(z upoštevanjem atrijev in teras 500 m ²) 6.385,00 m ²	Ni podatka	4.251,00 m ²
podz. del (brez garaže)	2.820,00 m ²	Ni podatka	1.874,00 m ²
skupaj (5.440 m ²)	9.205,00 m²	Ni podatka	6.125,00 m²
podz. garaža (300 PM)	327 PM, 34,7 m ² / PM 11.340,00 m ²	300 PM	309 PM, 25 m ² / PM 7.725,00 m ²
skupaj nadz + podz	20.545,00 m²	Ni podatka	13.850,00 m²
OCENA (-)	Manjka podrobnejši opis molilnice in obdelav	Komunikacije so slabo organizirane. V garaži	Zasnova je izpeljana iz drugega kulturnega

	<p>zunanje ureditve. Prometna zasnova garaže ni racionalna. Predlagana arhitektura je generična, podobna tudi tovarni, zunanost je hladna in dolgočasna. j S in J park nista povezana. Arhitektura nima niti izraza sakralne stavbe niti preoznavnih elementov islamske arhitekture.</p>	<p>manjkajo požarna jedra, nejasna je prometna zasnova, nefunkcionalne so tudi povezave programov kot npr. knjižnica v preddverju molilnice, Krajinska ureditev je obdelana shematično.</p>	<p>konteksta, ki naj zagotovi več možnosti vernikov za poistovetenje s prostorom IVKC.</p>
OCENA (+)	<p>Dobro dimenzioniran in smiselno umeščen je obredni trg.</p>	<p>Zunanje košarkaško igrišče</p>	<p>Podrobna obdelava projekta kaže na dobro poznavanje islamske arhitekture in bogoslužja v Bosni. Dosledno izpeljana zasnova IVKC v obliki četrti poudarja merilo človeka.</p>

ELABORAT	13 – HDSSJ *	14 – PETEK	15 – OSASA×
	gnezdo: obokan bazar	gnezdo: ovijanje in plastenje	tandem: zelena hiša na podstavku
ZASNOVA	Zasnova temelji na reinterpretaciji osmanske arhitekture. Kompozicija je razvita okrog kubične molilnice, pokrite s kupolo in pretežno pokritega osrednjega dvorišča. Praznino pokritega dvorišča ustvari grozd kupol, ki so odštete od monolitnega stavbnega kareja. Enak oblikovalski princip je uporabljen v notranjosti mošeje.	Oblikovanje stavbe je podrejeno kontekstu lokacije, srednjeevropski arhitekturni tradiciji, programskim in morfološkim danostim. Ikonografsko se v mentalno sliko mesta vpenja harmonično in ustvarja prepoznavno identiteto. Merilo je prilagojeno bodočim prostorskim odnosom.	Natečajnik ima željo ustvariti stavbo, ki bo katalizator javnega, kulturnega in verskega življenja, zavezano spodbujanju multikulturalnosti in Evropski tradiciji. Osnovni motiv kompozicije predstavlja 'velika kupola, breztežna in lebdeča na oblaku zelenega baldahina' (?)
sakralnost ikoničnost	poudarjena sta sakralnost in ikoničnost	Prepoznavna sta sakralnost in Ikoničnost arhitekture	zabrisana sakralnost (kljub minaretu in kupoli) ne – ikoničnost, ne sakralnost
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
KONTEKST Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	Elementi islamske arhitekture so posneti v strukturi kupolnih prostorov in teksturi perforacij.	Uporabljen je nabor izbranih elementov islamske arhitekture, ki je interpretiran na sodoben način s plastenjem in prekrivanjem različnih vzorcev. Izrazita je tudi tehnika ovijanja in uporaba vodnega zrcala.	Arhetipska elementa kupola in minaret sta modernizirana. del kupole služi verski, del prevzame posvetno vsebino, ki se strukturno odraža na fasadi kot odprta zelena hiša. Projekt se naslanja na islamsko vrtno umetnostjo, ki je tudi sodobno interpretirana.
STRUKTURIRANE STAVBNE MASE hierarhija / kompozicija	Pogoje lokacije, smer Meke in obliko parcele obravnavajo avtorji kot silnice, ki preoblikujejo tradicionalno zasnovo islamskega verskega centra. Razklenjeni kare je postavljen na sredo	Stavbno telo IVKC izhaja iz ideje tradicionalnega notranjega dvorišča pred molilnico, ki povezuje programe v enovit organizem. Sakralni objekti so	Osrednjo vlogo ima kupola, ki stoji na sredi na dvignjenem trgu, ki je pritličen podstavek javnega programa. Kompozicijo tvorijo še vstopna pergola, ki se nadaljuje v zahodno lamelo kulturnega centra in vitek

orientacija	gradbene parcele, Kačasta zasnova zazidave z enotnim gabaritom se zaključí v topološki deformaciji višje, s kupolo pokrite molilnice.	obravnavani tektonsko, posvetni pa strukturno. Okoli kompleksa je v nadstropjih ovit enovit fasadni pas, ki poveže sicer po obodu fragmentirano kompozicijo	stolp minareta. Grajeno strukturo dopolnjuje krajinsko urejena površina severnega trga.
	Molilnica je v smeri Meke.	Cel kompleks je zasukan v smeri Meke.	Polkrožna stena molilnice (<i>kibla</i>) in del stanovanjsko-pisarniške lamele imata smer Meke.
džamija	V tlorisu je molilnica kvadrat, pokrit z netipično kupolo. Dostop do džamije je iz pretežno nadkritega osrednjega dvorišča. Stene molilnice prehajajo proti vrhu prostora v perforacijo in značilno stropno okrasje v obliki stalaktitov.	Džamija je kvadratnega tlorisa. V kubus sta vstavljena mnogokotna, čipkasta tamburja . Zahodna stena molilnice je prosevajoča (potiskano steklo, tabmur), ostale so polne. Poševna streha ima na zahodni stranici zenitalno rego,.	Tloris molilnice je polkrožen, v volumnu zavzema polovico polkrogle. Vhod v molilnico je iz obrednega dvorišča, ki je deloma pokrit s preostalo četrtino kupole in je dvignjen na podstavek, dostopen po klančini iz smeri vhoda v IVKC. Tlak v molilnici je lesen.
minaret	Minaret, pripet na vogal molilnice, deluje šibko v kontekstu celote. Segmentiran obelisk je zgolj skulptura brez stopnišča	Oblika minareta je sestavljena iz več perforiranih plaščev in ima tudi funkcijo osvetljevanja kletnih etaž. Izrašča se iz stavbnega telesa centra in vsebuje stopnišče	Minaret ima obliko vitkega stolpa kvadratnega tlorisa in vsebuje stopnišče.
center	Program IVKC je smiselno nanizan v ogrlico okrog osrednjega prostora.	Pritličje IVKC je izrazito pretočno, v nadstropjih pa posamezne stavbne gmote skupaj s kubusom molilnice poveže obodni ovoj. Med ovojem in heterogeno pozidavo višine P+2 nastane pulzirajoč prostor. Športna dvorana in in avditorij sta vkopana.	Deloma poglobljeno javno pritličje IVKC je dostopno skozi pergolo, ki predstavlja preddverje za vse za obiskovalce, vernike in zaposlene centra. Upravno stanovanjska lamela višine P+3 je kot protihrupna pregrada postavljena na Z stranico gradbene parcele.
praznina	Zunanji prostor se skozi	Obodna pozidava	Podolgovat obredni trg je na

	razklenjen kare zlije v notranji arij. Simbolika oblika je naglašena z baldahinom niza kupol, skozi katerega prehaja stavbni volumen proti fontani in simbolnemu parku Štirih rek.	pušča na sredi velik prazen prostor, členjen v dve nivojsko ločeni nižji osrednji trg in gornje obredno dvorišče pred molilnico	strehi javnega pritličja med kupolo in lamelo. Funkcionalno ga dopolnjuje kupolni prostor pred molilnico in bližnje »skrivno« dvorišče. V pritličju je $\frac{1}{4}$ kupole deloma odprte in ozelenjene.
funkcionalna zasnova			
PROGRAMSKI SKLOPI IN POVEZAVE	Programski sklopi se nizajo zaporedno: pravokotno na C2 sta športna dvorana in amfiteater, sledijo izobraževanje in mladina v nadstropju nad molilnim trgom, niz zaključí upravni del z javnim programom ob molilnici. Stanovanjski del je nad športno dvorano.	Programi so po dostopnosti organizirani od zunaj navznoter in od spodaj navzgor. V pritličju so restavracija, učilnice, molilnica, v 1. nadstropju učilnice in administracija, v 2. nadstropju stanovanja in kabineti. Notranje komunikacije so dobro načrtovane; predvsem naravno osvetljen dostop iz garaže. Predvidene so tudi možne navezave na kontaktna območja.	Vsi programi centra so dostopni preko območja pergole, od koder vodijo poti obiskovalcev, vernikov in zaposlenih. V pritličju je sosledje 2 trgov, ki se nadaljuje v pokriti del, namenjen restavraciji, šoli in knjižnici. V 1. nadstropju je molilnica s pritklinami in vhodni hall v lamelo. V 2. nadstropju so pisarne, v 3. nadstropju so stanovanja. Telovadnica in amfiteater sta v kleti
zunanji prostor			
HIERARHIJA	Stavba IVKC razdeli gradbeno parcelo na dve, relativno enakovredni polovici in osrednji zunanji prostor znotraj kareja. Severni del je namenjen vrtu Štirih rek, južni je utilitarne narave (uvoz v G). Tematsko je zunanji prostor primerno hierarhičen in coniran	Hierarhija zunanjih tlakovanih, vodnih in zelenih površin je jasna: glavna sta vhodni iztegnjeni trg na severu in z drevesi zasajen trg pred molilnico na zahodni strani. Velika vodna površina na jugu se izliva v velik vodnjak pred avditorijem v kleti.	Grajeno območje IVKC se prežema z elementi narave (pergola, mali trgi) in krajinsko urejeno površino južnega trga. Zunanji prostor je sestavljen iz dostopne, reprezentativne in misteriozne sekvence.
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Glavni dostop je skozi rego v obodu iz C2, na Z je predviden podhod (?) v smeri Šiške in neposredni dostop na pokrito osrednje dvorišče pred molilnico. Dostopi v posamezne	Glavni dostop je iz severa (navezava na železniški muzej), kjer vodi široko stopnišče do prostorov knjižnice v kleti. Iz smeri Šiške preko nadhoda je	Dostopi na območje z bežigradske smeri in smeri železniškega muzeja so smiselno razporejeni, povezav v širši mestni prostor predlog ne podaja. Orientacija v ožjem območju

	programe so iz javnih površin ali neposredno iz garaže.	dostop neposredno do molilnice, dostop je tudi z južne strani skozi objekt na osrednje dvorišče. Vhodi v posamezne programe so z javnih površin ali neposredno iz garaže.	ni pregledna, dostop do molilnice je nejasen, oteženo je tudi prehajanje iz severnega parka v smeri pokritega javnega prostora.
ZUNANJA UREDITEV	Tlakovane inzelene površine, drevesne zasaditve, vodni elementi (vodna stena)	Tlakovane, zelene površine, drevesne zasaditve, plezajoča vegetacija, vodni elementi so dobro strukturirani in obdelani.	Tlakovane, zelene površine, drevesne zasaditve, plezalke, vodni elementi, in interaktivni ekrani na dotik. Projekt je krajinsko obdelan.
motorni promet			
DOSTOPI	Po cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu GP	Po cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu GP	Po cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na J robu gradbene parcele.
MIRUJOČI PROMET	V treh zamaknjenih kletnih etažah je 378 PM . Na parterju ni mirujočega prometa.	V treh garažnih kletih je 304 PM (25i). Na parterju ni mirujočega prometa.	V treh kletih je 318 PM. Na parterju ni mirujočega prometa.
oblikovanje ovoja			
FASADA	Fasada je iz brušenega betona z drobno perforacijo, ki meandrira v gornjem delu fasadne ploskve. Perforacija ima dekorativno in utilitarno funkcijo. Pritličje ima velike fasadne površine iz termopanskega stekla.	Tektonske mase so AB, obodni ovoj je jeklena konstrukcija s paneli, stene imajo tankoslojni omet in kamnite zaključke, dvoriščne so prezračevane fasade, odprtine zapira troslojni termopan.	Fasada stanovanjsko poslovne lamele je obložena s kamnom, kupola je obložena s pocinkanimi ploščami, mreža iz kortena je v okenskih odprtinah.
SENČENJE	Za pasivno senčenje služijo perforacije v steni. Aktivna senčila (tekstil) so nameščena v medprostor med betonsko fasadno opno in primarno (termopansko) zasteklitvijo notranjih prostorov.	Pasivno perforacije in potiskano steklo, aktivno z zunanjimi pomičnimi senčili	Pasivno senčenje je zagotovljeno z mrežami, visokodebelnim listopadnim drevjem ter zasloni iz plezalk in popenjalk.
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	AB. Monolitna, deloma	AB. sistem slopov,	AB konstrukcija je klasičen

	stenasta, deloma skeletna, vertikalna jedra in medetažne plošče. Kupola nad molilnico je lupina. Osnovni konstrukcijski raster je 8x8m. Podzemni in nadzemni del imata vsak po največ 3 etaže.	polnih sten in plošč. Jekleno paličje tamburja, oprto na obodne stene molilnice, hkrati podpira streho.	skelet, temeljenje na temeljni plošči. Kupolo nosijo leseni lepljeni nosilci, vertikalna obtežba se prenaša preko AB prstana, podprtega s stebri, neposredno na temeljne plošče.
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			
minaret do 40 m	ocena cca 40 m	40 m	po oceni presega 40,00 m
molilnica do 24 m	ocena cca 24 m	24 m	po oceni presega 24,00 m
objekti do 12 m	ocena cca 12 m	12 m	12,00 m
KAPACITETE		*kvadrature s komunikacijami	
nadz. del	Ni podatka	5.760,00 m ²	Ni podatka
podz. del (brez garaže)	Ni podatka	4.289,10 m ²	Ni podatka
skupaj (5.440 m ²)	Ni podatka	10.049,10 m²	Ni podatka
podz. garaža (300 PM)	378 PM	304 PM, 37,4 m ² / PM 11.368,50 m ²	318 PM
skupaj nadz + podz	Ni podatka	20.098,20 m²	Ni podatka
OCENA (-)	Zasnova bazarja s pomnoževanje kupol je premalo izrazita. Odnosi do okolice so šibki, krajinska ureditev je shematična. Osvetlitev prostorov s perforacijami ni zadostna.	Preprosta osnovna zasnova razpada v fragmentirane rešitve. Nejasen je opis molilnice in konstrukcij. Neracionalna je dekorativna funkcija obodnega ovoja, neracionalna je zasnova garaže..	Arhitektura ne izraža sakralnosti, slabo so izraženi elementi islamske arhitekture. Neučinkovita je zasnova komunikacij, neracionalno rešena garaža, .skromno je arhitekturno oblikovanje. Prostor pod kupolo je narezan v režnje; v P je javni program+ dvorišče, v 1.N. molilnica zavzema 1/2 preddverje 1/4 in dvoetažni prostor nad dvoriščem 1/4 kupolnega prostora.
OCENA (+)	Svež pristop k 3D oblikovanju z uporabo digitalnih orodij.	Sodobna arhitektura. Dobra je navezava na okoliški prostor, premišljene komunikacije in dostopi, izvorno	

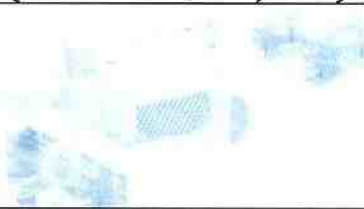
		oblikovanje vodnih elementov.	
ELABORAT	16 – HEART *	17 – LISTI ×	18 – EFEKT ×
	gnezdo: pretočno	hibrid: radialno koncentrična zasnova	tandem : dialog dvojnosti
ZASNOVA	Projekt se ukvarja z iskanjem stičišča med islamsko in zahodno kulturo. Za izziv si postavi oblikovanje sakralnega prostora, ki bo ustvarjalo vzdušje tradicionalne muslimanske molilnice. Poudarek je na prostorski izkušnji, ki naj bi ne bil združljiv z ostalim programom centra, zato ju v zasnovi razloči na profani obod in sakralno džamijo.	Projekt dopolnjuje natečajna izhodišča z spoznanjem o univerzalnosti parka, ki v svojem bistvu uresničuje potrebe vseh uporabnikov, ne glede na njihov kulturni ali statusni izvor. K temu razvijajo zasnovo IVKC iz parafaze drevesa in njegove krošnje.	Dvodelna zasnova izhaja iz konteksta prostora; lokacije, geometrije parcele, smeri neba, vizur in je hkrati usmerjena proti Meki. Razpostavitve in oblika stavbnih gmot izhajata iz dinamičnih silnic prostora, ki izoblikujejo konveksno napeta stavbna volumna.
sakralnost ikoničnost	izražena sta sakralnost in ikoničnost arhitekture	izražena sta sakralnost in ikoničnost arhitekture	sakralnost je zabrisana, ikoničnost ni izražena
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
KONTEKST Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	Navezava na islamsko arhitekturo je vzpostavljena na transcendentalnem nivoju in v interpretaciji tipa džamije – molilnice z obrednim trgom in minaretom.	Navezava z islamsko arhitekturo je v uporabi kupole, minareta in geometrijskega vzorca.	Elementi islamske arhitekture so interpretirani klišejsko. Prenos izhodišč v projekt se omejuje na vzorec perforacij, povzemanje prostorskih oblik, simbolov, barv.
STRUKTURIRANJE STAVBNE MASE hierarhija / kompozicija	Zasnovo sestavljajo trije elementi: poravnan obod, ki zameji osrednji obredni trg in na njem, prosto stoječa stavba molilnice z minaretom in plitvo kupolo. .	Ves program IVKC je strnjen v enem stavbnem volumnu. Stavbna kompozicija je kombinacija radialne in koncentrične porazdelitve prostorov.	Kompozicijo IVKC tvori dva stavbna volumna molilnice in centra, ki sta postavljena na podstavku. Prostor med njima je namenjen glavnemu trgu. Na strehi podstavka molilnice je obredni trg, do katerega vodi monumentalno stopnišče v osi Livarske ulice. Zoperstavljeni stavbni

			gmoti učinkujeta monolitno, njihovo podnožje pa lahko in odprto.
orientacija	Molilnica je obrnjena v smeri Meke, obod pa pozidan po robovih gradbene parcele.	Molilnica je usmerjena proti Meki; stavbno telo ima koncentrično zasnovano z radialnimi izseki.	Molilnica je obrnjena v smeri Meke
džamija	Molilnica ima obliko kocke, ki ima sferično upognjene stranice, ki delujejo ekspresivno. V stenski gubi je iz zahodne strani oblikovan vhod. Notranjost je čista, minimalno okrašena. Svetloba prihaja od zgoraj, streha je sferična lupina.	V stavbi IVKC ima molilnica središčno lego. Prostor ima obliko kocke s kupolo . JV stena molilnice je steklena, skozi jo se odpre pogled na rajski vrt s slapom, skalno steno in visokimi drevesi. Prostor molilnice je dodatno zenitalno osvetljen skozi perforacije v kupoli.	Molilnica stoji v težišču gradbene parcele. V tlorisu je izbočen kvadrat, v volumnu pa kubus postavljen na širokem podstavku javnega programa. Molilnica je osvetljena zenitalno. Kupolo zamenjuje koncentrično, iz več plasti oblikovan difuzor svetlobe, ki ima ponoči funkcijo velikega lestenca. Notranjost je bela, obložena s Corian™ paneli.
minaret	Minaret brez stopnišča se izvije iz stene JZ vogala molilnice in samo označuje vhodno fasado džamije kot višinski poudarek.	Minaret je del stavbe in simbolizira najvišjo vejo krošnje. Zgrajen je iz AB prefabrikatov, stopnišče je zastekljeno.	Minaret je obelisk (brez stopnišča), ki stoji v težišču glavnega trga. Sestavljajo ga tri, na trikotni tloris postavljene, različno visoke plošče z litine bakra in aluminija.
center	Posvetni prostori so v celoti umeščeni v obod, ki se na zahodni strani zoži v stebrišče. Parter je mestoma pretočen. Pravokotna fasadna mreža deluje monumentalno in tektonsko, poenotena je po celotni površini.	Prostori IVKC so organizirani v 4 etažah koncentrično okrog kvadratne molilnice.	Prostori kulturnega centra so razdeljeni v obeh stavbah; v široko pritličje pod molilnico in v ukrivljeno lamelo, ki je v pritličju prekinjena v smeri južnega parka.
praznina	Notranji obredni trg se preliva med obodom in džamijo ter parkovnimi ureditvami na S, J in Z območja.	Projekt se posebej ne ukvarja z ustvarjanjem praznega prostora. Po postavitvi krožne zasnove IVKC-ja na gradbeno parcelo, ostanejo večji ali manjši prostori, ki imajo določeno funkcijo in ureditev. Obredni trg je razširjena komunikacijska	Kubus in lamela postavljena tako, da tvorita tematizirane prostore in medprostore, kjer so v pritličju različni javni programi. Zunanji prostor povezuje in obdaja oba stavbna volumna.

		površina.	
funkcionalna zasnova			
PROGRAMSKI SKLOPI IN POVEZAVE	Program centra je razporejen deloma v vertikalnih, deloma v horizontalnih sklopih. Pritličje je javno, nadstropja so namenjena uporabnikom IVKC. Telovadnica je v pritličju, avditorij pa v nadstropju	Programski sklopi IVKC se koncentrično nizajo okrog centralne molilnice. Od pritličja navzgor si sledijo: javni programi:športna dvorana, potem šola, pisarne in stanovanja. Klet je z nadzemnim delom povezana z dvema jedroma.	Programska shema sledi natečajni nalogi. Pritličja so namenjena javnim vsebinam in prostorom za pripravo na molitev. V 1. nadstropju lamele je administracija, v 2. nadstropju so stanovanja. Športna dvorana je delno utopljena v garažno klet.
zunanji prostor			
HIERARHIJA	Zasnovo zunanjih prostorov tvorijo zaključene celote: trgi, parki in dvorišča, ki so različno oblikovani. Tvorijo zanimiv tematski mozaik. Najpomembnejšo vlogo ima obredni trg pred molilnico.	Hierarhijo zunanjih prostorov določa zgolj utilitarna delitev na parkovne in tlakovane površine.	Hierarhija zunanjih prostorov je jasna in obdelana tako programsko kot oblikovno. Zunanji prostor je razdeljen na tematske sklope- trge in parke, oblikovanje sledi ideji raznolikih krajinskih ureditev, povezanih v celoto
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Dostopi v območje so določeni na osnovi glavnih peš smeri. Na fasadni površini so označeni z redčenjem mreže in prebojem fasadnega ovoja. Orientacija je dobra, prav tako navezanost na kontaktna območja. Dostopi v posamezne programe so iz javnih površin ali neposredno iz garaže.	Glavni vhod v posvetni del je iz ulice C2, v džamijo pa z »zadnje« hiše, iz razširjenega hodnika, dostopnega iz oboda ali iz smeri S parka. Orientacija v prostoru ni dobra. Navezave na sosednja območja so možne tudi ob preureditvi okolice.	Glavne komunikacije sledijo logiki povezovanja posameznih programov IVKC in območij izven gradbene parcele. Orientacija v prostoru je dobra, vhodi v posamezne programe so iz javnih površin ali neposredno iz garaže. Predvidena je izven nivojska povezava v smeri Šiške z ambiciozno mostno konstrukcijo.
ZUNANJA UREDITEV	Tlakovane, zelene površine, drevesne zasaditve, vodni elementi so krajinsko oblikovani in obdelani.	Tlakovane in zelene površine, drevesne zasaditve, vodni element, urbana oprema so krajinsko oblikovane in obdelane.	Tlakovane, zelene površine, drevesne zasaditve, vodni elementi so primerno oblikovane, podrobno je obdelana ureditev severnega parka.
motorni promet			
DOSTOPI	Po cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu GP	Po cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu GP	Po cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu GP
MIRUJOČI PROMET	V dveh garažnih kletih je 322 PM (32i). Na parterju	V dveh garažnih kletih je 309 PM (16i). Na parterju	V treh garažnih kletih je 438 PM (51i). Na parterju

	ni mirujočega prometa.	ni mirujočega prometa.	ni mirujočega prometa.
oblikovanje ovoja			
FASADA	Posvetni del obdaja prefabricirana armirano betonska mreža, različnih višin, globin in razponov Fasada džamije so barvani pločevinasti paneli z drobno perforacijo na podkonstrukciji.	Zunanji fasadni ovoj je sestavljen iz AB montažnih elementov z rastlinskim ornamentom v več plasteh: notranja, izolativna fasada je deloma ometana, deloma strukturna z rastlinskim potiskom v naravni barvi.	Fasada monolitnega dela je iz prefabriciranih polnih in perforiranih kovinskih plošč v zlati barvi. Pritličje je iz perforiranih prefabriciranih AB elementov bele barve.
SENČENJE	Pasivno senčenje zagotavlja AB fasadni ovoj različnih globin.	Pasivno senčenje zagotavlja AB fasadni ovoj in potiskano steklo.	Pasivno senčenje je predvideno s perforacijo ovoja.
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	AB. Klasična skeletna konstrukcija; dodatno togost zagotavljajo vertikalna komunikacijska jedra. Temeljenje na temeljni plošči. LES. Konstrukcija sten molilnice je lesena mreža iz lepljenih reber, strešna konstrukcija je iz lesenih lepljenih nosilcev.	AB. Klasična skeletna konstrukcija; dodatno togost zagotavljajo vertikalna komunikacijska jedra. Kupola je konstrukcijsko tanka lupina z ojačanim robom in podprta s stebri. Temeljenje je na temeljni plošči. Strešna konstrukcija športne dvorane je jeklena.	AB konstrukcijo kleti sestavljajo obodne stene, komunikacijska jedra in mreža stebrov, povezanih z medetažnimi ploščami v togi sistem. Jekleno konstrukcijo nadzemnega delaje sestavljajo stenski nosilci in stebri, ki so medsebojno povezanih s profili, na katere je obešena prefabricirana fasada. Strešna konstrukcija je paličje.
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			
minaret do 40 m	40,00 m	40,00 m	Ni podatka; po oceni cca 40 m
molilnica do 24 m	24,00 m	24,00 m	Ni podatka; po oceni cca 24 m
objekti do 12 m	11,70 m	12,40 m	Ni podatka; po oceni cca 12 m
KAPACITETE	*kvadrature s komunikacijami	*kvadrature s komunikacijami	
nadz. del	5.904,11 m ²	7.496,00 m ²	Ni podatka
podz. del (brez garaže)	1.611,22 m ²	890,00 m ²	Ni podatka
skupaj (5.440 m ²)	7.515,33 m²	8.386,00 m²	Ni podatka
podz. garaža (300 PM)	322 PM, 34,2 m ² / PM 11.002,46 m ²	309 PM, 29,4 m ² / PM 9.095,00 m ²	438 PM
skupaj nadz +	18.517,79 m²	17.481,00 m²	Ni podatka

podz			
OCENA (-)	Sicer jasna in prepričljiva zasnova ni dosledno izpeljana. Organizacija programov ni povsem funkcionalna, zamotane so komunikacije, posamezni vhodi niso preišljeni. Robna pozidava zaslanja džamijo, minaret je premalo izrazit.	Centralna zasnova centra polžaste oblike dobesedno prenaša zglede iz narave. Strnjena stavba IVC je postavljena v prostor avtonomno. Introvertirana džamija stoji v središču kompozicije in nima obrednega trga, zahtevana višina zazidave IVKC je presežena.	Zasnova sicer enostavno razrešuje tako problem odprtosti IVKC kor sožitja odvijanja sakralnih in profanih programov, ne razrešuje pa vprašanja o sprejemljivosti in pomenskosti arhitekturne govornice za obe skupnosti. Projekt je neuravnoteženo obdelan, nekateri pomembni elementi so šibki, drugi, manj pomembni preveč naglašeni. .
OCENA (+)	Prepričljiva so izhodišča projekta v iskanju univerzalnih, transcendentalnih vzgibov za oblikovanje sakralne arhitekture.		Dobra je členitev zunanjih in jasna dostopnost.

ELABORAT	19 – KALAM	20 – GCDMI ×	21 – DAIMS *
	hibrid: površina zgubana v prostor	hibrid: kolaž	ansambel: molilnica-minaret- obredno dvorišče na podstavku
ZASNOVA	Zasnova izhaja iz dveh prvin zaznavanja. Dekorativna preproga oblikuje obredni trg pred vhodom v džamijo, kupola pa z dvema minaretoma, ki simbolizirajo vernika pri molitvi z dvignjenima rokama. Stavbno gmoto centra izoblikuje enotna površina, ki prekriva različno visoke obokane notranje prostore in se na V vogalih raztegne v oba minareta.	Projekt povzema konceptualna izhodišča iz natečajne naloge. Kontekst s prostorom poišče v obliki kurilnice bližnjega Železničarskega muzeja. Novo kompozicijo ustvari v nadaljnjih postopkih preoblikovanja stavbne gmote, dokler ni geometrijsko uglašena po klasičnem proporcijem ključu.	Zasnova džamije na podstavku izhaja iz predpostavke o anonimni lokaciji. Način razpostavitve stavbnih gmot spremljajočih »vsakdanjih« programov centra naj zagotovi primeren prostor džamiji z glavnim trgom in doživetje najsvetejših elementov v ansamblu.
sakralnost ikoničnost	Poudarjena je sakralnost in prepoznavna ikoničnost	Sakralnost ni poudarjena, arhitektura ni ikonična	Sakralnost je zakrita (minaret, prikrita kupola) ne ikoničnost (efemernost, dvojnost)
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
KONTEKST Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	Navezava na islamsko arhitekturo je v zasnovi in obliki IVC sodobno interpretirana. Najočitnejši so kupola, oboki polkupa in minaret ter izvirne preobrazbe tradicionalnih vzorcev	Povezava z islamsko sakralno arhitekturo sta kupola in minaret.	Povezanost z islamsko arhitekturo je večplastna, inovativna in prepričljiva v svoji preprosti reinterpretaciji. Osnovni atributi so molilnica s »prikrito« kupolo, reminiscenco šotora, minaret in obredno dvorišče.
STRUKTURIRANJE STAVBNE MASE hierarhija / kompozicija	Stavbna gmota je izoblikovana z nagubano površino-lupino, ki obenem izoblikuje obredni trg, kupolo džamije, minareta in pokrije ostale programe; Tloris IVKC raztegnjen osmerokotnik.	Vsi programi IVKC so strnjeni v en stavbni volumen. Zasnova je rezultat uporabe različnih metod in tehnik, hierarhija stavbnih elementov je	Kompozicijo tvorijo 4 volumni: po zunanjem robu območja so razpostavljeni 3 volumni, ki vsebujejo posvetni program, četrtega predstavlja

orientacija		zabrisana,	kubus molilnice. Kompozicija paviljonov območje centra določa in ga zaslanja, vendar skozi razmake med njimi tudi odprta v okoliškii prostor. Ploščad trga je nekoliko dvignjena nad okoliški teren.
	Cela kompozicija je zasukana v smer Meke	Molilnica je usmerjena proti Meki; stavbno telo ima deloma centrično, deloma linearno zasnovo.	Molilnica je orientirana v smeri Meke, ostali objekti v različnih smereh oboda območja.
džamija	Molilnica je polkrožna kupola, ki je najvišji obokan prostor v kompoziciji s prednjo stekleno steno obrnjen proti Meki. Glavni vhod je na nasprotni strani iz dvignjene ploščadi obrednega trga.	Molilnica stoji v težišču območja. Kubus kvadratnega tlorisa tlorisa je pokrit s kupolo, deljeno po sredi z obročem pasovnega okna. Stene molilnice so bele, perforirane z majhnimi okni, na steni ob <i>mihrabu</i> sta zarisani kaligrafski pismenki. Po zunanjem obodu molilnice, in okoli kupole je ovito dekorativno prostorsko paličje	V zasnovo je prenesena zgodovinska izkušnja islama, interpretirana na sodoben način. Kubus 32x32 in višine 24m je izdelan iz konstruktivne jeklene mreže. V spodnjem delu je masiven zid, ki se nadaljuje v zastekljeni zgornji del in kasetiran strop. V notranjost molilnega prostora je modra prosojna tekstilna kupola.
minaret	Dva koničasta minareta sta postavljena simetrično na os molilnice, z zastekljeno fasado sta obrnjena proti mestu in vsebujeta stopnišče	Minaret izraste iz stavbe v obliki obeliska brez stopnišča.	Prosto stoječ valj se iz tal izrašča kot navpična erupcija tlaka. Vsebuje stopnišče in galerijo.
center	IVKC je umeščen v veliko pokrito spuščeno pritličje. Nad nivojem sta ob molilnici na nivoju P+1 še dve stanovanjski izboklini s po 3 etažami. Javno pritličje je organizirano kot pretočni terminal; športna dvorana sega v prvo klet.	Programi IVKC so organizirani okrog kubusa molilnice v objektu v enotni višini P+2. .	Prostori IVKC so v 3 stavbah (šola, stanovanja, pisarne), razpostavljenih po robu obrednega trga in v delu prve polkleti (amfiteater, ŠD, restavracija), da je možna dnevna osvetlitev. Značilno perforirane fasade obdajajo obredni trg, navzven je podoba povsem običajna (lesene obloge).

praznina	Praznino nadomesti nagubana površina. Celotna zasnova je odprta struktura v dveh nivojih: na pretočnem, deloma vkopanem javnem pritličju in na dvignjenem, obrednem dvorišču na strehi IVKC. Notranji prostori so osvetljeni po obodu in zenitalno.	Po postavitvi stavbne gmote IVKC-ja na gradbeno parcelo nastanejo po robovih večji in manjši ostanki prostora z različno funkcijo in ureditvijo. Obredni trg je razširjena komunikacijska površina.	čelne fasade so slepe, tektonske. Na dvignjeni obredni trg se povzpne po dveh položnih klančinah (iz C2), na vsaki strani džamije. Površina trga je ima značilno teksturo. S park je kaskadno urejena zelena površina, ki se spušča proti programom v prvi kleti.
funkcionalna zasnova			
PROGRAMSKI SKLOPI IN POVEZAVE	Organizacija programov je topološka, v kateri prehajajo povezave funkcij zvezno iz horizontalne v vertikalno razporeditev tako, da je zagotovljen enakovreden dostop do javnih vsebin v P in obrednega trga na strehi objekta. Javni program je s kletjo povezan z velikim komunikacijskim jedrom.	Programski sklopi IVKC se zaporedno nizajo okrog centralne molilnice. Od pritličja navzgor si sledijo javni programi (športna dvorana, postori za mlade in pisarne), v tretji etaži so stanovanja in šola. Klet je z nadzemnim delom povezana z dvema jedroma znotraj kompleksa in enim, ki vodi na parter.	Program je organiziran deloma po vertikalnih (3 hiše, molilnica + umivalnica), deloma po horizontalnih sklopih (del prve kleti). Delitev programske sheme IVKC na tri stavbe je logična in omogoča želeno gradacijo od javnega k zasebnemu.
zunani prostor			
HIERARHIJA	Zunanje površine so obravnavane strukturno in ne hierarhično. Zelena preproga je preprejena s potmi, ki obkrožajo kupolne izrastke in otoke drevesnih zasaditev. Mestna preproga je obredna ploščad, kjer tradicionalni vzorci oblikujejo svetlobne preboje ali oblikujejo različno urbano opremo.	Hierarhijo zunanjih prostorov določa zgolj delitev na parkovne in tlakovane površine.	Zunanji prostor je členjen na: dvignjen tlakovani obredni trg, kaskadni S park s krajinskimi ureditvami, vodno zrcalo pred džamijo (ob C2), J park pred stanovanji in intenzivne drevesne zasaditve po obodu območja in dvostranski drevored vzdolž območja C2.
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Dostopi v območje so določeni na osnovi glavnih trajektorij pešpoti, ki so spletene v mrežo poti. Navezave na sosednja območja so dobre tudi ob	Glavni vhod v posvetni del je z ulice C2, v džamijo pa z »zadnje« strani, iz razširjene komunikacije, dostopne	Dostopi so jasni in pregledni. Možnosti navezav na sosednja območja so dobre tudi ob spremembi prostorskega

	načrtovani preobrazbi okolice. Vhodi v javno pritličje in na obredni trg so združeni v dve točki.	po obodu stavbe ali s smeri S parka. Orientacija v prostoru je slaba. Navezave na sosednja območja so možne tudi ob morebitni spremembi prostorskega konteksta.	konteksta (poglobitev železnice, nadhodi, podhodi, ipd). Vhodi v posamezne paviljone so iz obrednega trga, z izjemo stanovanj, ki so dostopni iz C2. Iz garaže vodijo 3 javna jedra in ena interna komunikacija do stanovanj.
ZUNANJA UREDITEV	Tlakovane in zelene površine, drevesne zasaditve, vodni element, urbana oprema. Projekt je krajinsko obdelan.	Tlakovane, zelene površine, drevesne zasaditve, vodni elementi krajinsko niso obdelani.	Tlakovane in zelene površine, drevesne zasaditve, vodni elementi. Projekt je sodobno krajinsko oblikovan, pozornost je namenjena tlakovanim in vodnim površinam ter reinterpretaciji vrtnih ureditev, značilnih za islamsko vrtno tradicijo.
motorni promet			
DOSTOPI	Po cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu območja.	Po cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu območja.	Po mestni cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu GP
MIRUJOČI PROMET	V dveh garažnih kletih je 309 PM. Na parterju ni parkirišč.	V treh garažnih kletih je 438 PM. Na parterju ni parkirišč.	V dveh garažnih kletih je 298 PM. Na parterju ni mirujočega prometa.
oblikovanje ovoja			
FASADA	Fasada je v veliki meri tudi pohodna površina, na robovih so zastekljene površine različnih višin iz termoizolacijskih stekel po posebnem detajlu, zaključki robnih vencev kupol so kamniti.	Zaključni sloj so Stodeco™ paneli (mineralni granulat iz votlih kroglic), fasada ni prezračevana. Streha je ekstenzivno ozelenjena.	Fasade objektov IVKC so deloma iz prefabriciranih kovinskih mrež, deloma polne stene iz vidnega betona in deloma lesene iz prefabriciranih polnil. Stavbno pohištvo je leseno, velikostenske zasteklitve so iz termopana.
SENČENJE	Pasivno z uporabo stekel z visokim odbojnim faktorjem proti sončni toploti.	Aktivna senčila so tekstilni roloji (screen).	Pasivno senčenje zagotavljajo perforirane mreže različnih globin.
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	AB. V kletih je nosilni sistem kombinacija AB okvirjev in sten, v	AB. V kletih je nosilni sistem kombinacija	AB. Nadzemni in podzemni del sta grajena

	<p>etažah nad P je nosilni sistem kombiniran iz obokov, sten in slopov. Medetažne konstrukcije so AB plošče. Streha je tanka lupinasta konstrukcija. Temeljenje je plitvo s točkovnimi in pasovnimi temelji, povezanimi s temeljnimi gredami.</p>	<p>okvirjev in sten, v nadzemnih etažah je nosilni sistem kombiniran iz sten in stebrov. Medetažne konstrukcije so AB plošče. Temeljenje je plitvo na temeljni plošči. Nosilna konstrukcija molilnice, kupole in minareta je iz jeklenih profilov. Konstrukcijo športne dvorane sestavljajo stenski nosilci.</p>	<p>v AB. Sistem stebrov, slopov in sten povezanih z medetažnimi ploščami. Nenosilna konstrukcija je lesena (predelne stene, fasadni paneli). Gornji pas sten in streha molilnice so iz jeklene romboidne mreža, na notranji strani je strukturalna steklena fasada</p>
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			
minaret do 40 m	40,00 m	40,00 m	40,00 m
molilnica do 24 m	23,55 m	20,45 m (24,00 m)	23,10 m
objekti do 12 m	10,60 m	12,40	11,60 m
KAPACITETE	*kvadrature s komunikacijami	*kvadrature s komunikacijami	*kvadrature z vertikalnimi komunikacijami
nadz. del	6.315,45 m ²	5.689,00 m ²	4.190,06 m ²
podz. del (brez garaže)	1.533,10 m ²	522,00 m ²	2.081,61 m ²
skupaj (5.440 m ²)	7.848,55 m²	6.241,00 m²	6.271,67 m²
podz. garaža (300 PM)	309 PM, 37,0 m ² / PM 11.422,30 m ²	438 PM, 27,3 m ² / PM 11.958,00 m ²	298 PM, 28,2 m ² / PM, 8.400,75 m ²
skupaj nadz + podz	19.270,85 m²	18.199,00 m²	14.672,42 m²
OCENA (-)	<p>Estrovertirana, skulpturalna arhitektura je preveč naglašena tako po svojih nenavadnih organskih oblikah kot po scijih simbolnih asociacijah. Je brez stopnjevanja meril in ima več neracionalnih rešitev.</p>	<p>Poročilo je skromno, sestavljeno je iz opisa k slikam, v tlorisih minaret ni vrisan, projekt je v celoti slabo obdelani.</p>	<p>Skromne parkirne površine (298 PM); vendar možnost dodatne 3. kleti za garažo.</p>
OCENA (+)	<p>Sodoben arhitekturni jezik organskih oblik izhaja iz geometrijskih in topoloških</p>		<p>Prepričljiva in dosledno izpeljana zasnova, ki temelji na dobrem</p>

	transformacij, argumentirana je predstavitev teoretičnih izhodišč		poznavanju bistvenih prvin islamske arhitekture, Zadržana, vendar pomensko in doživljajsko bogata arhitektura. Stopnjevana hierarhija prostorskih oblik in obredna pot do molilnice. Čista arhitekturna govorica. Nezahtevna izvedba in možnost fazne gradnje. Zasnova, odprta za izboljšave.
--	---	--	---

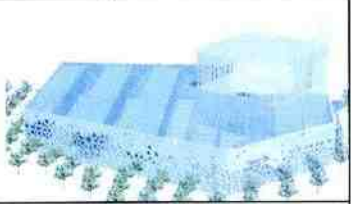
ELABORAT	22 – MESEC ✕	23 – KOCKA ✕	24 – LSVCC ✕
	tandem: vrtenine	hibrid: pixel	gnezdo: priprto
ZASNOVA	Ikonično arhitekturo oblikujejo avtorji z zasnovo dveh različnih objektov, svetega in vsakdanjega. Nasprotje med njima ustvari želeno hierarhijo pomenov. Glavno stavbo oblikujejo po geometrijskih načelih v votlo, spiralno vrtenino, osmerokotnega tlorisa, ki jo napolnijo s programom. Z enako metodo je oblikovan tudi minaret.	Avtorji opredmetenje sakralnosti udejanijo v kompoziciji čistih kubičnih teles, ki jih razporejajo po gradbeni parceli po hierarhiji njihovih velikosti. V center kompozicije je postavljen kubus molilnice. Poigravanje s svetlobo in senco razširi z dodatnim razmislekom o ornamentiranih senčilih, gozdu stebrov, k črnemu kamnu, ipd.	Zasnova ima obliko pol-odprte zanke razpotegnjenega stavbnega volumna, ki se v obliki traku zvije znotraj robov gradbene parcele in pri tem oblikuje vhodno ustje in zaokrožen trg. Trak se od vhoda v center izteče v molilnici, ki jo oblikuje visok val ločne strehe. Vitek minaret stoji prosto z desne strani vhoda v džamijo v zaključku notranjega trga.
sakralnost ikoničnost	Sakralnost in ikoničnost arhitekture sta prepoznavna.	Zabrisana je sakralnost, generičen izraz.	Brez sakralnosti, generičen izraz.
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
KONTEKST Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	Povezanost z islamsko arhitekturo zagotavlja uporaba geometrijskih načel oblikovanja prostorov in odnosi med njimi. Arhetipski elementi islamske sakralne arhitekture niso povzeti, ampak interpretirani.	Navezava na islamsko sakralno arhitekturo je na ravni univerzalnosti abstrakcije in pripovedništva. Arhetipski elementi (kupola, minaret) niso prepoznavni.	

STRUKTURA STAVBNE MASE hierarhija / kompozicija	Zasnova sestavljata dve ločeni stavbni gmoti z jasno izraženo hierarhijo v velikosti, obliki in izrazu.	Celoten program IVKC je strnjen v en, sestavljen stavbni volumen. Razporeditev stavbnih teles je jasno berljiva in premišljena. Hierarhija meril in velikosti prostorov je očitna.	
orientacija	Molilnica ima cilindrično zasnovo, <i>mihrab</i> je zasukan v smeri Meke; posvetni program je v samostojnem objektu, po obodu gradbene parcele.	Cel kompleks je usmerjen proti Meki.	
džamija	Molilnica na sredi centra je je vrtenina krožnega tlorisa z ravno streho. Do glavnega vhoda na SZ strani vodijo po obodu spiralne monumentalne stopnice. Na parterju je pod vrtenino na prostem obredna umivalnica, v 1. nadstropju sta knjižnica in amfiteater, v 2. nadstropju je prostor molilnice.	Molilnica je na sredi kompozicije. V tlorisu je kvadrat, v volumnu pa kubus z ravno streho in dekorativno atiko. Po obodu je rega zenitalne svetlobe. V prostor molilnice je vstavljena dekorativna kupola . V stranskih stenah so pokončna okna z dekorativnimi zunanji mrežami. Notranje in zunanje stene so bele, brez ornamente.	
minaret	Minaret je spiralna vrtenina, trikotnega tlorisa. Stoji prosto na vhodni strani molilnice in ima stopnišče.	Minaret je kvadraten stolp, ki se dviga iz stavbnega volumna ob zadnji steni molilnice. Na gornji polovica preide kamnita obloga v višini venca molilnice v perforiran ovoj. Vsebuje stopnice.	
center	Profani del IVKC je v samostojnem, 4 etažnem objektu v obliki črke L; ki z dveh strani oklepa dva gradbeno parcelo. Fasadne površine niso posbej oblikovane.	Stavbno telo IVKC višine P+3 se tesno prilega zunanji stenam molilnice. Fasadne površine so enotne (kovinska mreža), z izjemo vhodne fasade, ki je steklena.	
praznina	Projekt se ne ukvarja z ustvarjanjem praznega prostora. Po postavitvi obeh objektov nastanejo med njima večji in manjši zunanji	Obredni trg je morfološko zaliv, ki nastane med razprtima krakoma IVKC in leži pravokotno na vhod v molilnico. V objektu je več	

	prostori za različno rabo.	dvoetažnih prostorov in malih vstavljenih atrijev.	
funkcionalna zasnova			
PROGRAMSKI SKLOPI IN POVEZAVE	Program je razdeljen na molilnico z navezujočimi se programi (amfiteater, knjižnica, umivalnica) in na objekt centra s preostalim posvetnim programom. V pritličju so restavracija, knjigarna, telovadnica in prostor za mladino, v 1. nadstropju so pisarne in sejna dvorana, v 2. nadstropju je šola, v 3. nadstropju so stanovanja. S kletjo je objekt povezan z dvema jedroma.	Programska shema sledi navodilom iz natečajne naloge. Program je razdeljen na molilnico in okoli nje razvite sklope s posvetnimi vsebinami. V pritličju je poleg molilnice z umivalnico sklop javnih prostorov (restavracija, knjigarna, mladina), v 1. in 2. nadstropju se ločeno od molilnice nadaljujejo javni prostori (knjižnica, pisarne ter amfiteater, šola pisarne), v 3. nadstropju so stanovanja. Športna dvorana je v kleti. Iz kleti vodijo 4 jedra; zunanji dostopi so ločeni na javne, poslovne, službene in stanovanjske.	
zunanjiprostor			
HIERARHIJA	Zunanji prostori niso posebej strukturirani niti členjeni.	Zunanji prostor je jasno strukturiran. Hierarhija prostorov je berljiva. Južni park je strukturiran z mrežo poti, centralnim vodnim zrcalom in zasaditvami dreves. Poteza se pred vhodom v IVKC zaključi s tlakovanim obrednim trgom. Zunanje površine kompleksa so z različnimi tipi ograj ločene od ostalega mestnega sveta. Ob C2 je obojestranski drevored.	
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Glavna vhoda v posvetni del sta iz ulice C2 oz. iz smeri S parka. Dostop v džamijo po monumentalnem stopnišču je iz utesnjenega medprostora med stavbama. Orientacija v prostoru ni jasna, dostopnost in pretočnost sta okrnjena.	Glavni dostop do območja IVKC je v podaljšku Livarske, na točki kjer se njena smer dotakne J parka. S povezavami na sosednja območja (razen s stikom ulice C2) se projektant ne ukvarja oz. se do okoliških	

	Navezave na sosednja območja niso predvidene .	površin celo ogradi. Orientacija v prostoru je dobra in enostavna.	
ELEMENTI ZU	Tlakovane, zelene površine, drevesne zasaditve, vodni element niso krajinsko obdelane.	Tlakovane, zelene površine, zelena streha, drevesne zasaditve, drevored ob C2, vodni elementi, urbana oprema so krajinsko oblikovani in obdelani.	
motorni promet			
DOSTOPI	Po cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu GP, v skladu z OPPN.	Po mestni cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu GP, v skladu z OPPN.	
MIRUJOČI PROMET	V treh garažnih kletih je 505 PM. Na parterju ni mirujočega prometa.	V treh garažnih kletih je 358 PM (5%i). Na parterju ni mirujočega prometa.	
oblikovanje ovoja			
FASADA	Fasada molilnice je iz prefabrikatov iz belega umetnega kamna-teraca, pritličje je obloženo s travertinom, streha je krita s pločevino. Fasada IVKC ni opisana.	Prezračevana fasada je obložena s ploščami z nalepljeno kamnito oblogo ali kaljenim emajliranim steklom. Stavbno pohištvo je v ravnini fasade, večje steklene površine so strukturna fasada. Dekorativni ovoj pred celo fasadno fronto je ornamentirana mreža iz bron.	
SENČENJE	Senčenje ni opisano	Pasivno – dekorativne mreže, aktivno – Alu roloji.	
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	AB. Monolitna, deloma stenasta, deloma skeletna v kombinaciji z medetažnimi ploščami. Nenosilne stene imajo opečna polnila. Stropna plošča nad garažo je branasta. Objekt IVKC je lahko montažen s primarno jekleno konstrukcijo. Streha džamije je iz jeklenih profilov.	Nadzemni in podzemni del sta grajena v armirano bestonski konstrukciji. AB sistem stebrov, slopov in ste je povezanih z medetažnimi ploščami. Športna dvorana je konstrukcijsko ločena z dilatacijo. Temeljenje je na temeljni plošči. Strehi molilnice in športne dvorane sta prostorsko paličje iz jeklenih profilov z vstavki za zenitalno	

		osvetlitev.	
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			
minaret do 40 m	ocena cca 40,00 m	40,00 m	ocena cca 40 m
molilnica do 24 m	23,71 m	24,00 m	ocena cca 24 m
objekti do 12 m	12,00 m	12,00 m	ocena cca 12 m
KAPACITETE	*kvadrature s komunikacijami	*kvadrature s komunikacijami	
nadz. del	7.197,60 m ²	5.461,30 m ²	Ni podatka
podz. del (brez garaže)	211,50 m ²	1.876,00 m ²	Ni podatka
skupaj (5.440 m ²)	7.409,10 m²	7.337,30 m²	Ni podatka
podz. garaža (300 PM)	505 PM, 29,6 m ² / PM 14.950,00 m ²	358 PM, 30,6 m ² / PM 10.954,20 m ²	300 PM
skupaj nadz + podz	22.359,10 m²	18.291,50 m²	Ni podatka
OCENA (-)	Molilnica je 2. nadstropju brez primerne obrednega trga in dostopa., Dostop do molilnice ni za gibalno ovirane, slaba je prometna zasnova garaže. Knjižnica nima dnevne svetlobe Projekt je zaradi neuravnotežene obdelave težko ovrednotiti	Arhitektura je preveč splošna, je brez pomenov in ne izraža sakralnosti. Rešitev obrednega trga ni primerna.	Modernistična zasnova enovitega stavbnega volumna v obliki zavitega traku in valovite strehe je splošna in brez izraza. Prvine islamske arhitekture niso interpretirane v niti v prostorskih oblikah niti v arhitekturnih elementih. Po oceni je kompozicija na S izven območja. Zaradi manjkajočih acad datotek (predpisane vsebine) se ne da natančno preveriti spoštovanje gradbene meje po OPPN.
OCENA (+)		Premišljena je organizacija komunikacij, tehnično dorečen fasadni pas.	
ELABORAT	25 - NEMAK *	26 - NELEZ *	27 - QURAN *
	hibrid: čista funkcija	gnezdo: prilagoditev znane tipologije na mestno	hibrid: zunanji prostor obdan s

		situacija	termičnim plaščem = modernizacija tradicionalne tipologije
ZASNOVA	<p>Želja avtorjev je združiti tradicijo in sodobnost v eni stavbi. Uresničevanje zadanih izhodišč obudi preteklost, predvideva prihodnost in udejanji sedanost skozi univerzalni jezik arhitekture. Rezultat naj bo manifest slovenske muslimanske skupnosti in hkrati njena samopodoba. Osnovna kompozicija je sestavljena iz treh geometrijskih oblik: kvadrata, trikotnika in kroga. Kvadrat predstavlja univerzum oz. <i>kiblo</i> – telo molilnice, trikotnik je osnovni gradnik pri zasnovi geometrijskega fasadnega vzorca in krog; ki predstavlja neskončnost in simbolizira kupolo.</p>	<p>IVKC naj bo ambasada islamske kulture. V zasnovi se združujeta sodobno in tradicionalno. Duh časa je v transkulturni, dostopni, racionalni in trajnostni gradnji. Izhodišča poudarjajo tradicionalno zavezanost detajlu, odnose med javnim in pol javnim ter urejanje vrtov, značilnih za islamsko arhitekturo.</p>	<p>Konceptualno izhodišče oblikovanja IVKC je posodobljena govorica IA, ki sledi razvoju arhitekturne prakse in se kot del kulturne globalizacije vedno bolj uveljavlja tudi v izvornih islamskih državah. Prilagaja se današnjemu življenju, lokalnim značilnostim, klimatskim razmeram ter je izvedena s sodobno gradbeno tehnologijo. Sodobne izpeljanke IA so, v primerjavi s tradicionalističnimi, bolj univerzalne in zato bolj prilagodljive kulturnemu okolju kjer tradicionalna IA nima zgodovinskih korenin.</p>
sakralnost ikoničnost	<p>Sakralnost je zabrisana, izraz je generičen.</p>	<p>Poudarjena je sakralnost, ikoničnost je radicionalna</p>	<p>Izražena sakralnost (kubus z vstavljenjo kupolo) Ikoničnost (na ravni transformiranega vzorca)</p>
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
KONTEKST Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	<p>Navezava na islamsko arhitekturo je v tektoniki in izrazu zabrisan. Vzpostavljen je na višji ravni kot abstrakcija prvin v elementarne oblike z geometrizacijo, generativnim vzorčenjem in</p>	<p>Povezanost z islamsko arhitekturo je večplastna. Najočitnejša elementa sta moderno oblikovana arhetipa, kupola in minaret.</p>	<p>Tradicionalni arhitekturni elementi kot so kupola, minaret, ornament, so kritično preoblikovani. Namesto skulpturalno oblikovanih stavbnih teles, so prostorske</p>

	v obravnavi svetlobe.		oblike preproste in kristalne.
STRUKTURIRANJE STAVBNE MASE hierarhija / kompozicija	Stavbno telo se razteza preko cele gradbene parcele do gradbene meje. Iz enotnega volumna raste centralno postavljen kubus molilnice, na vsaki strani molilnice sta dva paviljona, ki sta v 2. nadstropju povezana s strnjanim volumnom. Stavba IVKC vsebuje zunanje in notranje prostore.	Volumen IVKC sestavljajo na S odprti kare, ki obkroža podolgovat, v nadstropje vzpenjajoči se obredni trg, in ob ulici džamija z minaretom, dvignjena na podstavek javnih programov.	Preplet lokalnega in islamskega je dosežen s prekrivanjem različnih plasti konteksta: mestna geometrija predela je prenesena je v osnovno ortogonalno mrežo konstrukcije in drevesne zasaditve in geometrije obrednih prostorov, zasukanih v smeri Meke.
orientacija	Kvadratna molilnica je v smeri Meke, ostalo večkotnik.	Cel kompleks je orientiran v smeri Meke.	Verski center – Meka. Kulturni center – urbana mreža.
džamija	Džamija ima kvadraten tloris, po prerezu je sestavljena iz dveh kvadrov, spodnjega-večjega in gornjega-manjšega. V ravno streho je vstavljeno okroglo zenitalno okno s polmesecem, ki ustvari iluzijo kupole. Stene manjšega kvadra so steklene, večjega pa polne. Notranjost molilnice ima lesene obloge in lesen pod.	Krožen tloris tvori nizek valj, ki je pokrit s kupolo , sestavljeno iz dveh polovic različnih velikosti. V razliki med višjo in nižjo krivuljo prerezane kupole se oblikuje odprtina v obliki polmeseca. Podobno se med polkrožnim tamburjem molilnice in kupolo ustvarja rega, ki dodatno osvetljuje asketsko notranjost. Polkrožni zid je okrašen od znotraj in od zunaj z arabskimi pismenkami. <i>Mihrab</i> je obložen s keramiko, na tleh je progasta preproga za lažje razporejanje vernikov.	Molilna dvorana ima obliko kubusa, v katerem je izpod stropa obešena bela opna velike polkrožne kupole . Podnevi se nanjo rišejo sence, v mraku pa so možne različne ornamentne projekcije. Kupola ostaja samo simbol, vlogo konstrukcijskega in izolativnega ovoja pa prevzame stekleni kubus. Mejo z zunanostjo predstavlja v pritličju masiven zid za molitev – <i>kibla</i> .
minaret	Minaret je steklena prizma z oblogo iz perforiranih panelov nerjaveče pločevine, ima stopnišče in dvigalo za razgledišče.	Klasičen minaret je oblikovan iz štirih dekonstruiranih elementov in vsebuje stopnišče.	Minaret je prosto stoječa prizma iz belo barvane jeklene mreže v enakem vzorcu kot fasada in ima stopnišče.
center	IVKC ima v pritličju in 1. nadstropju paviljonsko zasnovo, v 2. nadstropju paviljona poveže nanju naložen srpasti volumen in streha nad obrednim trgom.	Prostori IVKC tvorijo na S strani odprt kare. Programsko so v N odprti na obredni trg, v P pa na ulico C2. Strukturno je center volumsko členjen na 3 ločene objekte in džamijo. V in Z stavba imata notranja atrija.	V S delu stavbe so znotraj stebrišča razporejeni programi kulturnega centra. V tekoče pritličje so v oceanski tloris umeščeni programski paviljoni. Nad njimi pod stekleno streho lebdijo

praznina	Med paviljoni v pritličju je pred vhodom v molilnico prostoren pokrit obredni trg, dostopen s treh glavnih smeri. Pretočen in svetel prostor trga (zenitalna svetloba) je hkrati tri kraka povezava med sosednjimi območji. (Šiška- Bežigrad).	Obredni trg (1N) v osrčju IVKC je nivojsko strukturiran, spušča se proti vstopni partiji na S. Zasnova vsebuje še dva manjša atrija znotraj objektov in javno dostopen pokriti »bazar« pod obrednim trgom, na nivoju pritličja.	tri racionalno organizirane dvo-nadstropne lamele. Velik obredni trg je v notranjosti kompleksa IVKC pred vhodom v molilno dvorano. Volumen prostora se proti S viša in znižuje pod lamelami kulturnega centra, na koncu pa izteče v zunanji prostor severnega parka.
funkcionalna zasnova			
PROGRAMSKI SKLOPI IN POVEZAVE	Programski sklopi so fizično in tematsko ločeni. Poleg sakralnega programa je delitev na javni del pritličja (restavracija, druženje, amfiteater, mladi, računalniška soba) in pol javni del v 1. nadstropju (pisarne, šola, športna dvorana). V 2. nadstropju so pretežno zasebni (stanovanja) in dopolnilni pol javni programi (šola). Vsi sklopi dostopni po vertikalnih komunikacijah iz podzemne garaže; tudi dva neposredna dostopa na parter.	Programska shema ima logično gradacijo od javnega k zasebnemu, po tlorisu in prerezu. Program je organiziran v programske sklope; javno pritličje in iz njega rastoči eno ali več funkcionalni volumni združeni po načelu programske oz. funkcionalne sorodnosti. ŠD je deloma vkopana. Avtor predlaga umestitev 3 manjših trgovin ob C2 v smislu bogatenja uličnega prostora.	Celoten program IVKC povezuje skupna notranja površina in enotna streha. Funkcionalno je razdeljen na verski in na kulturni center. V pritličju je verski in profani program zasnovan paviljonsko. V nadstropjih je kulturni center v treh medsebojno povezanih lamelah – v pedagoški, pisarniški in stanovanjski na severni strani. Notranje komunikacije so dobro organizirane; športna dvorana in amfiteater sta v kleti.
zunanji prostor			
HIERARHIJA	Zunanji prostor je strukturiran na tematske površine, ki so bodisi travne ali tlakovane (v območju stavbe). Preko celotnega območje ja razpredena mreža poti in razpršenih drevesnih zasaditev. Ob C2 je obojestranski drevored. Celo območje je celovito	ZP je jasno strukturiran. Deli se na zelene parkovne površine, ki obdajajo IVKC, na javni prostor nove ulice (C2 - brez motornega prometa!) zasajene z drevoredom in potezo obrednega trga v osrednjem delu. Ta je nivojsko ločen ter členjen s pergolami in zasaditvami dreves.	Zunanji prostor ni zasnova hierarhično. Celotno območje IVKC prekriva pravilna mreža dreves v enotnem tlaku, ki iz zunanosti prehaja v notranjost stavbe. Zaradi oblike gradbene parcele se na S in J

	oblikovana mestna površina, razdeljena na odprte, pol zaprte in zaprte prostore.		strani izoblikujta dva žepna parka, ki predstavljata predprostor pred glavnima vhodoma v stavbo. Celo območje na ta način postane celovito urejena mestna površina.
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Orientacija v prostoru je jasna in pregledna, ravno tako dostopi na območje IVKC in vhodi iz pokritega obrednega trga v posamezne programe. Predvidena je povezava preko železnice v smeri Šiške.	Dostopi skupaj s komunikacijami ustvarjajo kompleksen in hkrati pregleden preplet horizontalnih in vertikalnih poti (specifičen prerez - dvig obrednega trga v 1N). Vse pomembne točke IVKC so dobro dostopne iz več smeri, orientacija v prostoru je jasna in pregledna. Iz kleti v posamezne programe ali preko »bazarja« vodijo 3 komunikacijske vertikale. Javni programi so pretežno dostopni iz parterja, deloma tudi iz 1N.	Orientacija v prostoru je jasna in pregledna. Ob Z strani IVKC se iz parterja spustita dve položni klančini, vsaka iz svoje smeri v železniški podhod z izhodom na Rusko cesto. Zaradi številnih pasantov bosta S in J park v prihodnje postala bistveno bolj obljudena in obenem prisotna v mentalni podobi mesta.
ZUNANJA UREDITEV	Tlakovane, zelene površine, drevesne zasaditve, drevored ob C2, horizontalni in linijski vodni elementi (okoli zunanje stene molilnice), vodnjaki in pitniki, so krajinsko dobro obdelani.	Tlakovane, zelene površine, drevesne zasaditve, živice, horizontalni in vertikalni vodni elementi, vodnjaki, pergole,... Projekt je hortikulturno dobro obdelan v skladu s tradicijo islamskega parkovnega urejanja.	Tlakovane površine, drevesne zasaditve, drevored ob C2, linijska talna korita, plezalke ob klančinah, horizontalni in linijski vodni elementi, vodnjaki in pitniki so krajinsko kakovostno obdelani.
motorni promet			
DOSTOPI	Po cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na J robu GP, v skladu z OPPN.	Po mestni cestni mreži do Livarske; neposredno pred križiščem s C2 je uvozno / izvozna klančina. C2 je zaprta za motorni promet (pešec, kolesar, dostava, intervencija)	Po mestni cestni mreži do C2, uvozno / izvozna klančina je na skrajnem J robu GP, v skladu z OPPN.
MIRUJOČI PROMET	V treh garažnih kletih je 441 PM. Na parterju ni mirujočega prometa.	V dveh garažnih kletih je 309 PM. Na parterju ni mirujočega prometa.	V treh garažnih kletih je 453 PM (24i). Na parterju je 23 PM za kratkotrajno parkiranje.
oblikovanje ovoja			

FASADA	Okenske odprtine imajo parapete in termopansko zasteklitev, ostala fasada je strukturna. Stavba je ovita v nerjaveč ovoj z različnimi vzorci perforacij (<i>masharabiya</i>)	Fasada pritličja je pretežno steklena. Fasadne površine proti obrednemu trgu imajo perforirano dvojno fasado z dekorativnim islamskim vzorcem. Kupola in džamija sta obložena z belim kamnom. Ekstenzivna je ozelenitev streh.	Fasadni ovoj je nad terenom zastekljen. Fasadna konstrukcija je iz različno širokih profilov, belo pobarvanih, v moderniziranem tradicionalnem vzorcu; polna polja Alu sendvič z nalepljenim belim marmorjem, na strehi BIPV
SENČENJE	Pasivno s perforacijami v ovoju in sistem pomičnih polken.	Pasivno senčenje zagotavljajo perforirani paneli, barvni potiski na steklu, napušči, pergole, aktivno je s screeni.	Pasivno: z jeklenimi profili, na strehi s fotovoltaičnim potiskom, z listnatimi drevesi na J strani
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	AB. Primarna konstrukcija je skelet, temeljenje je na temeljno ploščo. Stene športne dvorane in molilnice so betonske. Streha športne dvorane je iz lesenih lepljenih nosilcev in krita s sendvič paneli. Steklена streha molinice e je podprta z lahko jekleno konstrukcijo	AB. Nadzemni in podzemni del je konstrukcije je skelet. Zunanje stene so v pritličju pretežno steklene, v nadstropjih pa zidane z opečnimi polnili. Lupina kupole je dvojna jeklena opna, naslonjena na AB stebre in stene v 1. nadstropju.	AB. Klet je klasičen skelet s ploščami in stebri v rastru 8x8m. AB stebri se nadaljujejo tudi v nadzemnem delu. Ovoj, streha, molilnica in minaret so iz jeklenih škatlastih profilov različnih dimenzij.
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			
minaret do 40 m	39,50 m	40,00 m	40,00 m
molilnica do 24 m	19,00 m	ocena cca 24 m	24,00 m
objekti do 12 m	12,00 m	ocena cca 12 m	12,00 m
KAPACITETE	*kvadrature z vertikalnimi komunikacijami	*kvadrature z vertikalnimi komunikacijami	*kvadrature s komunikacijami in pokritim trgom
nadz. del	6.764,45 m ²	6.265 m ²	6.746,00 m ²
podz. del (brez garaže)	1.725,70 m ²	1.168 m ²	3.367,00 m ²
skupaj (5.440 m ²)	8,490,15 m²	7.433 m²	10.113,00 m²
podz. garaža (300 PM)	441 PM, za površino G ni podatka	309 PM, 27,8 m ² / PM 8.580 m ²	453 PM, 26,3 m ² / PM 11.907,00 m ²

skupaj nadz + podz	Ni podatka	16.013 m ²	22.020,00 m ²
OCENA (-)	Generična sodobna arhitektura, s katero se islamska skupnost težko poistoveti.	Slogovno posodobljena tradicionalna islamska arhitektura je kompromis med brisanjem simbolnih pomenov in ponavljanjem tradicionalnih prvin.	
OCENA (+)	Kompleksna struktura paviljonov, notranjih in komunikacijskih prostorov. Nezahtevna izvedba in trajnostna zasnova.	Projekt odlikuje izčrpno poznavanje funkcionalnih in programskih potreb, bogoslužja, običajev in islamske arhitekture. Posebnost je pokriti »bazar« - več namenski prostor, povezan z javnimi programi v pritličju. Kakovostna krajinska ureditev temelji na izročilu islamske vrtno umetnosti.	V vseh elementih sodobna interpretacija islamske sakralne arhitekture. V zasnovo dosledno izpeljana trdna izhodišča, preiščeni funkcionalna in programska zasnova, racionalna rešitev garaže. Sodobne inženirske rešitve konstrukcije, energetske samozadostnosti, dokazana ekonomska upravičenost na daljši rok

ELABORAT	28- SELAM ×	29 - ABBLJ	30 - GREEN 1 ×
	tandem: robna pozidava + zasukana kocka	ansambel: trije paviljoni	tandem: lomljena lamela in kupola
ZASNOVA	Kompleks je umeščen v prostor tako, da se naslanja na obe geometriji, profano in sveto. Na mestno mrežo se naslanja zasnova IVKC in 'zgornje plaze', drugo določa usmeritev džamije v smeri JV. Obe zunanji površini na S in J sta poglobljeni. .	IVKC naj nagovarja k boljšemu razumevanju Islama in strpnemu multikulturnemu sobivanju. Odprto zasnovo tvorijo trije paviljoni nepravilnega štirikotnega tlorisa in odprti javni prostor med njimi. Navzven se naslanjajo na robove gradbene parcele , med njimi pa se izoblikujejo odprti prostori različnih oblik in velikosti.	Kompozicijo sestavljata dva volumna: v zahodnem, nižjem objektu je IVKC, v vzhodnem, višjem pa izstopajoča džamija. Objekt IVKC predstavlja vmesno cono med hrupno železnico in intimnejšim verskim programom na vzhodu območja. Višine volumnov se dvigujejo od severa proti jugu, iz parka proti mestnemu

			središču. Pritličje IVKC je glede na mestno pritličje poglabljeno in tvori vhodni trg pred molilnico. S poglobitvijo se izboljšajo višinska razmerja med džamijo in minaretom.
sakralnost ikoničnost	Primerna sakralnost, zadržana ikonična arhitektura	Sakralnost ni izražena, arhitektura ni ikonična.	močno izražena islamska sakralnost premočna ikoničnost arabske arhitekture
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
KONTEKST Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	Orientacija džamije z vstopno plazo na SZ strani je v smeri Meke. Izstopajoč volumen molilnice je umirjen, valovita, na trakove razrezana streha nad njim je reminiscenca kupole. Islamska arhitektura je interpretirana v pretakanju notranjega in notranjega prostora, iv gri svetlobe, odstranjevanju odvečnega, v zelenju in naravi kot prvini kompozicije.	Molilnica je nepravilne štirikotne oblike in obrnjena v smer Meke. Fasadne ploskve paviljonov so navzven pravokotne, proti notranjemu dvorišču pa se vbočijo, da ustvarijo vtis notranjega prostora, ki naj spominja na tradicionalno islamsko arhitekturo. Prav tako so vhodi oblikovani kot niše, vdolbljene v stavbnem volumnu. Na ravni oblikovanja je uporabljen značilen okrasni vzorec obliki perforacije zaključnega ovoja fasadne obloge.	Glavni simbolni prvini islamske sakralne arhitekture-kupola in minaret, sta postavljena na najbolj vidno izpostavljen južni del gradbene parcele. Molilnica je po vzoru otomanskih džamij reinterpreterana kupola. Poglabljeni zunanji prostor ima funkcijo zunanje umivalnice in molilnice na prostem in skupaj z notranjimi prostori pritličja sooblikuje skupni prostor javnega značaja.
STRUKTURIRANJE STAVBNE MASE	Na gornjo plazo-trg je postavljen kubus molilnice. Zamik v geometriji ustvari napetost med predrto plazo in spodnjim	Stavbno gmoto sestavljajo trije paviljoni različnih smeri, nepravilnih tlorisov in poševnih ploskev, ki ustvarijo	V kompoziciji je jasno izražena hierarhičnost stavbnih volumnov,

hierarhija / kompozicija	atrijem. Stavbo IVKC na J vogalu območja oblikujeta krili v obliki črke L, ki oblikujeta robno pozidavo.	v prostoru med njimi dinamično napetost. Stavbna gmota molilnice in vertikalna minareta izstopata po višini, med tem ko sta bolj podolgovata paviljona programov IVKC nižja. Prostor, ki se oblikuje na sredi med paviljoni je vstopno dvorišče.	sferično telo džamije in vertikalna minareta pred IVKC, ki zarišeta tipično, od daleč vidno islamsko silhueto. Skladno z islamskim izročilom je džamija ločen, s kupolo pokrit volumen največjega simbolnega pomena.
orientacija	Srečanje dveh geometrij: mestne in islamske.	Orientacija mošeje je v smeri Meke, objekta IVKC pa se z vzdolžnima stranicama prilegata smerem gradbene meje.	Krožni prostor molilnice je z mihrabom obrnjen proti Meki, volumen IVKC pa je naslonjen ob zahodni rob parcele.
džamija	Podolgovato kubično telo je zaključeno z valovito streho, ki nadomešča kupolo. Glavni vhod je na SZ. Streha je razdeljena na širši trak, ki prekriva glavni prostor molilnice, ožji pa je nad vhodnim preddverjem in galerijo. Izrezi med trakovi so zastekljeni, da dajejo zenitalno osvetlitev. Prostor molilnice ni povsem nevtralen, prizadeva si za prostorsko variabilnost.	Džamija je nekoliko deformiran kubus, ki je obrnjen v smeri Meke Kabe, z vhomom iz SZ. Notranji prostor molilnice ni nevtralen, strop je raven, obris kupole zariše lestenece.	Molilnica je enoten kupolni prostor sodobne likovne govorice. V tlorisu pritličja je deformiran krog, v prerezu raztegnjena kupola. Po osi od vhoda do mihraba je molilnica usmerjena proti Meki. V kupolnem prostoru sta samo molilnica in itikjaf, umivalnica je na prostem in v kleti.
minaret	Minaret je v konici strmo prirezan valj enotnega prereza. Gre za tektonski, prosto stoječ obelisk brez stopnišča.	Minaret je vitek obelisk brez stopnic, spreminjajočega prereza od pravokotnika do kvadrata, ki stoji prosto.	Minaret je bel obelisk brez stopnic. Visok je 38.80 m od mestnega pritličja oz. 42.80 m od poglobljenega parterja. Konstrukcijsko je del objekta IVKC.
center	Pravokotni krili višine P+2, v obliki črke L oblikujeta J vogal kompleksa.	Program centra je organiziran v dveh ločenih paviljonih višine P+2, postavljenih z daljšo stranico postavljen ob Z mejo območja. Prostorski jezik je	Stavbni volumen IVKC je zgoščen ob Z robu parcele v zalomljeni lameli višine P+2, ki v vzdolžnem prerezu

		enak kot pri oblikovanju džamije; pravilna prizma je deformirana z namenom ,da navzven oblikuje poravnan obod, navznoter pa oblikuje prepoznaven prostor in značaj islamske arhitekture.	višinsko pada od J proti S. Pritličje je velik odprt prostor, ki ima zaradi javnih programov in povezovanja z odprtim prostorom višjo etažno višino. Drsne steklene stene med njima ostajajo večinoma odprte, tako da sta notranji in zunanji prostor povezana v enotno javno površino. Streha je pohodna.
praznina	Oblikovano praznino predstavlja atrij, izvotljen v parter pred džamijo (JV fasada), ki se poveže s poglobljeno parkovno ureditvijo na S v niz trgov, razgledišč, stopnišč, stebrišč in zelenih površin.	Zunanji prostori, ki nastanejo med dvema in na sredi med vsemi tremi stavbnimi volumni, nudijo različna prostorska doživetja v nizu zožitev in razširitev različnih smeri. Iz vhodnega trga dostopamo v vse paviljone in med njimi na vse strani območja IVKC.	Oblikovana praznina nastane s poglobitvijo dvorišča. Večnamenski trg se razteza v pritličje IVKC; eksterier in interier se lahko povežeta v večnamenski prostor, ki je lahko tudi molilnica na prostem.
funkcionalna zasnova			
PROGRAMSKI SKLOPI IN POVEZAVE	Zelo čisti programski sklopi; telovadnica je pod molilnico (dnevno osvetljena), skupaj z učilnicami v spodnjem parterju. V pritličju sta restavracija in knjižnica, v višjih etažah so stanovanja in administracija. Amfiteater je del ureditve zunanjih prostorov.	Program IVKC je porazdeljen v dveh paviljonih. V pritličju južnega so poslovnih prostor in zračni prostor telovadnice, v severnem so restavracija, amfiteater (sega v 1.klet), knjižnica in konferenčna dvorana. V 1. in 2. nadstropju se od J proti S nizajo kabineti, stanovanja in knjižnica z učilnicami.	IVKC je zasnovan kot moderna divanhana; V javnem pritličju so velika vhodna avla z garderobami, knjižnica s knjižnico, restavracija, mladina, računalniški center. V pol javnem 1. nadstropju so učilnice, kabineti amfiteater, konferenčna dvorana, v zasebnem 2. nadstropju so stanovanja.
zunanj prostor			

HIERARHIJA	Območje ima dve različni ureditvi in sicer gornji in spodnji parter. Spodnji parter tvorijo: poglobljena parkirna površina na J, osrednji zeleni atrij in poglobljena parkovna ureditev na S, ki so v ravnini povezani skozi objekt ali preko zunanjih stopnišč z gornjim parterjem. 'Zgornji parter' oblikuje vhodna ploščad v podaljšku Livarske, ki se povezuje z obrednim trgom pred džamijo.	Zunanji prostor ima tri gradacije: vstopno plazo z vzhodne smeri ob novi cesti, osrednje vhodno dvorišče in park, ki celoten ansambel obdaja kot enotno obravnavan zunanji javni prostor.	S poglobitvijo glavnega trga (-4 m) je ustvarjena primerna členitev zunanjega prostora. Dvorišče je tlakovano. Severni in južni park na raščenem terenu sta zeleni površini, ki služita tudi koriščenju obnovljivih virov energije (toplotna črpalka, vetrne turbine, zbiranje padavinske vode za sanitarno uporabo).
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Peš dostopi so predvideni v podaljšku Livarske, ali s S. Spodnji parter ima jasno začrtane robove, ki preprečujejo navezave na širši odprti javni prostor. Navezave na komunikacije znotraj območja IVKC so zasnovane čitljivo.	Iz osrednjega dvorišča dostopamo do vseh programov in na vse strani območja.	Glavni peš dostopi so predvideni z nove ceste na severu območja. Poti in stopnice vodijo na poglobljeno dvorišče, od koder je dostop v džamijo in IVKC.
ZUNANJA UREDITEV	Vodne površine, številni zidci, robovi, ograje, stopnišča in amfiteater v sklopu parka na S območja.	Vodno zrcalo obdaja džamijo.	Zunanja umivalnica (tekoča voda), vodno zrcalo (stoječa voda).
motorni promet			
DOSTOPI	Uvoz v garažo po klančini na J parcele	Uvoz v podzemno garažo na jugu parcele	Uvoz v garažo je po krožni klančini (polžu) na J parcele
MIRUJOČI PROMET	V 2. in 3. kletni etaži je 254 PM + 38 PM v parterju = 292 PM	V dveh kletnih etažah je 322 PM	V dveh kletnih etažah je 300 PM.
oblikovanje ovoja			
FASADA	Fasadna obloga džamije je kamen, južna fasada robne pozidave je steklena z dvojno izolativno zasteklitvijo.		Objekti so bele barve, ki poudarja čiste linije in obrise prostorskih oblik. Zaključni sloj obešene fasade (IVKC) je prozorna toplotna izolacija iz penjenega stekla. Kupola je iz

			kremenjakovega betona.
SENČENJE	Pred zasteklitvami robne pozidave so horizontalna senčila.	Perforiran zaključni fasadni sloj (obešena fasada) je v območju pred zasteklitvami v funkciji senčil.	Senčenje ni potrebno, ker na Z in J ni velikih zasteklitev, z izjemo molilnice, ki se z notranje strani ščiti z belimi jadri.
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	AB	AB, streho molilnice nosijo modularni prostorski nosilci	Džamija je armirano-betonska lupina. IVKC je AB konstrukcija.
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI		V načrtih ni kot	
minaret do 40 m	30.50 m		absolutno 38.80 m (od poglobitve 42.80 m)
molilnica do 24 m	22.70 m		absolutno 18.80 m (od poglobitve 22.80 m)
objekti do 12 m	11.25 m		absolutno 9.80 m (od poglobitve 13.80 m)
KAPACITETE		V tekstualnem delu ni tabel	
nadz. del	4.057,60 m ²		5.464,00 m ²
podz. del (brez garaže)	3.339,40 m ²		2.758,97 m ²
skupaj (5.440 m²)	7.397,00 m ²		8.222,97 m ²
podz. garaža (300 PM)	9.305,00 m ²		7.915,15 m ²
skupaj nadz + podz	16.702,00 m²		v tekstu napačne neto površine neto 16.138,12 m²
OCENA (-)	Poglobitev pritličja in parka sicer izboljša povezave znotraj območja, povzroča pa funkcionalne težave. Amfiteater je zato predavalnica, ampak del zunanje ureditve, garaža je posledično v 2, in 3. kleti, prekinjen je javni prostor mestnega pritličja. Džamijo zaslanja krilo robne pozidave.	Načrti sicer zadoščajo za razumevanje projekta, manjkata prikaz površin in višinskih kot .. Po oceni je program iz projektne naloge izpolnjen. Sicer sodobna, skulpturalna arhitektura deformiranih prizem v perimetralni kompoziciji je povsem generična. Prav tako	Eksotična, modernistična arhitektura transnacionalnega sloga. Glede na lokalno podnebje manj primerna zasnova zunanjega prostora (zunanja umivalnica, odprto

	Predlog je dobro argumentiran, slabši so prostorski prikazi	niti zunanje niti notranje prostorske oblike ne ustvarjajo vzdušja sakralnosti, čeprav je pristop izrazito oblikovalski. Zunanji prostor je preveč odprt in tekoč, nima posebnega obrednega trga.	pritličje IVKC, sezuvanje na prostem pred vhomom v molilnico).
OCENA (+)			

ELABORAT	31 – SWIRL ×	32 – ALTRF	33 – BRACE
	hibrid: vrtinec	ansambel: štirje paviljoni okoli centralnega trga	gnezdo: obod in kocka
ZASNOVA	Predlog z eno potezo spiralnega zidu razreši problem komunikacij in dostopov, (vhod v IVKC in vhod v džamijo z nasprotnih strani) in hkrati oblikuje stavbni volumen hibridnega programa. Džamiji na sredini se ovojni zid v spiralni obliki približa in v jedru oblikuje svod v obliki polmeseca. Tudi minaret je del kontinuirane vrtenine.	Štirje prosto stoječi, v tlorisu različni ortogonalni volumni na mreži v smeri Meke, oklepajo notranje dvorišče. Hierarhija ni izrazita, dostopov v center je več, ločene stavbe poenoti ovoj, da učinkujejo kot skupinska oblika. Arhitektura je brez simbolov in brez okrasja, uporabljen abstrakten jezik naj spodbuja k predanosti in disciplini. Predlog se izogiba ustvarjanju dominantne arhitekture, tuje v našem okolju, zato oblikuje z mestom povezan prostor. IVKC je sveto mesto v malem, ki s profanim komunicira na spontan način.	Notranje kvadratno dvorišče oklepa stavba IVKC s tlorisom nepravilnega mnogokotnika. V smeri Meke prekinjen obod izpolni izstopajoča kocka molilnice, enake kvadratne tlorisne površine kot notranje dvorišče.
sakralnost ikoničnost	Prepoznavna sakralnost, izražena ikoničnost arhitekture	Sakralnost je izražena na abstrakten način, arhitektura ni ikonična.	Zadržana sta izraz sakralnosti kot ikoničnost arhitekture
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturn			

a zasnova			
KONTEKST Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	Verski center je prostorsko znamenje. Molilnica kvadratnega tlorisa je zasukana v smer Meke. Svod molilnice zariše polmesec. Uporabljen je ornament v obliki perforacije zaključnega sloja fasadne obloge.	Islamsko kulturo razumejo avtorji izven ikonografije ali kanoničnega ponavljanja islamskih arhitekturnih elementov. Zasnovo je navdihnila džamija s štirikapno streho, tipična za balkanski prostor. Iz tipologije islamske sakralne arhitekture izhaja tudi dvorišče pred molilnico, ki je stičišče civilnega in verskega življenja. Odprtine v masivni betonski steni ustvarjajo zabrisano fraktalno občutje notranjega ambienta.	Predlog povzema arhetip džamije z dvoriščem, ki tradicionalno združuje profano in religiozno življenje. Trg obdaja stavba IVKC, ki učinkuje navzven kot obzidje. Njegovo JV stranico v osi Meke zapira džamija, ki po vzoru Islamske arhitekture je avtonomen, po svoji obliki poudarjen objekt.
STRUKTURIRANJE STAVBNE MASE hierarhija / kompozicija	Strnjeno stavbno gmoto IVKC oblikuje kompaktna ploščica višine P+2 z molilnico, kot jo oblikuje zaključek spirale ovojnega zidu. Hierarhijo ustvarjajo višinski poudarki minaret in svod molilnice na izteku kontinuiranega ovoja v vrhu in središču kompozicije.	Ansambel je obrnjen v smeri Meke. Džamija ob ob novi cesti, na J delu parcele izstopa iz poravnane robne zazidave po svoji višini in strmimi štirikapnimi strehami, ki dajejo vtis piramide. .	Obod 'gneзда' v grobem sledi gradbeni parceli; smer Meke naznači odrezan del JV stranice in vstavljena džamija v njeni osi, ki je dobro vodna iz vseh smeri. Uporabljen je tudi značilen vzorec ornamenta v obliki perforacije zaključnega sloja fasadne obloge.
orientacija	Spirala uravnoteži vse prostorske smeri; povzema tako mestno geometrijo kot smer Meke.	Kompozicija leži na pravokotni mreži, naravnani v smeri Meke.	Obod po robu gradbene parcele, džamija v osi Meke.
džamija	Prostor na kvadratnem tlorisu je zasukan v smer Meke ima namesto kupole strop, ki ga oblikuje spirala v obliki polmeseca. Najvišji prostor na vrhu v sredini spiralne kompozicije je brez podpor.	V tlorisu kvadraten prostor preide v piramidalno streho, ki nadomešča kupolo. Molilnico določa tektonski ovoj z razmetanimi odprtinami, ki dajejo abstrakten vzorec zenitalne svetlobe.	Prostor molilnice je kocka, brez podpor in brez kupole, brez njenega nadomestka. Iz kompozicije izstopa zaradi svoje višine in pravilne oblike.
minaret	Minaret je oblikovan kot vrtenina fasadnega ovoja. Prebada ploščico z odkom od džamije in je v funkciji vertikalne	Vitek na J stavbne parcele prosto stoječ okrogel stolp je samo obelisk brez stopnišča,	Minaret je kvadraten stolp enotnega prereza z zašiljenim vrhom. Fasadni ovoj stolpa je isti kot ovoj ansambla.

center	komunikacije za stanovanjski program		
	Obdaja džamijo, med molilnico in prostori IVKC poteka komunikacija.	Programi IVKC so razporejeni v tri volumne P+1, P+2 in P+3. Proti osrednjemu trgu se v pritličju naslanjajo z arkadami in terasami (v ozadju fasadne stene) v nadstropjih. Kubični objekti se naslanjajo na robove parcele s tektonskim ovojem z odprtiniami v odprtem vzorcu.	Stavb IVKC deluje kot obzidje, kljub temu, da v pritličju stavbna gmota ni sklenjena in pušča dostope z vseh štirih smeri neba.
praznina	Zunaji prostor je zgolj tlakovana površina po obodu džamije mošeje, ki je nadkrita z vzpenjajočim se stavbnim volumnom..	Osrednji (nekoliko utesnjen) dvoriščni prostor je javni trg, ki je hkrati odprt in hkrati skrit proti mestu. Tukaj se srečujeta versko in profano življenje. Površina trga se podaljšuje pod arkade, ki omogočajo suhe in senčne prehode in tvorijo predprostore pred vhodi v programe centra.	V notranjosti je dvorišče pravilne oblike, prostorna tlakovana ploščad pred džamijo, ki v parterju skozi obod prehaja v park.
funkcionalna zasnova			
PROGRAMS KI SKLOPI IN POVEZAVE	Pritličje je javno, prosto in prehodno; zasedata ga molilnica in restavracija. V nadstropju je program razporejen po obodu, kjer se nizajo učilnice, administracija, prostori za muftija, za mladino, knjižnica in knjigarna, amfiteater in ločeno stanovanja. V 2. nadstropju so dodatne učilnice, skupni prostori in ločeno stanovanja. Telovadnica je v kleti pod molilnico.	Programi IVKC so razporejeni po stopnji zasebnosti. V največjem objektu na SV območja so v pritličju telovadnica, amfiteater (sega tudi v klet) in restavracija, v 1. nadstropju pa so knjižnica, prostor za mladino, konferenčna dvorana in računalnica. V podolžnem objektu ob progah so v pritličju učilnice in kabineti, nad njimi sta dve stanovanjski etaži. V najmanjšem objektu na JZ so v pritličju poslovalni prostori, v	Javni programi so v pritličju razdeljeni v štiri sklope (volumne) tako, da se jih lahko uporablja ločeno. V 1. nadstropju so šolski prostori, administracija in muftijevi prostori, v 2. nadstropju so stanovanja. Telovadnica sega iz pritličja 1.nadstropje, amfiteater pa se iz pritličja spusti v 1.klet.

		dveh nadstropjih pa administracija in mufti.	
zunanji prostor			
HIERARHIJ A	Zunanji prostor je slabo definiran in členjen; razdeljen je na nadkriti osrednji del, od koder dostopamo v vse programe ter na severni in južni vrt na obeh straneh gradbene parcele.	Zunanji prostor tvorita notranje dvorišče, ki predstavlja vez med svetim in posvetnim, ter obdajajoč javni prostor parka. Oba prostora kot tudi fasade sta zaznamovana z istim vzorcem teksture.	Zunanji prostor sestavljata notranje dvorišče, ki predstavlja vez med svetim in posvetnim, ter obdajajoči javni prostor parka. Dvorišče je tlakovano kot plošča trga, zunanji prostor je enotno parkovno urejen, namenjen za splošno rabo.
DOSTOPI IN ORIENTACIJ A	Dostope in orientacijo definirajo krožne komunikacije uporabnikov in obiskovalcev centra.	Na notranje dvorišče je dostop iz vseh strani, od tu pa v vse programske sklope	Dostopi v IVKC so skozi prekinitev v pritličju oboda predvideni iz vseh smeri. Vodijo na glavno dvorišče, od koder so vhodi v vse programske sklope.
ZUNANJA UREDITEV	Ureditve tekoče in stoječe vode (kolikor lahko razberemo iz prikazov)	Vzporedno položeni dolgi betonski pasovi (robniki), med katerimi so različna tlakovanja (kocke, prodec, asfalt) in pasovi zelenja.	Ni obdelano
motorni promet			
DOSTOPI	Uvoz v garažo po klančini na jugu parcele	Uvoz v garažo je po klančini na jugu parcele	Uvoz v garažo je po klančini na jugu parcele
MIRUJOČI PROMET	Dve podzemni etaži, 321 PM	Tri kletne etaže imajo 310 PM	Dve kletni etaži imata cca 300 PM
oblikovanje ovoja			
FASADA	Sodobni materiali (perforirani jekleni paneli), tradicionalni vzorec (brez variacije)	Betonski ovoj daje tektonski videz polnega in praznega, stopnjujejo se odprtine od oken v steni do mreže. Variacija na temo polnega in votlega zidaka.	Perforiran fasadni ovoj referira na islamsko arabesko. Sestavljajo ga pločevinasti perforirani paneli na podkonstrukciji.
SENČENJE	Perforirani paneli v funkciji senčil pred zasteklitvami	Zunanje aluminijaste žaluzije.	Perforirani paneli so v funkciji senčil pred zasteklitvami
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	AB; konstrukcija ni obdelana	AB (skelet?)	Ni obdelano
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			

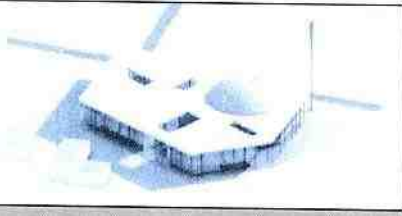

minaret do 40 m	40 m	ni kote, ocena 40m	ni kote, ni risbe
molilnica do 24 m	24 m	21.85 m	20,00 m
objekti do 12 m	12 m	12 m	11,56 m
KAPACITETE			V tekstualnem delu ni tabel
nadz. del	5.762,00 m ²	6.380,00 m ²	
podz. del (brez garaže)	1.561,00 m ²	2.670,00 m ²	
skupaj (5.440 m ²)	7.323,00 m ²	9050,00 m ²	
podz. garaža (300 PM)	8.210,00 m ²	7.670,00 m ²	
skupaj nadz + podz	15.533, 00 m²	16.720,00 m²	
OCENA (-)	Izrazito introvertirana in strnjena zasnova. Zelo shematičen projekt; konstrukcijska zasnova ni obdelana, v risbi ni prepričljiva. Program ne tvori funkcionalno povezanih sklopov (npr. medresa) in ni strukturiran po stopnji zasebnosti. Skromne zunanji prostor je slabo strukturiran in ni povezan z okolico.	Arhitektura je preveč abstraktna. Piramidalna streha molilnice, ki naj nagovarjala na podeželsko džamijo, simbolizira grob. Slabo sta umeščena telovadnica (pasivna fasada na dvorišče) in amfiteater v kleti, ki nima dnevne svetlobe. Restavracija se ne odpira na dvorišče. V džamiji umivalnice in komunikacije niso optimalno rešene.	Iz sicer logične in enostavne zasnove je nastala neizrazita arhitektura, ki ne daje posebnih prostorskih doživetij. Tudi zunanji parkovni prostor je slabo strukturiran in neopredeljen, krajinske prvine so skope. Postavitev minareta od džamiji se zdi vprašljiva. V nobeni risbi (tlorisu ali prerezu) in tekstualnem delu ne obdela minareta. V elaboratu ni aksonometričnega prikaza celote, konstrukcija ni obdelana.
OCENA (+)		Sakralen prostor je v merilu človeka.	

LABORAT	34 – CAMII ×	35 – ALATI ×	36 – KUFIN ×
	hibrid: razkosana sfera	hibrid: kolos	hibrid: kolos
ZASNOVA	Osnovna ideja predloga je strnjena stavbna gmota sferične oblike, ki jo odrežejo robovi gradbene parcele in prereže mreža, položena v smeri proti Meki. Struktura zgoščenega tkiva postane mesto v mestu pod (navidezno) skupno streho, alegorijo kupole. Sredino stavbne gmote zavzema džamija mošeja s štirimi minareti.	Predlog dosledno spoštuje vsa pravila islamske sakralne arhitekture. Pravokotna atrijska zasnova strnjene programa centra je v osredju parcele, džamija z kupolo in minaretoma je na JV v smeri Meke. Kompleks daje videz arabskega kolosa, ki s kontekstom mesta in kulturnega prostora ne išče nobene povezave.	Argument za prostorske in oblikovne odločitve je nekritična uporaba 'moderne' tipologije muslimanskega verskega centra. Kompleks centra je na sredi gradbene parcele. Pravokotna, osno simetrična zasnova zgoščenega programa ima džamijo postavljeno v središču, ki ga določa široka kupola z minaretom, ki stavbo prebada. Videz je negostoljubna, vase zaprta stavba s tipičnimi elementi islamske arhitekture, ki se ne prilagaja kontekstu mesta in kulturnega prostora. Ob zaprti ulični fasadi so razporejeni servisni programi.
Sakralnost ikoničnost	Neizrazita sakralnost, nejasna ikoničnost.	Pretirano izražena sakralnost islama, psevdo-tradicionalna ikoničnost.	močno izražena sakralnost in generični islamski formalizem
LIK PROJEKTA			
Arhitekturna zasnova			
KONTEKST ISLAMSKO ARHITEKTU RO	Smer proti Meki določa mrežo pozidave, molilnica v sredini je samostojen objekt, pokrita je s pravilno kupolo, celota pa prekrita z lupino sferične oblike, ki spominja na arhetip velike otomanske džamije. Obloga se ne zgleduje po islamski arhitekturi, ampak z bakreno kritino ljubljanskih kupol.	Navezava na islamsko arhitekturo je v ospredju razmišljanja. Kompleks je zasukan v smer Meke. Simboli kupole in minaretov so postavljeni na vidno najbolj izpostavljen JV vogal centra. Molilnica je po vzoru otomanskih džamij kvadratne zasnove s kupolo. Prostor pokritega notranjega atrija ima	Poudarjena je navezanost na islamsko arhitekturo, ki je poglavitno izhodišče predloga. Kompleks je zasukan v smer Meke; glavna fasada je SZ (ob železnici), kjer je glavni vhod. Molilnica je po vzoru otomanskih džamij kvadratne zasnove s kupolo. Notranji javni prostor – vhodni hall, ima funkcijo

		funkcijo druženja, ki je izrazito internega značaja. Duh islamske arhitekture izražajo tudi vzorec perforacije fasade in kupole ter način vodenje svetlobe v notranjost stavbne gmote.	neformalnega druženja internega značaja. Slog oblikovanja je nekakšen arabski postmodernizem, poln tradicionalne simbolike
STRUKTURIRANJE STAVBNE GMOTE hierarhija / kompozicij	Kompozicijo določajo 'stavbni otoki' in mreža poti med njimi. Džamija na sredi kompleksa s svojo višino in minareti na vseh štirih straneh vzpostavlja osno simetrijo. Celoto prekriva razsežna lupina strehe, ki se od robov dviga do 24m višine kupole v temenu.	Osrednji del gradbene parcele zavezam hibridna, v parterju nepropustno ploščico z notranjim atrijem, orientirano v smer Kabe. Molilnica je po svoji legi, obliki in višini primerno poudarjena.	Tloris centra je pravilen pravokotnik s centralnim kupolnim prostorom kvadratnega tlorisa, iz simetrije izstopa le minaret. Zasnova stavbe se ne prilagaja lokaciji. Lahko bi stala kjer koli in ima generične fasade; dve stranski na S in J, ter vhodno na SZ in zadnjo ob ulici na JV.
orientacija	Mreža pozidave je v smeri Meke	V smeri Meke.	V smeri Meke
džamija	Pravokotni prostor molilnice osredinja kupola, ki daje značaj in pomen notranjemu prostoru, saj se nad njo pne skupna streha kompleksa v drugačni krivulji. Pred vhodom v džamijo ni dovolj odprtega prostora, ob večjih praznikih se za molitev lahko uporabi telovadnico, ki leži nasproti molilnice. Pred molilnico mošejo so v smeri Meke poslovilne vežice, tako da mihrab ne meji na odprti prostor.	Tradicionalna kvadratna zasnova s kupolo in različno zenitalno osvetlitvijo.	Molilnica je postavljena nad vstopni hall v 1.nadstropje. Molilnica je kvadraten prostor s kupolo, ki je osvetljen zenitalno s strani in iz temena. Molilnica zavzema osrednji prostor Centra, okrog nje je hodnik, odkoder so dostopni vsi programi centra, nanizani po obodu pravokotnika. Tako tudi izza mihraba ni odprt prostor, ampak mladinska soba.
minaret	Minareti stojijo prosto na vseh štirih vogalih molilnice kot da nosijo svod. V poenoteni stavbni gmoti kompleksa markirajo navznoter in navzven območje džamije .	Med seboj povezana minareta stojita prosto na JV vogalu kompleksa.	Minaret prebada stavbo na Z vogalu molilnice.
center	Program IVKC je razporejen v petih, v tlorisu nepravilnih štirikotnih objektih višine P+2 in P+3. Objekti so med seboj sicer ločeni, vendar tesno prilegajoči drug ob drugega.	IVKC je razporejen po obodu okoli centralnega atrija v višini P+1 in P+2.	Program IVKC je smiselno razporejen po obodu okoli centralne molilnice v notni višini P+2.
praznina	Edina oblikovana praznina je	Notranji atrij, zenitalno	Nima atrija, vhodni hall je

	trg pod enim izmed objektov na SV robu IVKC,	osvetljen prostor izrazito internega značaja, ni v stiku z zunanjimi prostori.	pod molilnico.
funkcionalna zasnova			
PROGRAMSKI SKLOPI IN POVEZAVE	Program je razporejen po prerezu glede na stopnjo zasebnosti, ki narašča z višino in odmikom od parterja.	Program je razporejen po prerezu glede na stopnjo zasebnosti, ki se stopnjuje z višino in odmikom od javnega parterja.	Značaj in dostopnost programa se menjata po prerezu : v pritličju so javne vsebine, v 1. nadstropju so pol-javne verske in izobraževalne vsebine, v 2. nadstropju so stanovanja.
zunanji prostor			
HIERARHIJA	Zunanji prostor je obdelan shematično; odčitamo lahko površino pokritega trga (na nepravem mestu) in mrežo notranjih ulic; S in J park nista podrobneje obdelana.	Razen notranjega atrija, ki je del objekta, zunanji prostor ni posebej obdelan.	Introvertirana zasnova postavlja v ospredje notranji, muslimanski svet, do zunanjega prostora se ne opredeljuje.
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Dostopamo po mreži poti v vseh smereh; navezave na širši prostor niso obravnavane.	Glavni dostop je z nove ceste iz Z smer, stranski so še s S, J in JV smeri. Proti železnici je kompleks povsem zaprt.	Kompleks je postavljen na parcelo avtonomno, s katero ga povezuje zgolj edini vhod v center.
ZUNANJA UREDITEV	Element tekoče vode je kanal, ki se kot tiskano vezje vije ob poteh.	Ni obdelano niti v risbi niti v besedilu.	Dva vodometna in krožne gredice z rožami, zunanji amfiteater pravokotne oblike je prislonjen ob SV fasado.
notorni promet			
DOSTOPI	Uvoz v garažo po klančini na jugu parcele	Uvoz v garažo po klančini na jugu parcele	Uvoz v garažo je po klančini na jugu parcele
MIRUJOČI PROMET	Dve garažni etaži, 300 PM	Dve kletni etaži nudita 270 PM	Tri kletne etaže imajo 295 PM
oblikovanje ovoja			
FASADA	Obloga je pred oksidirana bakrena pločevina in zasteklitev.	Ni obdelano	Prezračevana fasada ima oblogo iz svetlega kamna.
VENČENJE	Ni obdelano	Ni obdelano	
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	AB	Ni obdelano	AB kupola na temenu preide v jeklen okvir z zasteklitvijo.
skladnost s proj. nalogo			

VIŠINSKI GABARITI minaret do 40 m molilnica do 24 m objekti do 12 m			
	4 minareti a 40 m	2 minareta 1x27m, 1x 40m	40 m
	24 m	23 m	24 m
	?? 12 m	do 11.50 m	12 m
KAPACITETE nadz. del podz. del (brez garaže) skupaj (5.440 m ²) podz. garaža (300 PM) skupaj nadz + podz			
	6.980,00 m ²	5.954,00 m ²	7.603,00 m ²
	12.790,00 m ²	ni podatka	10.262, 00 m ²
	19.770,00 m²		17.865,00 m²
OCENA (-)	Prevelik, težko obvladljiv in za izvedbo zahteven stavbni volumen pod enotno sferično streho, ki spominja na šotor, ni prepričljivo argumentiran. Program ni povsod organiziran funkcionalno (npr. umivalnice v drugem objektu), pred vhodom v molilnico ni dovolj odprtega prostora, pokriti trg ni primerno umeščen, lokacija poslovnih prostorov ni dobro izbrana, navezave na okolico niso opredeljene, konstrukcija ni opisana. Vprašljivo je tudi tolmačenje predpisanih višin.	Obrazložitev projekta je skromna, več poglavij ni obdelanih, ni tabelaričnih prikazov površin. Ima premalo parkirišč. Zunanje ureditve in navezave z okolico niso rešene. Projekt se ne poskuša prilagoditi specifičnemu kontekstu, ko predlaga islamski verski hram zaprtega tipa. Temu izhodišču je podrejeno oblikovanje, zvesto islamskemu arhitekturnemu izročilu.	Tehnični pristop k obdelavi projekta rešuje manj pomembne podrobnosti (požarno varnost, tehnične in komercialne opise, itd), ne utemeljuje pa nobene posebne ideje. Zasnova centra se zapira proti mestu in se ne povezuje s civilnim življenjem. Gre za pragmatičen prenos tipske rešitve prenos v tuje okolje.
OCENA (+)	Telovadnica nasproti vhoda v molilnico omogoča zeleno razširitev prostora za množično molitev ob praznikih.		

ELABORAT	37 – MESTO *	38 – IIIII *	39 – JNAJS
	ansambel: mesto v malem	hibrid: skupna streha na pismenkah nad štirimi paviljoni	gnezdo: ovito v mrežo
ZASNOVA	Po vzoru osmanskega kulturnega izročila je džamija (ali širše verski center) integralni del mestnega tkiva. Vodilno načelo avtorjev je bilo zato oblikovati mesto v malem v obliki povezanih javnih in poljavnih mestnih prostorov (trgov, dvorišč, hallov) in pripadajočih stavb. Mesto v malem sestavljajo: večnamenski trg za prireditve na prostem (J), območje kulturno, izobraževalno družbenega središča, ožje območje džamije s trgov in minaretom in park (S)	Zasnovo določajo štirje avtonomni paviljoni na skupni ploščadi, pokriti s skupno streho, s kupolo nad molilnico. Vitki stebri v simbolizirajo arabsko pismenko A, steber je nosilna struktura arhitekture IVKC. Strnjena gradbena gmota in generična tipologija s poudarjenimi elementi kupole in minareta.	V izhodiščih se avtorji ne opredeljujejo niti do vprašanj prostorskega konteksta niti do tipologije islamskega centra v srednjeevropskem prostoru. Zanima jih, kako bo silhueta IVKC postala nov poudarek v mestu. V kompoziciji volumen molilnice obdaja spremljajoči program centra v ločenem, nižjem objektu. Vmesni prostor je odprt, javen in tekoč.
sakralnost ikoničnost	primerna sakralnost, umirjena ikonična arhitektura	Sakralnost malo izražena, prepoznavna je umirjena ikonična arhitektura	Sakralnost ni izražena, pretirana ikoničnost ni prepoznavna.
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
KONTEKST Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	Zasnova IVKC je mešanica posvetnih in verskih dejavnosti, ki povzema strukturo tradicionalnih osmanskih četrti. Kompleks povzema tipično strukturo prostorov, različnih po svojem pomenu in merilu (ulica, trg, dvorišče, park, vrt, džamija, minaret, anonimno tkivo). Džamija ima po vzoru turških vaških molilnic štirikapno streho, pod katero vstopimo posredno	Džamije v smeri Meke sicer ne izstopa iz celotne kompozicije IVKC, vendar s svojo kupolo in minaretom jasno označuje islamsko tradicijo. Podporna konstrukcija skupne strehe nad so posebej oblikovani stebri po nosilni arabski črki vrstic. Čipka v obliki arabeske je v funkciji fasadne obloge in akustičnih oblog v notranjosti. Vrtovi so oblikovani po vzori na	Izpostavljena minaret in džamija, upoštevana smer Meke

	preko trga. Uporabljeni so tudi elementi arabeske na panelih pred okni, arabska kaligrafija in keramika.	islamske preproge v prepletu geometrijskih in svobodnih vzorcev.	
STRUKTURANJE STAVBNE MASE hierarhija / kompozicija	Zasnova temelji na mestni mreži. Najpomembnejša in najbolj izstopajoča je sosedje prostorov džamija-minaret-trg. Sklop IVKC določata dve različni stavbni gmoti z atrijem na sredi: 'čaršija' in 'medresa'. Za obe je značilen drobno strukturiran volumen. Stavbno tkivo IVKC je preprosto, anonimno, iz katerega izstopata po višini in obliki džamija in minaret .	Kompozicijo štirih paviljonov nepravilnega tlorisa, med katerimi so ravne razširjene komunikacije, pokriva skupna streha na vitkih stebrih. Kompozicija teži k nehierarhičnosti, čeprav kupola nad molilnico in minaret simbolno in formalno izstopata iz poravnane stavbne gmote centra. .	Kljub jasni opredelitvi razmerij med volumnom džamije in nižje robna pozidava, učinkuje enovita organska oblika generično in brezoblično. Z enakimi oblikami in strukturo je mogoče obvladati katerikoli program ali prostorsko situacijo.
Orientacija	Kompleks je postavljen vzporedno z novo cesto v smeri okoliškega grajenega tkiva. Izjema je odrezan JV vogal molilnice, ki zaznamuje smer proti Meki.	Superpozicija dveh geometrij: smeri mestne mreže in smeri proti Meki	Džamija je v smeri Meke, amorfnost pozidava centra po obodu gradbene parcele
Džamija	Džamija je v smeri Meke odrezan kubus pokrit z visoko štirikapno šotorasto streho. Notranjost je abstrakten, četudi ne povsem nevtralen prostor kontemplacije. Z zasukom slemena in galerije v smeri Meke na stane geometrijsko uravnotežen in spokojen prostor, ki presega običajno predstavo o molilnici s kupolo na kvadratni osnovi.	Prostor džamije ima obliko razpotegnjenega šesterokotnika , ki je pokrit s kupolo. Molilnica je ovita s čipko, le nekatere stene so polne, kar daje prostoru potrebno mirnost. Osvetljena je posredno s fasade in zenitalno. Manjka obred stopnjevanega približevanja in vstopanja skozi dvorišče v molilnico.	Prikazi kažejo, da je zaradi pretiranega združevanja prostorsko zahtevnejših programov molilnica pod isto streho z amfiteatrom. Zavzemata osrednji volumen kompleksa, ki je nepravilne organske oblike. Notranji prostor je vertikalno členjen in zenitalno osvetljen. Struktura v obliki organske mreže prehaja iz talne ureditve preko sten v nedoločljiv kupolni prostor tekočih oblik.
minaret	Minaret je desno od vhoda v džamijo sloka vertikalna brez stopnic, ki se proti vrhu oži.	Vitek minaret je obelisk brez stopnic, pravokotnega prereza z razširitvijo v vrhnjem delu (simbolni balkon) v obliki povečane pismenke A.	Minaret je naslonjen ob džamijo, štirikotne tlorisne oblike, ostro prirezan z ravnino.
center	Dve ločeni, drobno strukturirani stavbni telesi P+1 imata ravno streho, mostovže in atrija.		V obodni lameli višine P+2, s prekinitvami v parterju, ki omogočajo povezanost odprtega prostora.

praznina	Praznine v obliki ulic, atrijev, vrtov in trgov so oblikovani koz prostori med stavbami v strnjenem mestnem tkivu.	Prazen prostor IVKC pod skupno streho je enakovreden pozidanemu, kljub vsemu ga težko opredelimo kot zavetne trge, vrtove ali atrije, saj gre v glavnem za prostore razširjenih komunikacij.	Praznina je v prostoru med džamijo in centrom, ki se v smeri proti SZ razlije pod lamelo IVKC in oblikuje večnamensko, delno pokrito površino pred molilnico.
funkcionalna zasnova			
PROGRAMS KI SKLOPI IN POVEZAVE	'Medresa' in 'čaršija' sta razdeljeni na javno pritličje in bolj interno nadstropje	Pritličje določajo štirje veliki programi v ločenih volumnih: molilnica, amfiteater, telovadnica/restavracija in knjižnica/knjigarna. Nad njimi sta po dve etaži: stanovanj administracije in šole. Poslovilni prostor je v kletni etaži. Vse sanitarije pritličnih javnih programov so v 1. kletni etaži.	Z notranjega dvorišča vodijo povezave do vseh programov. Pritličje je javno, v nadstropjih je zasebnejši program (šolski, administr. in stanovanjski). Noben javni program ne sega v klet, kjer sta dve izključno parkirni etaži. Zgrešena je zasnova restavrac. v 1.N s kuhinjo v P.
zunanji prostor			
HIERARHIJA	Zasnova ima jasno in čitljivo hierarhijo. Območje se deli na 4 značilne pasove: S in J pas sta parkovni ureditvi, med njima je pas posvetnega tkiva z drobnejšo strukturo zunanjih površin in pas obrednega sklopa : džamije z vhodnim trgom.	Zunanji prostor sestavljata park (arboretum), ki z zelenjem obdaja celoten objekt, in pokrit odprti prostor med posameznimi paviljoni. Ta prostor je funkcionalno in oblikovno zgolj razširjena komunikacija, okrašena s štirimi 'preprogami' hortikulture ureditve.	Deli se na odprt zunanji prostor, ki obliva kompleks in notranji, pretočni prostor med objekti.
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Peš dostopi na območje IVKC so urejeni z vseh smeri; mreža peščevih površin v IVKC zgosti in poveže vse programe. Peš dostopi so urejeni tudi iz kletnih etaž preko klančin neposredno na trg pred džamijo.	Peš dostopi na ploščad so možni od povsod, od tu pa so z notranje ulice, ki povezuje S in J park, vhodi v vse programske sklope.	Iz vseh smeri skozi prekinjeno pritličje obodnega objekta
KRAJINSKI ELEMENTI	Poudarjen je vodni element: voda se pretaka po kanalih po celotnem območju, vodnjak je na glavnem trgu.	Voda kot stoječa zrcalna površina in fontana.	Vseobsežna, raztegljiva membrana, se razteza po vsej površini, v razliki med organsko razpleteno mrežo in zankami lahko ugibamo možni o

			krajinski ureditvi.
motorni promet			
DOSTOPI	Uvoz v garažo po klančini na J parcele	Uvoz v garažo po klančini na J parcele	Uvoz v garažo je iz J parcele, klančina za dostavo je iz Livarske
MIRUJOČI PROMET	V 3 kletnih etažah je 450 PM	V 2 kletnih etažah je 299 PM	Dve kletni etaži imata 304 PM
oblikovanje ovoja			
FASADA	Fasadna obloga džamije je iz travertina (obešena fasada) in v nadstropjih iz lesa.	Zasteklitev in čipka sta v funkciji zastiranja in senčenja; del fasade v pritličju je vidni beton	Prašno barvan ALU zaključni sloj
SENČENJE	Perforirani paravani (kamen oz. les) pred okni.	Napušč po celotnem obodu kompleksa in kovinska čipka pred stekleno fasado	-
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	AB skelet, streha džamije je AB lupina.	AB konstrukcija; zaradi arhitekturnih učinkov tudi sovprežna konstrukcija z jeklenimi stebri	Vseh vrst: AB, jeklene in lesene
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			
minaret do 40 m	40 m	40 m	Ni kote
molilnica do 24 m	24 m	20 m	12 m
objekti do 12 m	9.5 m	12 m	24 m
KAPACITETE	V poročilu ni kvadratur.		V poročilu ni kvadratur
nadz. del		5.403,57 m ²	
podz. del (brez garaže)		1.980,14 m ²	
skupaj (5.440 m ²)		7.383,71 m ²	
podz. garaža (300 PM)		9.770,31 m ²	
skupaj nadz + podz		17.154,00 m²	
POMANJKLJ	Navkljub želji poustvariti	Predlog ne temelji na	Futuristična, digitalno

IVOSTI (-)	prepoznaven, domač ambient, se merilo in oblike malega islamskega mesta ne skladajo s kontekstom glavnega mesta niti s pomenom IVKC. Piramidalna streha molilnice je simbol groba.	prepričljivem argumentu, je bolj kolaž različnih idej. Preveč splošna tipologija razlikuje premalo izrazito med svetim in profanim. Namesto obrednega trga pred molilnico je razširjen hodnik. Nepravilen prostor molilnice zmanjšuje jemlje občutek nevtralnega, nehierarhičnega prostora, mesto minareta ni pravo. Alegorija pismenke v obliki žlahtnega stebra ni prepričljiva.	oblikovana arhitektura. Oblikovne odločitve o funkciji in pomenu čez ves kompleks IVKC raztegnjene opne, niso argumentirane. Prostorska in krajinska struktura nista povsem razumljivi. V funkcionalnem smislu so nejasni tudi programski sklopi. Kvadratur se ne da prav oceniti. Kletni etaži segata po nepotrebem pod novo cesto C2. Izrazito oblikovno zasnovano, ki temelji na prisposobi organske rasti, bi bilo težko zgraditi in vzdrževati.
POSEBNOST I (+)	Človeško merilo in zadržano oblikovanje.	Lepo so oblikovani molilnica s kupolo z dvojnim plaščem in vrtovi v vzorcu preprog.	

ELABORAT	40 - 13581 *	41 - DKZCM	42 - GREEN 2
	hibrid: hiša v parku, park v hiši	tandem: džamija + obodna pozidava	hibrid: sakralni in sekularni atrij
ZASNOVA	Odprt in demokratičen prostor se izraža v prepletu med grajenimi in odprtimi, javnimi in intimnimi, svetlimi in temnimi programi centra. Glavni motiv je preplet zelenega in grajenega, do robov gradbene parcele pozidano stavbno gmoto predirajo številni vstavki narave. Arhitektura je generična; prepoznavnost in identiteta džamije se izraža v obravnavai posameznih ambientov.	Predlog temelji na kritični umestitvi islamske arhitekture v tuje okolje in se ne ukvarja s vprašanjem, kakšna naj bo evropska džamija, kako naj komunicira IVKC v tkivu evropskega mesta. Cilj je v smeri S-J zagotoviti kontinuiran civilni prostor in postaviti tradicionalno džamijo z minaretom in velikim obrednim dvoriščem v os JV-SZ. Rešitev je džamija s trgov na podstavku, nad pretočnim javnim pritličjem. Program centra je strnjen v robno zazidavo na S.	Džamija z minaretom in dvoriščem je arhetip vsakega islamskega centra. Izhodišče zasnove je stopnjevanje prostorov od posvetnega k svetemu. Pozidava v obliki zaokroženega stavbnega otoka ima dva, nivojsko in pomensko členjena atrija. V pritličju je vhodni trg, v nadstropju pa obredno dvorišče pred džamijo z minaretom, ki stoji na podstavku javnih programov in je povezana s parkom.
sakralnost ikoničnost	Sakralnost ni izražena, arhitektura ni ikonična	Sakralna in posvetna, tradicionalna islamska arhitektura	Sakralnost ni izražena, ikoničnost je prepoznavna.

SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
NAVEZAVA Z ISLAMSKO ARHITEKTURO	<p>V geometrijo projektne mreže je vgrajena smer Meke. Ornamenta je v funkciji fasadnega plašča džamije. Predlog z tradicionalnimi elementi islamske sakralne arhitekture ne išče globljih povezav, omeji se na brezhibno funkcijo molilnice. Upoštevana pa so splošna načela islamske arhitekture: pretakanje zunanjsčine z notranjostjo, menjava svetlobe in sence, odstranjevanje vsega odvečnega, zelenje in naravoprvi kompozicije.</p>	<p>Izhodišče je arhitektura, ki poskuša biti to kar je in v tem išče lastno identiteto. Rezultat je sklop obrednega trga, predverja, molilnice s kupolo in turškim minaretom, dvignjen na podstavek na južni in programi kulturnega centra, strnjeni na drugi strani.</p>	<p>Arhetipski sklop džamije z minaretom in dvoriščem je vgrajen v hibridno zasnovo. Heksagonalna mreža je uporabljena za vzorec perforacij fasadnega plašča in tlakovanja.</p>
STRUKTURIRANJE STAVBNE GMOTE hierarhija / kompozicija	<p>Stavbna gmota je raztegnjena do robov območja. Kompozicija ima razvito obliko stavbnega otoka: stavbne gmote težijo h kotom parcele da ustvarijo večji odprti prostor med njimi, ki stavbno gmoto členi. Nižji del enotne višine P+1 prekriva ravna različno perforirana streha z vstavki narave. Visoki kubus džamije in minaret dominirata v J vogalu centra.</p>	<p>Izhodišče zasnove je prepoznana dvojnost med posvetnim in posvečenim, izražena v ločevanju volumnov molilnice in IVKC. Molilnica tvori gravitacijski center kompleksa, ki je na S obdan z obodno zazidavo, na J pa izpostavljen pogledom z mesta. Kompozicija je izrazito hierarhična.</p>	<p>Robna pozidava z atrijem, minaretom in plitvo kupolo označujejo islamsko arhitekturo. Strnjena kompozicija in enovito oblikovanje fasadnega plašča ne nudita izrazitih prostorskih doživetij in obrednega stopnjevanja.</p>
orientacija	<p>Džamija in vmesni prostori, ki členijo stavbno gmoto, so zasukani v JV smeri.</p>	<p>Sklop džamije in trga v smeri Meke, robna zidava centra uravnovesi mestno in islamsko geometrijo.</p>	<p>Džamija s trgom je usmerjena na JV, amorfna stavbna gmota centra povzema geometrijo mesta.</p>
džamija	<p>Džamija ima vse funkcionalne, ne pa tudi doživljajskih lastnosti islamskega verskega prostora; manjka ritual približevanja iz posvetnega k svetemu, obredno vstopanje skozi dvorišče v molilnico. Notranjost zaznamujejo zaprt obod pritličja in zenitalna</p>	<p>Tloris džamije je kvadrat, kocka molilnice je pokrita s kupolo. Prostor je introvertiran, s polno fasado, z izjemo perforacij v dveh pasovih na kubusu in kupoli, ki prepuščata svetlobo.</p>	<p>Džamija določa JV vogal pozidave in je dostopna s ploščadi v 1.nadstropju iz SZ strani. S polkrožnim vogalom je molilnica orientirana proti Meki. Njen poln obod tlorisa nepravilne oblike pokriva plitva kupola. Prostor je zenitalno</p>

	osvetlitev skozi monoton kubičen ornament, ki naj bi imel skupaj s kubično zasnovano moč 'pričarati mistično molitveno atmosfero'. Strop je raven.		osvetljen.
minaret	Minaret je skromen in neizpoveden obelisk kvadratnega tlorisa, ki prebada streho kompleksa.	Stoji prosto na JZ vogalu džamije in ima tradicionalno turško obliko vitkega valja z galerijo in zašiljeno konico.	Minaret s stopnicami, ki stoji prosto pred džamijo, ima okrogel tloris in spreminjajoč prerez.
center	Stavbni volumni v 4 vogalih parcele so v pritličju ločeni, v nadstropju so povezani v enotno tlorisno površino, ki je zenitalno osvetljena. .	IVKC tvori robno pozidavo P+2 proti S in Z. Pritličje omogoča pretakanje prostora skozi centre, nad njim sta dve strnjeni etaži	IVKC je razvit po obodu območja v višini P+2, 1.nadstropje je odprt in nedoločen prostor.
praznina	Prazne prostore izoblikujejo številni vstavki narave, ki predirajo stavbno gmoto kompleksa. Funkcionalna praznina nastane v parterju, kjer se križajo glavne (V-Z) in sekundarne (S-J) komunikacije.	Z zlaganjem volumnov se oblikuje spodnji trg, gravitacijsko središče centra, in intimnejši gornji trg, v vlogi 'zunanjega posvečenega prostora' pred molilnico.	Odprt prostor tvori atrij, ki je nivojsko ločen na obredni trg pred molilnico v 1. nadstropju in vhodni trg v pritličju.
funkcionalna zasnova			
PROGRAMS KI SKLOPI IN POVEZAVE	Zasnova komunikacij in programskih sklopov je enostavna. Namesto poslovnega je predviden poslovno trgovski program. V pritličju so amfiteater, restavracija in prostor za mladino, telovadnica in trgovski program, v nadstropju je oceanska etaža medrese z učilnicami in kabineti, ter ločeno stanovanji. Dve medetaži dopolnjujeta stanovanjske in pisarniške površine.	Programi so razdeljeni v sklope. V nivoju mestnega pritličja so sklopi restavracije, amfiteatra, knjižnice in knjigarne in telovadnice. V 1.N. je z vstopnega trga nad telovadnico vhod v molilnico, v ločeni lameli višine P+2 se vrstijo sklopi šole, administracije in stanovanj.	Prostori in funkcije so organizirani v treh etažah. V pritličju je kulturni center (knjižnica, knjigarna, medresa, dvorana, telovadnica, restavracija), ki obdaja odprti atrij; tu so tudi glavni vhodi. V 1. nadstropju je obredno območje z džamijo, dvoriščem, minaretom in poslovnimi prostori. V 2. nadstropju so prostori stanovanj in administracije razporejeni po obodu. Hierarhija vhodov in komunikacij ni najboljša.
zunanji prostor			
HIERARHIJA	Zunanji prostor je namesto hierarhičnega zaporedja posameznih ambientov	Zunanji prostor oblikujeta dva trga v nivoju mestnega pritličja in na dvignjenem	Jasna je razdelitev atrija na sakralni in sekularni del. Severni in južni park nista

	zasnovan kot pretočen prostor razširjenih komunikacij skozi pritličje kompleksa. Perforacija strehe se v parterju znotraj objekta odrazi kot preplet zelenja, dreves in drugih elementov, ki dajejo vtis kontinuiranega parka-rajaja.	parterju pred džamijo, ki sta povezana s severnim parkom. Trga imata glede na programe, na katere se vežeta, vsak svoj značaj: profanega in sakralnega. Zunanja ureditev parka, ki kompleks obdaja, ni določena.	posebej obdelana. Komunikacije tečejo skozi kompleks preko 1. nadstropja.
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Pretočnost in dostopnost programov centra je zagotovljena z vseh smeri.	Prehodnost in dostopnost centra je zagotovljena z vseh smeri.	Prvenstveno z V, v podaljšku Livarske
ZUNANJA UREDITEV	Gredice, drevesa, trava, klopi in vodni motivi.	Vodni motiv v S parku, fontana pred molilnico	-
motorni promet			
DOSTOPI	po klančini na J parcele	po klančini na J parcele	Po klančini na J parcele
MIRUJOČI PROMET	V dveh kletnih etažah je 353 PM	V treh kletnih etažah je 462 PM	V dveh kletni etažah je 303 PM
oblikovanje ovoja			
FASADA	Fasade so, vključno z ravno streho, oblikovane enotno v obliki ravnih ploskev z odprtini. V enoten volumen so vstavljeni plitvi in globoki atriji različnih velikosti, da skladno s funkcijo dovajajo svetlobo v prostore centra.	Ovoj določa tektonika, ki išče dematerializacijo skozi igro svetlobe. Fasada je obešena, prezračevana, kamnita. Na določenih mestih nadomesti polno perforirana kamnita obloga.	
SENČENJE	-	Žaluzije in napušči (IVKC)	-
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	AB	AB	
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			V načrtih ni kot
minaret do 40 m	40 m	40 m	
molilnica do 24 m	24 m	24 m	
objekti do 12 m	10.5 m	12 m	
KAPACITETE			V poročilu ni kvadratur
nadz. del	6.238,00 m ²	5.784,00 m ²	
podz. del (brez		2.626,00 m ²	

garaže) skupaj (5.440 m2) podz. garaža (300 PM) skupaj nadz + podz			
			8.410,00 m2
	11.332, 00 m2		15.033,00 m2
	17.570,00 m2		neto 23.443,00
OCENA (-)	Manjka poslovilni program. Ni stopnjevanja zunanjih prostorov, obredno dvorišče pred džamijo nadomesti razširjena komunikacija. Tradicije islamske arhitekture predlog ne poskuša abstrahirati, ampak jo upošteva zgolj na ravni funkcionalnosti . Pretirano poenostavljena arhitektura je generična, stavba, izpraznjena pomenov, bi lahko bi bila knjižnica.	Zavestno konservativna arhitektura, ponuja zgolj prilagoditev tradicionalne tipologije džamije pogojem in značilnostim lokacije. Sicer dobro argumentiran projekt, je oblikovno in kompozicijsko povprečen, zlasti v zasnovi centra, ki ni niti funkcionalno niti oblikovno prepričljiva. Krajinska arhitektura ni posebej obdelana.	Elaborat nima priloženih tabelaričnih prikazov, skromno je tudi tehnično poročilo, vendar je s shemami, risbami in prikazi zasnova argumentirana. Kompleks se proti Z (železnici) zapira, neprepričljiva je prehodnost odprtega prostora proti J, ki poteka preko dvorišča pred džamijo v 1.nadstropju. Značaj sakralne arhitekture in arhitekturno oblikovanje sta skromna.
OCENA (+)	Sodobna zasnova strnjene ploščice, skozi katero se pretikajo atriji z zelenjem: arhitektura = park, park = arhitektura. Utopljeni pritvi in globoki atriji členijo poenoteno gmoto in obvladujejo na isti način vseh 5 fasad centra.		

ELABORAT	43 - ATITA ×	44 - MESCO ×	
	hibrid: slogovna kompilacija	hibrid: nagubana skupna streha nad strnjnim stavbnim volumnom	
ZASNOVA	Osno simetrična zasnova korenini v kompleksni mešanici kanonov (Plečnik sreča Otomanske, Perzijske in Kitajsko-Islamske arhitekturne elemente). Avtorje navdihuje simbolika 'bela Ljubljana, mesto zelenega zmaja'. Tlorisno kompozicijo tvorijo trije enaki prekrivajoči se krogi , ki so včrtani v navidezni pravokotnik v	Hibridna kompozicija zaseda skoraj celotno gradbeno parcelo tako, da združi vse funkcije IVKC pod skupno streho, ki valovi od 12 do 24m višine. Streha prekrije celoten kompleks, čeprav se posamezni volumni jasno členijo na osrednjo džamijo z minaretom in zunanjim pokritim	

	razmerju 1:2. Osrednji krog nosi kupolo, pod katero so stisnjeni molilnica s predprostorom in amfiteater, ostala dva kroga obsegata program kulturnega centra. Glavni vhod v IVKC je iz SZ smeri, ulična fasada s servisnimi vsebinami je povsem pasivna.	preddverjem ter robno pozidavo programov centra. Ta obkroža džamijo v obliki kontinuirane lamele na S, J in V strani (tudi pred kiblo). Streha se lahko senzorsko odpira.	
sakralnost ikoničnost	Arhitektura ne izraža sakralnosti, nadomešča jo psevdo - tradicionalna ikoničnost	Modernistična arhitektura je brez prepoznavnih ikoničnih značilnosti.	
SLIKA PROJEKTA			
arhitekturna zasnova			
KONTEKST Z ISLANSKO ARHITEKTURO	Naj bi bil upoštevan na vseh ravneh oblikovanja. V sicer slabo artikulirano zasnovo so vgrajeni arhetipi kupola-minaret-dvorišče, ki je v temačnem zaprtem prostoru – vstopni avli.	Predlog vgrajuje islamsko tradicijo brez banalnih dekorativnih dodatkov; omeji se na upoštevanje tipologije džamije z dvoriščem. Molilni prostor ima ob večjih praznikih možnost razširitve v območje preddverja in telovadnice kot tudi v odprt pokrit predprostor pred glavnim vhodom. Na nivoju ornamenta je uporabljena mreža v vzorcu arabeske v funkciji senčila pred steklenimi fasadami.	
STRUKTURIRANJE STAVBNE MASE hierarhija / kompozicija	Stavbna gmota je dvoosno simetrična. Sestavljajo jo trije ekstrudirani krogi, od katerih na največjem srednjem valju kupola.	Gre za hibridno stavbo brez nedvoumnih označevalcev islama, ki bi oblikovali tipično silhueto džamije. Kompozicija kompleksa je modernistična in temelji na dvojnosti enotno oblikovane horizontale oboda, nad katero lebdi valovita lupina nagubane strehe, ki jo pripenja vertikalna poenostavljenega minareta.	
orientacija	V smeri Meke	Stavba gmota se razteza do robov območja in je na Z odrezana v smeri Meke.	
džamija	Džamija zavzema valj s kupolo na	Tloris v obliki pravokotnika v	

minaret center praznina	sredi kompozicije kompleksa. Tloris molilnice ima obliko granatnega jabolka, poudarjeno je njeno okrasje, osvetlitev ni razumljiva.	pritličju in kroga v nadstropju, pokriva skupna streha kompleksa, oblikovana v trakovih polnih in steklenih površin, ki daje prostoru zenitalno svetlobo. Nad molilnico je guba strehe najvišja.	
	Stilska preobrazba minareta s tamburjem.	Vitek val stoji prosto pred vhodom s stopniščem.	
	Programi kulturnega centra so v obeh stranskih valjih višine P+2, ki imata v sredini svetlobnik.	Robna pozidava P+2, v obliki različno široke kontinuirane lamele, ki tvori obod kompleksa proti S, V in J.	
	Dva zastekljena atrija - svetlobnika sta v sredi stranskih valjev in služita zgolj za dovod svetlobe v stanovanjski in pisarniški sklop.	Praznino IVKC tvori notranje pokrito dvorišče - hall, ki ga proti robovom zamejujejo gradbene gmote, proti Z, v smeri glavnega vhoda pa se dvorišče povezuje z nadkritim preddverjem.	
funkcionalna zasnova			
PROGRAMSKI SKLOPI IN POVEZAVE	Programi naj bi bili ločeni po stopnji zasebnosti, ki narašča z višino. Izjema je umestitev amfiteatra (grška klasika) v najvišje drugo nadstropje, kjer je sicer najintimnejši stanovanjski program. Na ulično stran so razporejeni servisni programi.	Javno pritličje sestavljajo telovadnica, restavracija, knjižnica, prostor za mladino, učilnice, v poljavnem 1. nadstropju so amfiteater, konferenčna dvorana, administracija, v zasebnem 2. nadstropju so stanovanja. Poslovilni prostori so v 1. kletni etaži	
zunanji prostor			
HIERARHIJA	Zunanji prostori ne izkazujejo nobene hierarhije.	Zunanji prostori nimajo hierarhije, S in J park nista povezana.	
DOSTOPI IN ORIENTACIJA	Z ulice na tlakovano površino ki obkroža stavbo, od tu dostopamo do glavnega vhoda na SZ ali v restavracijo, orientirano na S v park.	Dostop do IVKC je po pokriti promenadi v podaljšku Livarske in preko preddverja na Z skozi glavni vhod.	
KRAJINSKI ELEMENTI	Vodno zrcalo, vodnjak, fontana in drugi krasilni dodatki		
motorni promet			
DOSTOPI	Na J območja po polžu.	Po klančini na J parcele	
MIRUJOČI	Dve kletni etaži, 245 PM	Dve kletni etaži 333 PM	

PROMET			
oblikovanje ovoja			
FASADA	Prostorski ornament predstavljajo arkade v obliki arabeske, ki so fasadna konstrukcija.	Na polni nosilni AB steni na S in J se naslanja konstrukcija zgubane strehe, zasteklitev je s čipko na Z in V strani.	
SENČENJE	Senzorska senčila		
tehnične rešitve			
KONSTRUKCIJE	AB skelet, kupola je lupina	V celoti AB, vključno s streho	
skladnost s proj. nalogo			
VIŠINSKI GABARITI			
minaret do 40 m	40 m	40 m	
molilnica do 24 m	24 m	24 m	
objekti do 12 m	12 m	variabilno	
KAPACITETE			
nadz. del	7.360,00 m ²	7.181,00 m ²	
podz. del (brez garaže)	4.210,00 m ²	2.520,00 m ²	
skupaj (5.440 m ²)			
podz. garaža (300 PM)	3.150,00m ²	10.250,00 m ²	
skupaj nadz + podz	15.040,00 m²	bruto 19.949,00 m²	
OCENA (-)	Kljub v osnovi čisti geometriji povzročajo zapletov, ki povzročajo več funkcionalnih težav, kot jih rešujejo. Tak primer je amfiteater, stisnjen pod molilnico, kot tudi drugi programi, ki so stlačeni v predpostavljeno prostorsko obliko. Zasnova je prostorsko preveč določena in je nasprotje odprtim strukturam in prožni organizaciji prostorov nevtralnih oblik, ki se ji da prilagajati različnim funkcijam IVKC. Neracionalno je tudi urejena	Pred molilnico stoji objekt robne pozidave IVKC. Pokrito preddverje pred vhodom v kompleks je dovolj velika površina vzdolžne oblike, ki ne nakazuje povezave z notranjim hallom, da bi lahko ustvarila dodatno površino za molitev na prostem. Enotna robna pozidava v vseh etažah sicer dobro zarisuje kompleks centra, ne prepušča pa prečnih in vzdolžnih prehodov skozi območje. Fasadni plašč je zasnovan sodobno, svetlo in transparentno, ima pa dve	

	<p>garaža. Zasnova IVKC je povsem introvertirana, negostoljubna in nedostopna struktura. Premišljeno zasnovo nadomešča izmišljanje primerne slogovne kompilacije.</p>	<p>zaprti fasadi na J in S. Valovita streha poenoti silhueto centra, vendar ga simbolno ne označi prepričljivo. Valovnica naj bi povezovala obris okoliških hribov s kaligrafijo arabskih pismenk. .</p>	
OCENA (+)			

13581

DKMMS

JNAJS

NEMAK

ABBLJ

DKZCM

KALAM

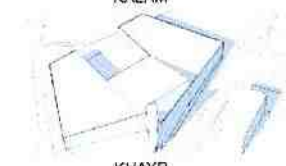
OSASA

ALATI

EFEKT

KHAYR

PETEK

ALTRF

FJBDM

KOCKA

POKJJ

AMNJG

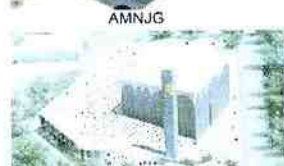
GCDMI

KUFIN

QURAN

ANNUR

GREEN 1

LISTI

RETRA

ATITA

GREEN 2

LSVCC

SABAH

BCAAB

HAJRA

MESCS

SELAM

BRACE

HDSSJ

MESEC

SWIRL

CAMII

HEART

MESTO

VATAN

DAIMS

IIIII

NELEZ

VDBSS